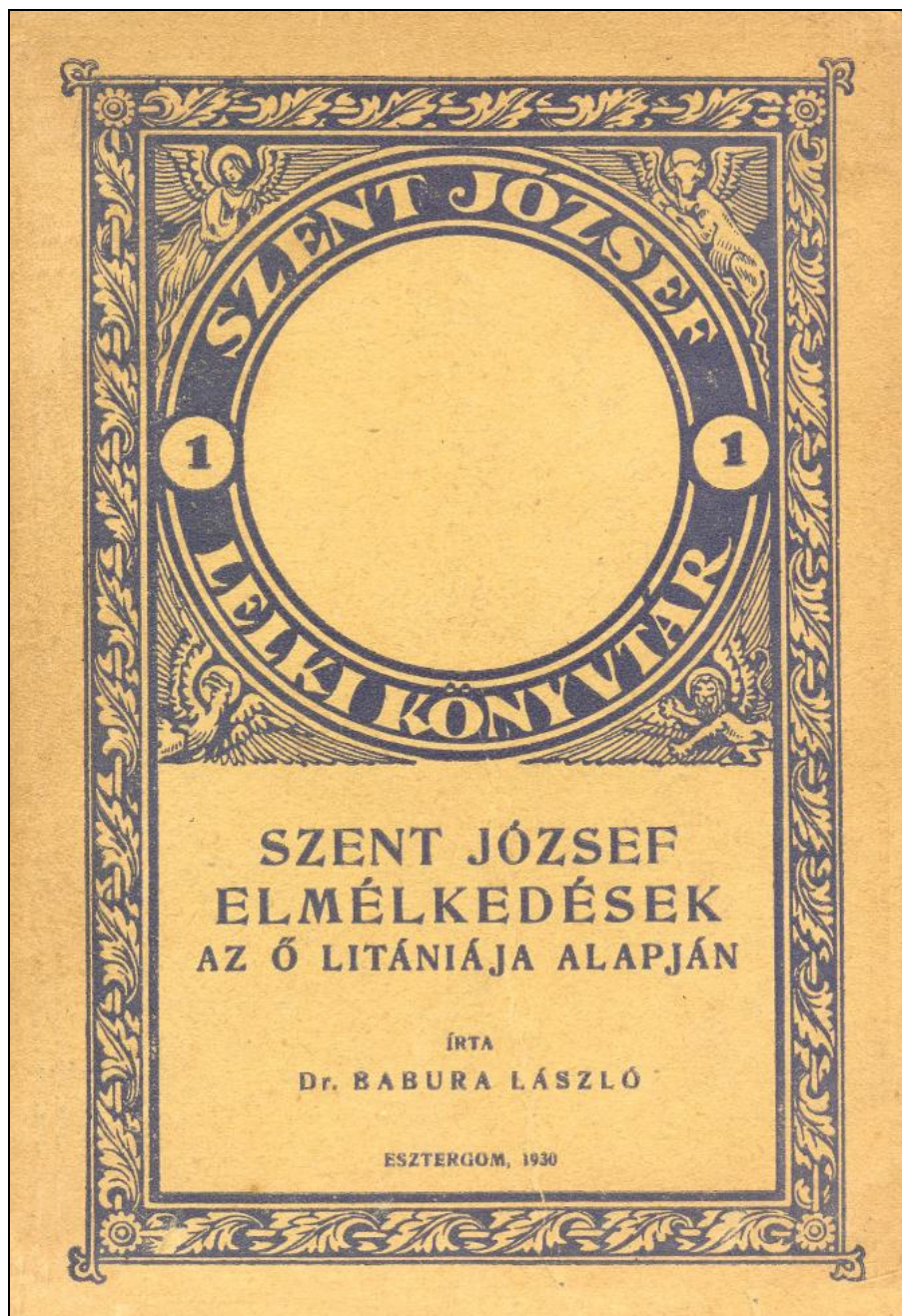

Babura László

Szent József elmélkedések – az ő litániája alapján

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Dr. Babura László
Szent József elmélkedések – az ő litániája alapján

Nihil obstat.
Dr. Colomannus Tóth
censor dioecesanus.

Nr. 679.
Imprimatur.
Strigonii, die 24. Februarii 1930.
Justinianus Card. Serédi
Princeps Primas Hungariae et Aeppus.

Lelki fiaimnak ajánlva

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1930-ban jelent meg Esztergomban, Buzárovits Gusztáv Könyvnyomdájában, a *Szent József Lelki Könyvek* című sorozat első köteteként.

Tartalomjegyzék

Impresszum.....	2
Tartalomjegyzék.....	3
Kedves Fiaim!.....	4
1. Szentséges Szűz Mária, könyörögj érettünk!.....	6
2. Szent József, könyörögj érettünk!.....	8
3. Dávid nemes sarjadéka, könyörögj érettünk!.....	10
4. Pátriárkák fényessége, könyörögj érettünk!.....	12
5. Isten Anyjának jegyese, könyörögj érettünk!.....	14
6. A szentséges Szűz tisztaság őrzője, könyörögj érettünk!.....	16
7. Isten Fiának nevelő atyja, könyörögj érettünk!.....	18
8. Krisztusnak gondviselő oltalmazója, könyörögj érettünk!.....	20
9. A Szent Család feje, könyörögj érettünk!.....	22
10. Igazságos József, könyörögj érettünk!.....	24
11. Tisztaságos József, könyörögj érettünk!.....	26
12. Nagyokosságú József, könyörögj érettünk!.....	28
13. Bátoros József, könyörögj érettünk!.....	30
14. Engedelmes József, könyörögj érettünk!.....	32
15. Hűséges József, könyörögj érettünk!.....	34
16. Béketűrés tükörképe, könyörögj érettünk!.....	36
17. Szegénységnek kedvelője, könyörögj érettünk!.....	38
18. Kézműveseknek mintaképe, könyörögj érettünk!.....	40
19. A házas életnek díszje, könyörögj érettünk!.....	42
20. Szüzeknek oltalmazója, könyörögj érettünk!.....	44
21. Családoknak erőssége, könyörögj érettünk!.....	46
22. Szűkölködőknek vigasztalója, könyörögj érettünk!.....	48
23. Betegeknél reményessége, könyörögj érettünk!.....	50
24. Haldoklóknak szószólója, könyörögj érettünk!.....	52
25. Gonosz szellemeknek félelmes ellensége, könyörögj érettünk!.....	54
26. Az anyaszentegyház védőszentje, könyörögj érettünk!.....	56
A Budapesti Országos Központi Oltáregyesület felajánló imádsága Szent Józsefhez.....	58

Kedves Fiaim!

Sohasem fogjuk elfelejteni, akik átéltük azokat a szomorú napokat. Sűrű köd borult a fővárosra, s ólmos őszi eső csatakossá tette az utcákat. Máskor ily időjárásban néptelenek az utcák; akkor nagyon népesek voltak. Akiket különben csak szórványosan láttunk, a proletárok most végeláthatatlan menetben vonultak végig a városon, taglókkal s rozsdás puskákkal felfegyverezve és rekedt hangon a forradalmat éltetve. Rongyos, piszkos alakok, gyűlölettől villogó szemmel, ökölbe szorított kézzel fenyegetőzve, s az elfelejtett himnusz helyett a moszkvai internacionálét énekelve. Vérző szívvel néztük ezt a szomorú felvonulást, s hazaszerető lelkünk a lélekharang tompa kongását vélte hallani Szent István országa fölött.

A világfelfordulás ama szomorú napjaiban, mikor a „tanácsköztársaság directoriuma” kimondotta és elrendelte az egyháznak elválásztatását az államtól, s erre első lépésként megszüntette az iskolákban a hitoktatást, mi, a központi papnevelő elöljárói az intézet fennállásáért való aggodalmunkban Szent Józsefhez fordultunk, mint Krisztus egyházának legfőbb Védnökéhez és fogadalmas imában kértük őt: vegye házunkat, intézetünket, vegyen mindnyájunkat atyai pártfogásába, terjessze ki fölénk védő palástját úgy, hogy a körülöttünk tomboló orkán el ne seperjen minket. Emelje fel hathatós szavát érdekünkben az Úr Jézusnál, hogy megóvva intézetünket a pusztulástól, még sok lelkes, buzgó papot nevelhessünk az ő szent dicsőségére, egyházunk és szegény hazánk javára!

Forró imánk, alázatos fogadalmunk nem esett hiába. Áthatolt a forradalom vérfelhőjén az égbe s könyörületre indította mennyei Pártfogónkat. Szinte csodás kézzel örködött fölöttünk. Megmaradhattunk otthonunkban, és nyugodtan folytathattuk intézeti életünket.

De mi sem feledkeztünk meg fogadalmunkról, s azóta évről-évre kedves öröm és hálaünnep Szent József ünnepe a központi papnevelőben kilencnapos ájtatossággal. Szent Józsefnek hozzuk a tavasz első virágait, őneki szól énekünk, órála a naponkénti elmélekdedés is, melyben megismertük papi erényekben tündöklő szép lelkét úgy, hogy pártfogónk egyúttal példaképünk lett.

Kedves Fiaim! Nagy hálaadósságunk némi lerovása akar lenni a *Szent József lelki könyvtár*, hogy édes hazánkban is minél többen ismerjék meg az Úr Jézus nevelőatyját, az ő kegyelemajándékainak kegyes közvetítőjét, és fokozott tisztelete révén maguk is tapasztalják, mily hatalmas pártfogó Szent József. Jóleső biztatásukra, sokszor hangoztatott kérésükre szántam rá magamat elmélekdedéseim kiadására. Teszem ezt azért is, mert hazai irodalmunk ilyenekben – sajnos – igen szegény. A mi áldott emlékü Prohászka püspökünk ünnepi lakomájához szeretném a mindennapi kenyeret kedves fiaimnak és oltártestvéreimnek szeretettel nyújtani: egyszerű, de egészséges táplálékot. Ha a jó Isten megáldja szándékomat, egymásután következnenek az „evangéliumi elmélekdedések az év minden napjára” esetleg négy kötetben, „eucharisztikus”, „vasár- és ünnepnap”, „Szent-Szív” és „Mária-elmélekdedések”. Sokszor jut eszembe Nagy Szent Teréz mondása: „Adj nekem egy embert, aki naponként csak negyed óráig elmélekdedik, és én megígérem neki a mennyországot!” Ezt a negyed órácskát akarom én kedves fiaimmal ezután is úgy, mint intézeti együttlétünk boldog éveiben, mindennap együtt tölteni a tabernákulum előtt, hogy azután mindig Szent József lelkületével szolgálják az eucharisztikus Úr Jézust!

Hogy mindig olyan üde, friss lélekkel léphessenek az oltárhoz misézni, mint valamikor jöttek áldozni! Hogy papi hivatásuk pünkösdi tüze soha le ne lohadjon, hanem mindig oly nagy lánggal égjen, mint a primicia napján! Hogy felkent lelkük szép erényvirágai, melyekben Isten kegyelméből 17 éven át gyönyörködtem, soha el ne hervadjanak, mert nem akarok hervadt koszorúval Isten elé menni! Hogy így élve fenséges hivatásunknak állandóan énekelhessék a Táborhegyről aláhángzó örömeinket *Jó nekünk itt lenni!* (Mt 17,4) Ezért imádkozik édes Mindnyájunkért

Esztergom, 1930. március 19.

a volt spirituális.

1. Szentséges Szűz Mária, könyörögj érettünk!

„Elküldé az Isten Gábríel angyalt... egy szűzhöz, ki egy férfinak vala eljegyezve, kinek neve József.” (Lk 1,26.27)

Taníts meg minket Szent József! Máriát úgy tisztelni, mint ahogyan te tisztelted, mert tudjuk, hogy őt tisztelve neked is örömet szerzünk.

Amikor Szent Józsefhez vezet az egyház, előbb Mária elé vezet, hogy előtte hódoljunk. József nagysága Máriával való szent frigyében bírja alapját. Nem gondolhatunk Józsefre anélkül, hogy Máriáról is meg ne emlékeznénk. Máriától tanulhatjuk meg igazán tisztelni Szent Józsefet, hisz senki sem ismerte őt oly jól, mint Mária, s viszont senki sem állt oly közel hozzá, mint Szent József.

I. *Mária szerette Szent Józsefet* tiszta, bensőséges szeretettel, úgy mint jegyes jegyesét szeretni szokta. Nagyobb szeretettel, mint bárkit a halandók között, hisz az édes Üdvözítő is minden egyéb emberi szeretet fölé emeli a jegyesi szeretetet. (Mt 19,5) Az a tény, hogy házasságuk nem volt közönséges emberi, hanem mondhatni angyali házasság testi egyesülés nélkül, nem csökkentette, hanem ellenkezőleg még jobban fokozta és mélyítette ezt a szeretetet. Mária ugyanis ebben meggyőző bizonyítékát látta annak, hogy József ugyanolyan lelkületű, mint ő, mert mindennél többre becsüli a szűzi tisztaságot. *Similis simili gaudet* – tartja a közmondás is. Hasonló lelkűek szerethetik csak egymást. Amikor angyal köszöntött be hozzá, félt; Józseftől nem félt, iránta a legnagyobb bizalommal volt eltelve. Követi őt Betlehembe, követi a számkivetésbe, követi a názáreti házba, mint hű feleség az urát. Mária látja, hogy József mennyit fárad, aggódik, dolgozik az ő érdekében, és szíve hálás szeretettel telik meg iránta. „Az a meggyőződése, – mondja *Segneri* – hogy Mária semmi más pusztá embert nem szeretett gyengédebben, bensőségebben és odaadóbban, mint az ő szűzi jegyesét, Józsefet.” (Quadragesimale, Regensburg 1912. II. 462. l.) Ha követni fogjuk Szent Józsefet az ő erényeiben, minket is szeretni fog Mária. Sok erényben tündöklék előttünk, de követésének első és fő feltétele: a tisztaság. Mária a tiszta nemzedék anyja, a lilimos tabor nagyasszonya. Ő az ég „fehér asszonya”, kit csak fehérlelkűek követhetnek. A tisztátalanság beszennyezi a lelket, feketévé teszi. Tisztátalanok a földnek „fekete serege”. Csak tiszták vagy tisztulók, kiknek lelkében a zsoldáros éneke zendül életprogramként: „*Moss meg engem mindinkább gonoszságomból és bűnömből tisztíts meg engem*” (Zsolt 50,4), vallhatják magukat joggal Mária gyermekeinek. Ő, szeressük az angyali erényt, hogy az angyalok királynője befogadjon az ő leventéinek sorába.

II. *Mária imádkozott Józsefért*, s imádságával sok kegyelmet eszközölt ki az ő számára. A szeretet nem maradhat tétlen. Nem is igazi szeretet az, amely beéri az érzelemmel. A szeretet tesz, a szeretet cselekszik. Rebekka még félrevezetésre is vállalkozott, csak hogy kedvenc fiának megszerezze az atyai áldást. Judit és Eszter életüket teszik kockára, csak hogy népükön segítsenek. Sulpicia számkivetésbe ment Centulus helyett. Porcia azzal mutatta ki szeretetét Brutus iránt, hogy helyette lenyelte a tüzes parázst. Chilonis Theopompus helyett ment a szörnyű börtönbe. (*Segneri* i. h.) Pedig ezek mind gyenge nők voltak, szívükben természetes szeretettel. Mit tett akkor Mária Józsefért, ő, az „erős asszony” azért a férfiúért, aki legközelebb állt szívéhez, s akit ő természetfeletti szeretettel szeretett? Miként valamikor Eszter közbenjárásával egész népe számára eszközölt ki kegyelmet, úgy Mária is felemelte esdő szavát Józsefért, és kieszközölte számára mindama kegyelmeket, melyekre lelkileg, testileg szüksége volt, hogy magas hivatásának a legjobban megfelelhessen. Boldog, kiért az Istenanya könyörög! Millióknak meggyőződését, tapasztalaton alapuló meggyőződését fejezte ki *Szent Bernát*, midőn azt mondta, hogy még soha sem lehetett hallani, hogy valaki magára hagyatott volna, aki Máriánál keresett oltalmat. Fussunk mi is hozzá minden

bajunkban, s ajánljuk anyai szeretetébe minden ügyünket. Naponként ajánljuk pártfogásába a mi hivatásunkat s az ezzel járó nehézségekben való állhatatosságunkat. De különösen kérjük pártfogását a legnehezebb órára, a halál órájára, s azért mondjuk mindig nagy áhítattal az ő kedves imájának befejező szavait: Imádkozzál érettünk bűnösökért most és halálunk óráján!

III. *Mária szentsége megszentelte Józsefet is*, mondja Segneri i. m. „*A hitetlen férfi meg van szentelve a hívő feleség által*” tanítja a nemzetek apostola. (1Kor 7,14) Mily megszentelő hatással lehetett akkor a legszentebb asszony arra a férfira, aki maga is a legkomolyabban törekedett életszentségre? „Tapasztalati tény – mondja ugyanaz a hírneves szónok –, hogy egy erényes személynek pusztá látása hatalmasan arra ösztönöz, hogy őt utánozzuk.” *Szent Lucián* történetében olvasni, hogy pusztán tiszteletreméltó arcával sok pogányt térített meg a keresztény hitre, amint mások csodáikkal; épp azért Maximin császár is, valahányszor ítélőszéke elé állította, mindig függőnyt tétetett maga és a szent közé, miként Athénban szokás volt vádlottaknak elítélésekor; olyannyira félt ugyanis, hogy az ő látásának hatása alatt maga is kereszténnyé lesz. Sőt sokszor ilyen tökéleteseknek képe vagy szobra is ilyen csodálatos erővel hat a szemlélőre, úgyhogy nem is kell csodálni, hogy a pokol irtóháborút indított az egyházban a szentek képeinek tisztelete ellen ... *Aranyszájú Szent János*ban mindannyiszor fellángolt a buzgóság tüze, valahányszor Szent Pálnak szobrára esett tekintete; *Nisszai Szent Gergely* édes áhítattal telt el, ha Ábrahám képét nézte... Mily buzgóság, mily szeretet loboghatott fel akkor József szívében, mikor ő állandóan nem egy holt képet, hanem magát Máriát nézhetette, vele társaloghatott, őt mindenüvé elkísérte, vele egy szobában lakott, s egy asztalnál étkezett? Csatlakozzunk Szent Józsefhez, hogy vele együtt szolgáljuk Máriát. Minél többször nézzük őt, annál jobban fogunk megerősödni az erény szeretetében, a bűn utálásában, ígérjük meg Szent Józsefnek, hogy másokat is fogunk erre oktatni, nevelni főleg a Mária-kongregációban. Ha lelki megújodást akarunk a most élő nemzedékben, az ifjúságon kell azt megkezdenünk, mert akié az ifjúság, azé a jövő. – A papnak is tökéletesnek kell lennie annyira, hogy pusztá személyével nemesítőleg hasson mindazokra, kikkel érintkezik. Szent Vincéhez, Viannei Szent Jánoshoz csak azért is jöttek az emberek, hogy őt lássák, őt hallják, vele beszéljenek, mert mindig úgy érezték, hogy jobbak lettek ennek folytán. Fegyelmezzük magunkat állandóan s az egész vonalon: a testtartásban, a járásban-ülésben, a beszédben-társalgásban. Önfegyelmezés mindig erőről tanúskodik, és hódító erőnek bizonyul. A szemináriumi nevelés felvezetett az önfegyelmezés magaslataira; szomorú volna, ha onnét lekerülnénk a hétköznapiság alantas ösvényeire; felvitt minket a lelki emelkedettség Táborhegyére, szomorú volna, ha lecsúsznánk a magasból. Kérjük Szent Józsefet, segítsen hathatós közbenjárásával, hogy a jóban mindvégig állhatatosak maradjunk. Megmondotta az Úr Jézus, hogy csak aki „*állhatatos marad mindvégig, az üdvözü.*” (Mt 24,13)

2. Szent József, könyörögj érettünk!

„József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát; mert ami ő benne fogantatott, a Szentlélektől nagyon.” (Mt 1,20)

Buzgó tisztelőid sorába állunk mi is, ó Szent József! kit Isten oly nagyon felmagasztalt, hogy megtanuljuk tőled, Istent híven szolgálni.

Hívek milliói kiáltanak így, abban a biztos reményben, hogy Szent József meghallgatja esdő szavukat, és kieszközli Istennél ama kegyelmeket, melyekre szükségük van lélekben, testben egyaránt. Indokolt ez a bizalom azért, mert 1. Isten nagyon kitüntette, felmagasztalta Józsefet, 2. Szent József pedig erre méltónak bizonyult, tehát igen kedves Isten szemében.

1. Isten nagyon kitüntette Józsefet, mert 1. őt választotta ki arra az egyedül álló méltóságra, hogy nevelőatyja legyen egyszülött Fiának, az emberré lett örök Igének. Uralkodók szigorú körülményekkel választják meg gyermekeik nevelőit és nagy kitüntetés, akire a fejedelem választása esik. De micsoda minden fejedelmi sarj – az Isten Fiához képest? Mennyire felülmúlja tehát Szent József az összes nevelőket, kik valaha fejedelmi sarjakat neveltek! 2. Józsefre bízta Isten Fiának anyját is, a szeplőtelen Szület. Öröktől fogva az Immaculata volt a Teremtőnek legkedvesebb gondolata, a bűn okozta szomorú pusztulásban az egyedüli templom, melynek ragyogó márványát azok a piszkos hullámok be nem szennyezték. Óróla zengi a Szentlélek az Énekek énekét, vagyis a legszebb énekét. Mária az ő „egyetlene”, az ő „választottja”, akiben „szeplő nincsen”. És ezt a legdrágább kincsét, jegyesét József bízta! Sőt 3. törvényes feleségévé teszi. Királyok királyi házból vesznek feleséget. József csak egyszerű ácsember, de felesége mérhetlenül felülmúlja az összes királyi leányokat, nemcsak, mert egy szent királynak családjából származott, hanem mivel erényeivel felülmúlt minden emberi tökélyt, miként maga a Szentlélek bizonyítja róla, mondván: „Sok nő gyűjt gazdagságot; de te felülhaladtad mindnyájukat.” (Péld 31,29) Végre 4. József adhat szerény házában lakást a földön járó Istenembernek. Mert ő szegénységben született és szegény is maradt mindvégig. Pedig építtethetett volna magának csodapalotát, szebbet, mint valamikor Salamon, az ő királyi őse. De ő többre becsülte a názáreti ács házat és abban töltött csaknem 30 évet. Többre Heródes és Augustus fényes udvaránál, mert többre becsülte szerény birtokosát, Szent Józsefet. Valóban nagyon kitüntette őt Isten. Mennyire kell tehát őt tisztelnünk? Mert József is alkalmazhatók az Írás szavai: „Ily tiszteletre méltó, kit a király meg akar tisztelni.” (Eszt 6,11) Szent Józsefhez sokban hasonló a mi felmagasztalásunk a papi hivatásban. Mert a papra is rábízta Isten az ő egyszülött Fiát a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Jusson eszünkbe méltóságunk valahányszor az oltár elé lépünk, s alázkodjunk meg porig méltatlanságunk tudatában. Szent József bizonyára csak a legnagyobb tisztelettel bánt mindig az isteni Kiseddel: a papnak is pontos előírások írják elő minden teendőjét az oltár szolgálatában, és jaj annak, aki úgy bánik a kicsi ostya színei alatt jelenlevő Úrral, mintha nem is volna az ő. Már a próféta hirdet szörnyű ítéletet ilyenről, mondván: „Átkozott, ki az Úr dolgát álnokul végzi.” (Jer 48,10) Az oltár szentsége is megkívánja, hogy évenként legalább egyszer a Szentmisére s a szentségek kiszolgáltatására vonatkozó rubrikákat átolvassuk. Továbbá a papra rábízta Jézus nemcsak az ő anyját, hanem összes testvéreit is, azt a nagy családot, melynek neve: egyház. Ő a feje a hitközségnek, úgy illik, hogy atyái gondját viselje is mindenkinek, aki hozzá tartozik, hogy atyái szeretettel karolja fel híveinek összes érdekeit. Ilyen pap Isten nagy áldása azon a községen. De ilyen pap élvezi is áldásos működésének örömeit. Ki ne akarna ilyen pap lenni? – A pap is el van jegyezve az egyházzal, a szentség aranyköteléke köti szent hivatásához, melyet csak a halál oldhat fel, bár az sem szünteti meg végképpen: az ordo szentségi jegye ki nem törölhető a lelkekből. Kérjük Szent Józsefet, erősítse, acélozza meg bennünk ezt a köteléket, s vezessen

atyai kezével mindig úgy, hogy semmi kísértésvihár azt meg ne lazítsa sohasem! – Végre a pap is gondoskodik Jézus földi lakásáról: a templomról. Ő ostiariussá is szenteltetett, és akkor a szentelő püspök ünnepélyesen átnyújtja neki a templomkulcsokat mondván: Úgy tégy, mint aki majdan számot fog adni ama dolgokról, melyeket e kulcsok elzárnak. S mikor beteghez viszi a szent úti eledelt, kezei közt tartja az Úr Jézust, mint valamikor Szent József Betlehemben s Názáretben. Imádjuk őt ilyenkor József hitével, s mély alázatosságával s ajánljuk fel az útközbeni imádást azért a betegért, akihez őt visszük. Ajánljuk betegünket Szent Józsefnek pártfogásába is, hisz ő „a betegek reménysége”, ő „a haldoklóknak szószólója”.

II. *József méltónak bizonyult rá*, amennyire ember Isten kegyelmére s kivált ily rendkívüli kegyelmeire általában méltó lehet. Az első, ami Istennek e kiválasztott férfiújában feltűnik, az az ő szent hallgatagsága felmagasztaltatásáról. József nem ért a dicsekvéshez. Ő át van hatva annak igazságától, hogy Isten kegyelméből van minden, ami van. Ő azt vallja, amit Rafael főangyal mond Tóbiás házában: „*A király titkát elrejteti jó.*” (Tób 12,7) Szent József a csendhallgatás kedvelője és mestere. Azért oly mély a lelke, csak csendben lehet azt mélyíteni. Azért olyan tartalmas, lármában szétszóródik a lélek és piaci lesz. Ha mélylelkűek akarunk lenni és Istennek emberei, szeretnünk kell a csendhallgatást. Sok beszédnek sok az alja, tartja a közmondás. Sokbeszéd üres, haszontalan fecsegéssé fajul. Szószátyár embert pedig senki sem vesz komolyan, kétszeresen nem, ha a szószátyárság dicsekvéssel párosul, amint különben szokott is. „*Nem az a kipróbált, – mondja Szent Pál – aki önmagát ajánlja, hanem akit az Isten ajánl.*” (2Kor 10,18) Előbb gyűjtsünk komoly tanulásban, mindennapi szentírásolvasásban és egyéb lelki és tudományos olvasásban, aztán beszéljünk ott és akkor, ahol s amikor Isten dicsősége s a lelkek üdve úgy kívánja. – Másik nagy erénye Szent Józsefnek, hogy mindenben enged az isteni akaratnak. Az ő lelke, mint egy finomművű hárfá, mely az isteni kegyelem leghalkabb hangjait azonnal utána zengi; olyan, mint egy szeizmográf, mely a malaszt leggyengébb érintéseit azonnal felfogja. Ó kérjük Szent Józseftől ezt a finomságot, ezt az érzékenységet, ezt az alázatos készséget Isten kegyelmével szemben. Figyelmetlenségek, mulasztások érdessé teszik a lelket, megkeményítik, eldurvítják. S érdes lelkekből nem hangzanak lágy hárfahangok. Kemény lélekről, mint a szikláról, leperreg a malaszt égi harmata. Durva lélek ellöki magát a felkínált kegyelemajándékokat. Törekedjünk Szent József pártfogásával hozzá hasonlókká lenni az övéhez hasonló, magasztos hivatásunkban.

3. Dávid nemes sarjadéka, könyörögj érettünk!

„Fölméne tehát József... Judeába, Dávid városába, mely Betlehemnek hivatik, mivelhogy Dávid házából és nemzetségéből való volt.” (Lk 2,4)

Végy fel minket tieid sorába, ó Szent József! hogy miként te Dávid ösödnek erényeiben, úgy mi a tiedben tündököljünk.

Az ószövetség sokat beszél Dávidról. Sirák fia oly jellemvonásokat említ róla, melyeket Szent Józsefben is tisztelünk. Méltán dicsőítjük tehát őt mint „Dávid nemes sarjadékát.”

I. *Dávid bátor harcok ellenséggel szemben.* Már ifjú korában annak bizonyult, mikor atyjának juhait őrizve, szembe kellett szállnia oroszlánnal, medvével. „Az oroszlánokkal, mint bárányokkal játszott és a medvékkel úgy bánt, mint a juhok bárányaival.” (Sir 47,3) Ifjú még akkor is, mikor „kezét fölemelvén parittyakővel leüté Góliát büszkeségét” s ezzel elvette nemzetéről a gyalázatot. De a szent író rámutat egyúttal ennek a csodás erőnek forrására, midőn azt mondja: „Mert segítségül hívá a mindenható Urat, ki az ő jobbjának erőt adott.” Szent József is a gonoszság Góliátjával áll szemben Heródes személyében. Sok a hóhérja a zsarnoknak és szörnyű a vérszomja. Pokoli tervet készít, és sokakra bízza annak megvalósítását. Biztosra is veszi ezt. De csalódott. A betlehemi jászol mellett a Góliátot leteperő Dávidnak nemes sarjadéka áll őrt, és József meghiusítja az ördögi vállalkozást. Neki nincsen katonája, de még csak egy szolgálja sem, és mégis legyőzi Heródest. Mert József is, miként szent őse rendíthetetlenül bízik a Mindenhatóban, s az ő erejével fegyverkezik fel, midőn hűen teljesíti az angyaltól megtudott akarátát. – Harcban állunk mi is mind kivétel nélkül. Góliátnál s Heródesnél is rettenetesebb a mi lelkünk ellensége: Lucifer, mert erősebb Góliátnál és alattomosabb Heródesnél. De nem állunk árván, magunkra hagyatva. Sok segítőnk van, ahány szent az égben, ahány tisztuló lélek a tisztító tűzben, ahány szentségre törekvő testvér a földön: a „szentek egyességének” vigasztaló tana. Velünk Szent József is! Ha támad az ellenség, kiáltunk hozzá, hogy mi is győzni tudjunk. – Sok harca van a papnak is. Harc a sátán bérencei ellen, kik itt járnak köztünk, sokszor igen előkelő állásnak jelvényeivel, de szívükben engesztelhetetlen gyűlölettel Isten, egyház, vallás ellen, s minden ellen, ami arra figyelmeztet. S harci riadót fújnak a törvényhozás házában éppúgy, mint a tudomány csarnokában, a színpadon éppúgy, mint a nyilvános élet fórumán, a tudományos művekben éppúgy, mint a napi sajtó termékeiben. Készüljünk fel komoly munkával e harcra! De ne féljünk: Istenben bízó Dávidok legyőzik a gögös, saját erejükben elbizakodó Góliátokat! Mi az igazság birtokában vagyunk. Az örök Igazságtól kaptuk és az egyház századok dúló viharaiban is sértetlenül megőrizte azt. A hazugság megdobálhatja sárral, sőt sárba is tiporhatja, de meg nem ölheti. Csak hirdessük ezt az igazságot hitben és erkölcsben, akkor harcaink végre mégis győzelemre vezetnek.

II. *Dávid hálás lélek.* Az Úr felmagasztalta őt, a nyáj mellől trónra hívta meg, és kezébe adá összes ellenségeit. De Dávid nem is feledkezett meg Isten jóságáról sohasem. „Minden cselekvésében hálát ada a Fölségesnek a dicsőítés igéivel” olvassuk ugyanott. Hatalmának zenitjén állva is érzi, hogy az Úr lekötelezettje, mert mindene, amije csak van, tőle származik. Dávid úgy érzi, hogy erről sohasem szabad megfeledkeznie, hogy ezért állandóan hálát kell rebegnie. Érezte ezt Szent József is. Mint hálálkodhatott a jászolnál, hogy a világ évezredes kiáltása: Rorate coeli! íme most meghallgatásra talált, s teljesedett a forró vágy, mely az emberiséget epesztette. Szépen énekli róla egy 1479-ből származó antifona:

Joseph dat Deo gratias
Sacras servans escubias.
Nato rege Messia.

Az ő finom lelke már akkor elérte a háladatosság nagy kötelességét, hisz az előtt térdelt, aki szeretetteljes szemrehányást tett egyszer a kilenc meggyógyítottak háladatlansága miatt. Legyünk nagyon hálásak Istennek! „*Hiszen mid van, amit nem kaptál?*” kérdi az apostol. (1Kor 4,7) Háladatlanság, durvalelkűség, mely elzárja előlünk az isteni áldás csatornáit. *Dixeris ingratum, dixisti omne malum!* Hálaival lerójuk adósságunkat, és új kegyelmekre tesszük magunkat méltókká *Szent Félix* (de Cantalizio) teste még most sem enyészett el, bár 1587-ben halt meg. Talán ezzel is értésünkre akarta adni a jó Isten, mily kedves és érdemszerző az ő szemében a háladatosság. Szent Félix ajkairól egyre hangzott a „*Deo gratias*”! Pedig mint a római kapucinus zárdának alamizsnagyűjtője igen sok méltatlanságot tapasztalt. Legalább esténként mondjunk nagy hálat Isten végtelen irgalmáért, hogy megtűrt e napon is, hogy alkalmat adott érdemek szerzésére, hogy újabb és újabb kegyelmekkel elhalmozott.

III. „*Dávid szereti Isten házának dicsőségét, mert teljes szívéből... szereté az Istent, ki őt teremtette ... És énekeseket állíta az oltár elé, és azok hangjára gyönyörűséges énekeket szerze. Fényt ada az ünnepeknek és dicsővé tette a korszakot élete végéig.*” Így ír róla Sirák fia. (47,10) Templomot is akart építeni az Úrnak s mikor megtudta, hogy ez fiának van fenntartva, legalább kincseket gyűjtött, hogy minél fényesebb legyen az a templom. Méltó sarjadéka ebben is Szent József. Még a szűkszavú evangélium is megemlíti, hogy „*évente*” felzarándokolt Jeruzsálembe, hogy a templomban húsvéti ájtatosságát elvégezze. S bár szegénységében aranyat-ezüstöt ő nem áldozhatott, mégis ő hozta oda a legszentebbet: a kisdéd Jézust, és 12 év múlva az ifjú Jézust. Szent József keze alatt nőtt fel, épült ki Istennek legszebb temploma, mely valaha a földet ékesítette: a világ Megváltója. S hogy ő mennyit tett ennek oltalmára, megvédésére, jól tudjuk. Mintaképe ő ebben is a papnak. Reá van bízva a templom, mint épület, reá, mint az istentisztelet helye. Külön egyházi rendet kapott az ostiariátusban, hogy e megtisztelő kötelességének mindig híven megfelelhessen. De az ő gondos őrizetére bízta magát az Úr Jézus is a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Ó becsüljük meg ezt a nagy kitüntetést! Gazdaggá nem tehetjük a szegény templomot, de a szegénységnek is lehet egy nagy ékessége: a tisztaság! S mint az Eucharisztianak öre úgy illik, hogy sokszor hódoljon előtte, hogy a templom édes otthona legyen, hogy ottani viselkedésével mindig kifejezésre juttassa azt a boldogító hitét, hogy ő itt az ég és föld Urának szolgál. Így majd híveit is ráneveli arra a köteles tiszteletre és tisztességre, melyre a hely szentsége is állandóan figyelmezteti őket. Az oltárnál soron kívül is gyakran látható pap könnyen oda tereli híveit is. Ha ő buzgó tagja az Eucharisztikus társulatnak, s mint ilyen hetenként egy teljes órán át imádja az oltáron trónoló Úr Jézust, híveit is könnyen fogja az Oltáregyesületbe vonzani, hogy abban hónaponként tegyék ugyanazt. Kérjük Szent Józseftől azt a buzgóságot az eucharisztikus Úr Jézus szolgálatában, melyet ő a kisdéd Jézusban kifejtett.

4. Pátriárkák fényessége, könyörögj érettünk!

„*Fényleni fognak az igazak.*” (Bölcs 3,7)

Segíts Szent József! az igazak útját járni, hogy eljussak az örök fény honába.

A pátriárkák Isten választottjai voltak, az ő bizalmasai, az ő irgalmas szándékainak hordozói és hirdetői e földön. Ők a választott népnek atyái, kiknek nevét késő nemzedékek is csak tisztelettel említették, sőt imáikba fűzték. Szent Józsefet méltán mondjuk a pátriárkák fényességének már ezek alapján is. Ő is Istennek választottja, kire az ő legdrágább kincsét bízta: szent Fiát és annak anyját, Máriát. Józseffel is egyre közli terveit, akkor is, amikor a názáreti Szűz mellé állítja őt, mint neki eljegyzett férjét, akkor is, amikor a császár szavával Betlehembe szólítja, hogy teljesedjék Mikeás prófétának jövendölése, akkor is, amikor Egyiptomba küldi őt a Megváltóval, hogy teljesedjék Izaiás jövendölése: „*Íme az Úr... Egyiptomba megyen.*” (19,1) Közli terveit akkor is, mikor visszahívja onnét, hogy teljesedjék egy más jövendölés, Ozeásé: „*Egyiptomból hittam az én fiamat.*” (11,1) Akkor is, amikor épp Názáretbe vezetni őt, mert különben nem volna igaz Szent Máté írása: „*Hogy beteljesedjék, ami meg volt mondva a próféták által, hogy názáretinek fogják hívni.*” (Mt 2,23) Amennyivel több Betlehem és Názáret azon helyeknél, melyeken át a pátriárkák életútja vezetett, annyival több Szent József is, mint a pátriárkák; ezért mondjuk őt a pátriárkák fényességének. De osztozik az ő tiszteletükben is. Az első századokban még homályban áll, így illet ez legjobban az ő szerénységéhez, az ő alázatosságához. Az egyház akkor, amikor Krisztus istenségét támadták, igen bölcsen nem hangoztatta emberi mivoltát, mert mint gondos anya, mindenkor számolt gyermekeinek sok gyarlóságával. Már pedig Szent Józsefnek előtérbe helyezése sokban elhomályosította volna a Krisztus istenségében való hitet. Az egyház félt attól, hogy a nevelőatyában természetes atyát fognak látni, s így jobbnak látta inkább Szent Józsefet háttérbe állítani. Tudva van az is, hogy az első századokban csak vértanúk ünnepeit ülték meg. De elmúltak a vészfelhők: Krisztus istenségének napja fényesen világított az egyházban. S ekkor mindjobban kezd előtérbe lépni Szent József kedves alakja. A IX. század martirologiuma már említi őt, és emlékét a karácsony előtti és utáni vasárnapon ülték meg. A XIV. században már külön zsolozsmával ülik sok helyütt ünnepét március 19-én. Később különösen *Gerson*, a párizsi egyetem hírneves kancellárja, kit a tudomány csarnokaiban *doctor christianissimus* néven ismernek, s aki a konstanzi zsinaton oly nagy szerepet vitt (†1429.), továbbá *Szent Teréz* és *Szalézi Szent Ferenc* buzgólkodtak Szent József tiszteletének terjesztése és általánosítása körül. *XV. Gergely* 1621-ben nyilvános ünneppé teszi március 19-ét, *XIII. Benedek* 1729-ben beiktatja nevét a Mindenszentek litániájába, *IX. Pius* 1870-ben az egész egyház fővédnökévé magasztalja fel, és végre *X. Pius* 1909-ben kiadja a róla szóló litániát, s annak elmondásáért 300 napi bűcsút engedélyez. Mily nagy most az ő tisztelete! Kiterjed az egész föld kerekiségére, tehát messzire felülmúlja a pátriárkákét, kiket egy elég kis nép ismert csupán. Méltán köszöntjük tehát Szent Józsefet, mint a pátriárkák fényességét. Szeressük őt, és tiszteljük őt szívünk mélyéből. Kispapoknak és papoknak ez kedves kötelességük is, mert Szent József hivatásában és sorsában is elsősorban ők osztoznak. A pap is Isten választottja, bizalmasa, barátja: „*Ti az én barátaim vagytok... Már nem mondalak benneteket szolgálóknak, ... hanem barátaimnak mondottalak titeket.*” A pappal is közli az Úr Jézus az ő irgalmas terveit, szándékait a gondjaira bízott lelkeket illetően: „*Mindent, amit hallottam Atyámtól, tudtul adtam nektek.*” (Jn 15,15) Ó, kérjük sokszor Szent Józsefet, tanítson meg minket is úgy engedelmeskedni az Úr szavának, mint ahogyan ő engedelmeskedett, és úgy is élni, mint ő élt, hogy mindig méltó közvetítői, hírnökei, küldöncei legyünk a lelkek Urának. Akkor sorsában is fogjuk őt követni, földi sorsában is: a hívek szeretni és tisztelni fognak

minket. Nem kell a szentekre hivatkoznunk; most is él sok pap, akiket rajongással szeretnek és bizonyos szent tisztelettel illetnek a hívek ezrei. Ó, az Úr Jézus nagylelkű Úr: nem hagy semmi jót jutalom nélkül!

II. *Pátriárkák fényessége* Szent József oly értelemben is, hogy kiválóan tündöklék amaz erényekben, melyeket a pátriárkák gyakoroltak. Még ez erényhősök közt is kiválik, ragyogásával felülmúlja őket. A Szentírás vízözön előtti és utáni pátriárkákról beszél, tíz-tíz pátriárkát sorolva egy-egy csoportba. Csak kettőt említünk: a) *Ádám*, mint az emberiség ősatya, a pátriárkáknak is elseje. Mily boldog lehetett a paradicsomban! Nincs nép, mely ennek a boldogságnak emlékét nem őrizné. De tudjuk, mily hirtelen vége szakadt ennek az édes boldogságnak. Ó, a bűn kegyetlen rabló! Szent József még a megváltás előtti időben él, ő még az ószövetség talaján jár, bár már eljutott az újszövetség szent földjéig. József is a síralom völgyében él, hej, de a lelkében mégis állandóan élvezi a paradicsomi boldogságot. Ő is ambulavit cum Deo et Deus cum eo. Kezén hordhatta, szívéhez szoríthatta az Istenembert, az édes Megváltót. Bensőségesebben és tovább élvezhette Istennek barátságát, közelségét, mint Ádám. S azért körülötte paradicsomot érez és élvez, mégha számkivetés vagy názáreti ácsműhely is e környezetnek neve. Aki bírja az Istent, mindenütt paradicsomban áll. Hála a Megváltó végtelen irgalmának: ezt a paradicsomi boldogságot mi is élvezhetjük. Csak egy feltétele van: a kegyelmi állapot. Ha lelkünk össze van forrva Istennel a malasztban, akkor küldhetnek egyiptomi számkivetésbe, akkor állíthatnak oly községbe, ahol izzadságos munka vár miránk, nehezebb és a világ folyására eredménytelenebb, mint folyt a názáreti ácsműhelyben: mi mégis boldogok leszünk, lelkünkben nem az Elveszett, hanem a Megtalált Paradicsom örömeke fog állandóan zsongani. Boldogtalan csak az lehet, aki külsőségekben keresi és akarja megtalálni boldogságát: rangos, előkelő, kényelmes, jövedelmező állásban, előkelő környezetben, könnyű foglalkozásban. Aki kegyelmi életet él, mindenütt és mindig boldog lehet és lesz is. Ajánljuk minden jó elhatározásunkat, mely kegyelmi állapotunk fenntartására és megerősítésére vonatkozik, Szent József hathatós pártfogásába. b) *Noé* a vízözön előtti pátriárkák sorában az utolsó. Ő, mint igaz ember, kegyelmet talált az Úr szemében, ki, amidőn igazságos büntetésével sújtja az emberiséget, Noénak parancsot ad egy mentsvár építésére. Noé bárkája meg is menti a biztos haláltól mindazokat, akik benne vannak. Ha Noéről Szent Józsefre fordítjuk tekintetünket, ismét azt kell mondanunk, hogy méltán dicsőítjük őt, mint a pátriárkák fényességét. Mert Szent József nevelte nekünk Jézus Krisztust, aki az egyházban mentsvárat emelt az egész emberiség számára, melyet az örök kárhozat fekete tengere elnyelni készült. S ennek az egyháznak fővédnöke ismét csak Szent József. Aki feje volt a Szent Családnak ott Názáretben, azt Isten felmagasztalta, s annak a nagy családnak fővédnökévé tette, melynek feje maga Jézus Krisztus. József több Noénál; méltán mondjuk hát őt a pátriárkák fényességének. S e dicsőségében a pap osztozik valamiképpen. Hisz ő is feje egy-egy szűkebbkörű családnak, nevezzék azt plébániának vagy intézetnek, iskolának. A mi hivatásunk is arra törekedni, hogy minél többen, mindnyájan meneküljenek meg az örök kárhozat örvényéből, mely Péter köszikláját körülcsapdossa. Tesszük ezt főképpen a szentségek révén, elsősorban a holtak szentségeivel. Ó, ajánljuk már most jövődő papi működésünket Szent József pártfogásába, hogy minél több lelket mentve, üdvözítve, mi is megláthassuk az ő dicsőségét az égben!

5. Isten Anyjának jegyese, könyörögj érettünk!

„Elküldé az Isten Gábrriel angyalt ... egy szűzhöz, ki egy férfiúnak vala eljegyezve, kinek neve József.” (Lk 1,26.27)

Taníts meg Szent József! arra az érényre, melyben mint az Istenanyjának jegyese tündökölsz.

I. *Szent József Isten Anyjának jegyese.* Ezt az evangéliumból tudjuk, mely világosan mondja Máriáról, hogy „*el volt jegyezve Józsefnek.*” (Mt 1,18) Az apokrifek az eljegyzés lefolyásáról is tudnak. A görög nyelven írt Protoevangelium Jacobi, mely az ilyenmő apokrifek közt kétségkívől a legrégebb, úgy adja elő az eseményt, hogy Mária a templomban szolgál, mikor eléri a 12. életévet. Ekkor egy angyal figyelmezteti Zachariás főpapot, hogy gyűjtse össze a nép özvegy férfiai, s akinek botjával jel fog történni, az legyen Máriának férje. Megszólaltatják az Űr harsonait az egész vidéken és a jelentkezők közt van József is. A főpap összegyűjti vesszőiket, és bemenne velők az Űr templomába, imádkozik. Aztán kijön, kiosztja a vesszőket tulajdonosaiknak: semmi jel. De mikor az utolsót odanyújtja Józsefnek, egy galamb száll ki belőle, és rászáll József fejére. Egy másik apokrif – nyilván Aaron kiválasztatása alapján – nem említi ezt a galambot, hanem hogy József vesszeje kivirágzott. Így lett Mária a názáreti ácsnak jegyese, s miután a zsidó szokás szerint az eljegyzés már a házasság kezdetét jelentette, az ő törvényes felesége, miként ugyanaz az evangélista, aki Máriát József jegyesének mondja, rögtön utána így ír: „*József pedig, az ő férje.*” (Mt 1,19) Jellemző és sokat mondó e tekintetben az, amit Szent Lukácsnál olvasunk, aki Máriát József „*eljegyzett feleségé*”-nek mondja. (Lk 2,5), ilyenképpen is sejtetvén, hogy a Mária és József közötti házasság nem közönséges, test szerinti egyesülés, hanem egészen különálló, kiváltságos házasság, miként *Maldonát* mondja: *Ita fuisse uxorem, ut esset tamen virgo.* Mária szűzességében is feleség: Ő olyképpen feleség, törvényes felesége Józsefnek, hogy nem szűnik meg érintetlen szűz lenni. Épp ezért József felmagasztaltatása is páratlan, egyedülálló. Méltán dicsőítjük a róla való litániában e kiváltságát, méltán szentelt az egyház is nyolcaddal összekötött ünnepet Szent Józsefnek, mint az Isten Anyja jegyesének. Isten tudta, miért választotta ki e páratlan méltóságra épp Józsefet. Sok érényben tündöklő férfiú volt József: ezért választotta ki őt az Űr. Csak egyet akarok kiemelni. Alapja az mind a többinek: *József alázatos szolgája az Űrnak.* Az apokrifben említett felszólításnak csak engedelmességből tesz eleget, mert mikor az isteni jel megtörténik, szabadkozik, s méltatlannak mondja magát e kitüntetésre. De a Szentírás is alázatos férfiúnak állítja elénk. Seholy egy szavát nem halljuk! S amikor elvezette övét Názáretbe, mintha befejezte volna hivatását, róla is csak egyszer van még említés téve: mikor felmegy a 12 éves Jézussal a templomba. S itt is halljuk ugyan Máriának aggódó anyai szavát, de nem Józsefét, bár Mária tanúsága szerint ő nem kevésbé aggódott Jézus elvesztése miatt. Azon túl teljesen eltűnik. Azt sem tudjuk, meddig élt. Mária után Istennek legkiváltságosabb teremtménye, és mégis teljes ismeretlenségben áll. Micsoda mégis az az alázatosság, hogy Isten így megköveteli azokban, kiket irgalmas szándékainak eszközeivé tesz, hogy így felmagasztalja és jutalmazza azokban, akikben megtalálja azt! Nézzük sokszor ezt az alázatos Szent Józsefet! Elmékedjünk gyakran az ő alázatos, rejtett életéről, hogy mi is megszeressük ezt a szenteket nevelő érényt. Mi is az ember ebben a látható mindenségben? Ha a naprendszerben tekintjük őt, túlnagyot mondunk, ha porszemhez hasonlítjuk, mert még annál is kicsinyebb. Aztán élete mily rövid! Ha arasznyinak mondjuk a bölcső és a sír közötti tért, ismét csak túlnagyot mondtunk, mert hiszen sokszor igen kis arasz ez. S amit ezalatt szerzett, mind beleesik abba a szűk gödörbe, melyet sírnak hívnak, még ha világhatalom volt volna is. A hatalmas Cyrus ezt vésette sírkövére: Én Cyrus vagyok, a perzsa birodalom alapítója! Ne irigyeld tőlem ezt a darabka földet, mely az én testemet földi!

Mikor *Nagy Sándor* elolvasta ott a sírnál e szavakat, mélyen megilletődött, mert az a néhány szó igen világosan hirdette neki minden földi nagyságnak mulandó voltát. Jól mondja *Aranyszájú Szent János*: A sír az az iskola, melyben alázatosságot tanulunk! Pedig mindez még csak az érem egyik fele. Mit mondjak még csak, ha Isten előtti sok és nagy adósságomra gondolok? És mégis tudnék öntelt, kevély lenni? De jól felfogott önérdekem is alázatosságra kell, hogy ösztönözzön, mert mindig beigazul a Lélek szava, melyet az apostol ajkaival mond: „*Isten a kevélyeknek ellentáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.*” (Jak 4,6) Az élet ezt számtalan esettel igazolja. A nagyemlékű XIII. Leó pápa áldozárságának 50 éves jubileumán történt 1888-ban Rómában a Szent Péter-bazilikában. Egy pap felöltözve várt ministránsra. S odalép egy püspök, Mantua püspöke volt, hogy ő fog ministrálni. Amaz szörnyen szabadkozik, de emez megnyugtatja. „Biztosítom – mondja – hogy tudok ministrálni. Menjünk hát.” Tizenöt évvel később, 1903-ban ez az alázatos püspök emeltetett Szent Péter székébe X. Pius néven! S mint ilyen kinevezte azt a szintén alázatos papot, Radini Tedeschi-t bergamói püspökké. Legyünk meggyőződve róla: annyit érünk Isten szemében, amennyire alázatosak vagyunk. S annyira leszünk is alkalmas eszközök az ő kezében, amennyire alázatosak vagyunk. Akik nagyot tettek, mind alázatosak voltak. Azért tehettek nagyot. *Kopernikus* sohasem engedte, hogy „az ő rendszeré”-ről beszéljenek. „Nem az én rendszerem, – javította ki az így beszélőt – hanem az Isten alapította rend.” Mikor *Hindenburgot*, mint a haza megmentőjét ünnepelték, ő ezeket mondotta: „A hála nem engem illet. A hála az Úr Istent illeti, aki mindig kegyesen megvédett, s a jövőben is meg fog védeni.” És *Mackensen* is azt írta 90 éves anyjának: A jó Isten láthatólag megáldotta életemet s e nagy sikereket a te buzgó imádnak is tulajdonítom, édes, jó anyám! ... Véssük mélyen a lelkünkbe az alázatosság ez indító, ajánló okait, hogy igaz alázatosságban méltó tisztelői legyünk az alázatos Szent Józsefnek!

II. *A mi eljegyzésünk*. Szent József jegyesi méltóságánál is kegyelmesebb, felemelőbb és felmagasztalóbb eljegyzésben volt része a mi lelkünknek a keresztség szentségében. Ott ui. mi Istennek gyermekeivé lettünk, a szép mennyország örököseivé. Ott a mi lelkünk táborhegyi fénybe öltözött, a megszentelő malaszt hercegi köntösébe. Azért ment oly nagy örömmel mindig IX. Lajos francia király Poissyba, az ottani várkastély kápolnájába, ahol megkereszteltetett. „Ott Isten gyermekévé lettem, a reimsi dómban Franciaország királyává koronáztattam. Isten gyermekének méltósága nagyobb a királyénál, mert ez a halálban megszűnik, amaz által elnyerem a mennyországot!” Így gondolkodom-e én is? Így becsültem-e meg a keresztségi kegyelmet? *Nagy Konstantin* császár a kereszteltettek fehér ruhájában halt meg. *In albis decessit*, írja történetírója, azért a görög egyház őt mint szentet tisztelte. Boldog, aki így halhat meg! – És másodszor is jegyzett el magának az Úr Jézus a szent hivatásban. A papi méltóság is több bizonyos tekintetben, mint volt Szent Józsefé. Mennyire kell azt becsülnöm és megbecsülnöm! Ó meg ne feledkezzünk soha kiválasztásunkról! Jusson mindig eszünkbe a felemelő igazság: Ad maiora natus sum!

6. A szentséges Szűz tisztos őrője, könyörögj érettünk!

„Aki urának őrője, megdicsőíttetik.” (Péld 27,18)

Végý engem is atyai őrizetedbe Szent József! hogy lelkem nagy kincsét, a megszentelő malasztot soha el ne veszítsem.

I. *Megőrizte Máriának jó hírnevét.* Első tekintetre ellentmondást vélünk látni Mária örök szüzességi fogadalma és Józseffel való házassága között. De Isten nem jöhet önmagával ellentmondásba, már pedig Józsefet ő állította Mária mellé mint jegyesét, férjét, mint „tisztos őrőjét.” Állította pedig azért, hogy megőrizze Máriának jóhírnevét. A világ ugyanis mitsem tudott a megtestesülés fenséges titkáról. Nem tudott arról, ami a kicsi názáreti házban végbement, midőn Istennek küldöttje járt ott és Máriának szavára: „*Legyen nekem a te igéd szerint!*” (Lk 1,38) testet öltött szűzi méhében az örök Ige. Ha tehát nem látott volna oldalán hitos férjet, a legrosszabbat gondolta volna felőle, és a törvény szerint megkövezték volna. De a mennyei Atya szeretettel örködött legkedvesebb leánya fölött, és helyetteseként melléje állítja Szent Józsefet, mint az ő „tisztos őrőjét.” Istennek gondolatai nem emberi gondolatok. Az ő örök szándékai a mieink fölött keringenek, és sokszor keresztezik ezeket. Az ő szelleme a végtelenséget látja, járja, és mindent ezzel akar összhangba hozni. Nyugodjunk meg mindig az ő intézkedéseiben! El ne veszítsük soha bizalmunkat az ő atyai gondviselése iránt, és ne kételkedjünk soha az ő végtelen szeretetében irántunk, mely azt áthatja és élteni. Sokszor ellentmondást látunk, ahol isteni összhang uralkodik; elégedetlenkedünk, panaszkodunk, keserően kifakadunk, talán zúgolódunk is, holott térden állva kellene Te Deumot énekelni. Lázás munkában állunk például, és betegség ágyba dönt. Éveken át dolgozunk egy nekünk igen tetsző gondolat megvalósításán, és hiába: sikertelenség állandó kísérőnk. Áldozatos jóakarattal segítünk másokon, és rút hálátlanságot aratunk áldozataink nyomán. S ami mindennél keményebb: váratlan halál gátol meg üdvös alkotásokat. Ó csak ne zúgolódjunk! A mi szemünkön mindig hályog van, mely nem engedi látnunk az örökkévalóságot. Majd csak a halál órájában hámlik le róla ez a vastag hályog, és akkor a váratlan halálért is hálás köszönetet fogunk rebegni az élet és halál Urának, mert jobb volt váratlanul nyitott kapukhoz érni, mint más időben csukott kapukhoz, s ott tán örökké hasztalanul énekelni, elsírni a zsoltáros epedő énekét: „*Emelkedjete fel örök ajtók.*” (Zsolt 23,7) – Szent József nemcsak megőrizte Máriának jóhírnevét, hanem szűzi szülésének is koronatanúja lett. A világ csupán feleségét látta Máriában és Jézusban tulajdon fiát. A betlehemi jászol felett éneklő angyalkák sem hirdetik a titokzatos megtestesülést, s az odasiető pásztorok bizonyára szintén a kisdednek atyját vélték Szent Józsefben látni. Egyedül Józsefnek van tudomása arról, hogy „*ami Máriában fogantatott, a Szentlélektől vagyón?*” (Mt 1,20) S egyedül ő volt az a kiválasztott boldog, aki szűzi szülésének tanúja lehetett. Isten rendelte őt oda, hogy a szentséges Szűz tisztos őrője legyen ebben is. Isten most is örködik a tiszta élet s a tiszta életűek felett. Ha vannak is, akik a rágalom sarával dobják meg a papokat, mert maguk a romlottság fertőjében gázolnak, Isten mégsem engedi, hogy e rágalmak általános hitelre találjanak, és ha kell, csodával tesz tanúságot hű szolgálának tisztaságáról. A történet sok ily esetet tud. De a tiszta élet önmaga is szerez magának tanúkat már itt a földön. Ha a pap e pontban mindig szigorú önmagával és másokkal szemben, ha soha nem enged meg magának még illetlen élcet sem, ha okosan kerül minden helyet és alkalmat, ahol gyanúsításra okot adhatna, ha általában úgy él, hogy elmondhatná a nagy szót: *Quis me arguet de hoc peccato?* akkor egész környezete, összes ismerősei és hívei tanúi lesznek tisztaságának, ártatlanságának már itt az életben. Rágalmak ellen ez épp a leghathatósabb fegyver.

II. *Szeretettel szolgálja őt mindenben.* Boldog Emmerich Katalin mindig úgy látta Szent Józsefet az ő látomásaiban, hogy Máriának minden gondolható szeretetszolgálatot tesz. A betlehemi úton beszél jó ismerőseiről, akiknél ott biztos lakást fognak találni. Mikor pedig csalódként kell végig menniük a kis városon, a barlangban ismét József az, aki mindent elkövet, hogy ennek kietlenségét némileg enyhítse. Ő mindig tudatában van küldetésének, hogy a szent Szűznek őrzője legyen. Mint remeghetett szíve az egyiptomi úton! Katalin Egyiptomban szorgos munkában látja Józsefet. Botokat faragott, ülőkéket készített és kosarakat, hogy így övéinek megadhassa a mindennapi kenyeret. S bár sok a gondja, mégis sok az öröme is: szíve csordultig van tele örömmel, boldogsággal, mely Jézus közelségéből és Mária társalgásából fakad, mely abból a tudatból táplálkozik, hogy híven teljesíti őrzői tisztét. Kérjünk mi is tőle nagy buzgóságot 1. *Mária szolgálatában.* Ha igaz, hogy *per Mariam ad Jesum*, akkor igaz az is, hogy *per Josephum ad Mariam*. Szent József példaképünk lehet a Mária-tiszteletben. Ő nemcsak érzelmileg szereti, tiszteli, becsüli, ő ezt azzal is bizonyítja, hogy mindenben szolgálatára van, mindenben kedvét keresi. József nem éri be érzelmekkel és szavakkal: ő tettel bizonyít. *Facta loquuntur!* Szép, ha naponként köszöntjük Máriát imában; de még szebb, ha az iskolában nagy szeretettel és kifogyhatlan türelemmel ugyanerre oktatjuk a kisdedeket is. Szép, ha naponként elmondjuk az ő tiszteletére az ő kedves imáját, az olvasót; de még szebb, ha másokat is ránevelünk ez üdvös szokásra és őket az olvasóegyesületbe tömörítjük, ahol hetenként vagy hónaponként megfelelő előadásokat tartunk. Szép, ha magunkon viseljük a vállkendőt, de még szebb, ha a hívek közt is megalapítjuk ezt a jámbor társulatot, és állandóan toborzunk is érdekében. Szóval: szolgáljuk Máriát buzgó papi munkássággal! 2. *Az eucharisztikus Úr Jézus szolgálatában.* A mi oltárainkon is olyan az Úr Jézus, mint volt a jászolban: önmagával tehetetlen, mindenben a mi szeretetünkre utalva. Nos álljunk is mindenben szolgálatára! Boldog Katalin sokszor látta Szent Józsefet arcra borulva imádni az isteni Kisdedet. Mily bántó részvétlenség volna az részünkről, ha soha fel nem keresnők szeretetfogságában a mi isteni Vendégünket, ha gondolat nélkül el tudnánk menni az ő temploma mellett! Nyissuk meg a templomot, hadd jöjjenek a hívek is imádni őt, aki minden imádásra méltó. Szent József szeretettel gondoskodott az isteni Kisded összes szükségleteiről: ruháiról, ételről, lakásról. Nekünk is kötelességünké tétetett már az alsó rendek feladásában, a templom tisztaságáról, az oltár kellő felszereléséről, a szentmiseáldozat szükségleteiről kellően gondoskodni. Nem tesz-e e pontokban lelkiismeretünk szemrehányást? Nyugodt lélekkel mondhatjuk-e el, amit naponként mondunk a szentmisében: *Domine, dilexi decorem domus tuae et locum habitationis tuae?*

7. Isten Fiának nevelő atyja, könyörögj érettünk!

„És maga Jézus, mikor tanítani kezdett, mintegy harminc esztendő volt, fia lévén, amint vélték, Józsefnek.” (Lk 3,23)

Segíts minket Szent József! mindig úgy élni, hogy Isten fiai lehessünk.

I. *Ez elnevezés jogszerűsége.* Maga az evangélium tesz ismételtan tanúságot arról, hogy általában Jézus atyjának tartották Józsefet. Mikor az apostolságra meghívott Fülöp találkozik Natánaellel, örömmel közli vele: „Akiről Mózes írt a törvényben és a próféták, megtaláltuk Jézust, József fiát Názáretből.” (Jn 1,45) Mikor pedig Názáretben prédikálva önmagára magyarázza Izaiás szavait: „Az Úr Lelke énrajtam”, földie megütköznek, és mondják: „Nemde ez Józsefnek fia?” (Lk 4,18.22) De már a szentatyák figyelmeztetnek, hogy a Szentírás eme helyein több van mondva, mint egyszerűen a nép felfogása. Szent József atyai gondját viselte Jézusnak a születésben, a menekülésben és aztán Názáretben egészen élete végéig. József gondoskodik lakhelyéről, ruhájáról, táplálkozásáról. Méltán neveztetik tehát Jézus nevelő atyjának. De jogszerűen is, mert ő Jézusnak törvény szerinti atyja. József ugyanis törvényes férje Máriának, s ha nem is éltek házasesetlet, mégis törvényes házasok voltak, s így ami Józsefé volt, az Máriáé is volt, és viszont ami Máriáé volt, az Józsefé is volt. Azért mondja Mária a templomban megtalált Jézusnak: „Íme atyád és én bánkódva kerestünk téged.” (Lk 2,48) S ezt a törvényes atyaságot megerősíti Isten is, mikor Józsefnek adja a jogot a Kisdednek Jézus nevet adni: „Kit te Jézusnak fogsz nevezni.” (Mt 1,21) Páratlanul álló kitüntetés ez Szent Józsefnek, mely őt – miként *Mercier* mondja – az összes pátriárkák, próféták, evangélisták, apostolok, sőt angyalok fölé emeli, mert a szentek mind csak „Istennek szolgálói”, Szent József ellenben az Istenembernek atyja. Két következtetést vonhatunk le ebből: 1. mily nagy tisztelettel kell Szent József iránt viseltetnünk, mikor ő ily magasan áll az összes szentek felett! Már *Cornelius a Lapide* ezt a kiváltságos tiszteletet különös szóval akarja jeleztetni: *cultus protoduliae vel summae duliae*. Az egyház, mely okosságából nem sürgette Szent József tiszteletét az első századokban, későbbben és kivált újabb időben minden eszközt megragad e tisztelet terjesztésére. Se szeri, se száma a templomoknak, oltároknak és jámbor társulatoknak, melyek Szent József tiszteletét hirdetik. A pap csak az egyház szándéka szerint jár el, ha sokat tesz Szent József tiszteletének terjesztésére akár az által, hogy oltárt vagy szobrot emel templomában, akár az által, hogy ünnepét különös fényvel ünnepli meg, vagy az ő szent pártfogása alatt kört, együletet, kongregációt alapít. 2. Mily nagy bizalommal kell viseltetnünk Szent József iránt, mikor oly közel áll a minden kegyelem isteni kútforrásához, Jézus Krisztushoz! Amint anyjának, úgy bizonyára nevelő atyjának sem tagad meg semmit az Úr Jézus, ami üdvös a lélekre vonatkozólag. *Szent Teréz* biztosít róla, hogy soha semmit nem kért az Úr Jézustól Szent József nevében és közbenjárásával, amit meg nem kapott volna. Ó, fussunk hozzá mi is minden ügyünkkel, bajunkkal. Kivált a híveket s a hitéletet érdeklő szándékainkat, küzdelmeinket ajánljuk az ő hathatós pártfogásába.

II. *Szent József dicséretesen teljesíti az atyasággal járó köteleességeket is.* Ő nem járt sok iskolát, nem hallgatta korának bölcseit, de bölcsen nevelte a reábízott isteni Gyermekeket, mert 1. *imádkozott vele.* Imádkozik ott a jászolnál, imádkozik, mikor a napkeleti bölcsek imádják, imádkozik az egyiptomi számkivetésben, úgyhogy megrendülnek a bálványok közelében, miként az apokrifek tudják; és imádkozik Jézussal a templomban, ahová hűsvétra elzarándokoltak. Kérjük Szent Józseftől ezt az imádságos szellemet. Az ima, mint valami értékes aranypor hinti be a mindennap szürke munkáját. Imádságaink mint csillogó aranyszálak fonják át egész életünket. Ez aranyszálak nélkül értéktelen szövedék lesz a mi életünk, vele ellenben aranybrokát, melyből angyalok szabják mennyországi ruhánkat. Mily

jó nekünk, kiket folytonos imára serkent, sőt kötelez az egyház! A zsolozsma üdülés, pihenés, erőforrás, melyből erőt és kitartást, lendületet és örömet meríthetünk. Akik nem merítenek ez éltető forrásból, hamar elszáradnak, s lesznek mint a kóró: száraz, zörgő lelkek!... Neveljük a reánk bízott híveket is erre az imádságos életre. Kivált a gyermekvilágot. Az ártatlan gyermekek imája olyan, mint angyalok éneke! Gondoskodjunk róla, hogy mindegyiküknek legyen egy jó imádságos könyve és szentelt olvasója. Magyarazzuk meg nekik ennek is, annak is okos használatát. Akkor nem fognak a templomban unatkozni vagy szórakozni. Az iskolán kívül állókat pedig tömörítsük kongregációba vagy más ájtatos egyesületbe, különösen az Oltáregyletbe, a Szent Szív és a Rózsafűzér-társulatba. Amely községben ezek virágzanak, ott biztonságban van minden vagyon és tiszta erkölcsnek szent tüze ég a családi tűzhelyen. Ott nem kell félni, hogy világot felforgató eszmék visszhangra találnak a lelkekben. 2. *Dolgozott vele* kemény, izzadságos munkában, hogy biztosítsa számára a mindennapi kenyeret, és egyéb szükségleteiről is kellően gondoskodják. A názáreti házban nem uralkodott bőség, ellenkezőleg nem egyszer éreztek hiányt a szükségesegekben is. *Boldog Agreda Mária* (†1665.), kinek *Boldog Emmerich Katalin*-hoz hasonlóan csodás látomásai voltak, úgy látta, hogy Szent József sohasem kért árat a készített munkáért, hanem beérte azzal, amit önként felajánlottak. Azt is látta, hogy a názáreti ház ajtaján soha senki nem kopogtatott hiába, ha meg volt szorulva. S így nem egyszer maguk hiányt szenvedtek. Azért keményen dolgoztak, ő, a názáreti ács és a gondjaira bízott Istenfiú, az Úr Jézus Krisztus. Erre a dolgos, munkás életre akarja a papnevelde is növendékeit ránevelni. A folytonos lefoglaltsággal, melyet a szabály óráról-órára való rendelkezése eredményez, azt akarja elérni, hogy kint az életben is beosztással dolgozzunk, mindig el legyünk foglalva, s így az unalmat csak hírből ismerjük. A papi életnek munkás életnek kell lennie! Így lesz a hívekre is áldásos élet. – Miként Szent József övéinek anyagi szükségleteiről is gondoskodott, úgy kell a papnak hívei anyagi érdekeit is szívéen viselnie, hiszen az ember nemcsak lélekkel, hanem testtel is bír. Ha földművelő nép között él, sokat tehet az okszerű gazdálkodás ismertetésével. Anyagi jólétüket pedig nagyban emelheti a különböző gazdasági egyletek és szövetkezetek megalapításával és céltudatos vezetésével, nemhogy dúsgazdagságba emelje őket, hanem hogy ínséget, nyomort távortartson tőlük.

8. Krisztusnak gondviselő oltalmazója, könyörögj érettünk!

„Ki fölkelvén, vevé a gyermeket és annak anyját éjjel, és távozáék Egyiptomba.” (Mt 2,14)

Fogadj minket is Szent József! a te gondviselő oltalmadba, hogy az élet veszélyein át eljuthassunk az örök béke országába.

I. *Szent József Krisztusnak gondviselő oltalmazója.* A nagy kincsnek, melyet Isten reá bízott, szerető gondját viselte: az isteni Gyermeket erős kézzel megoltalmazta ezer veszély ellen. Amikor Isten hírnöke őt Heródes gonosz szándékáról felvilágosította, egy pillanatig sem habozik, hanem rögtön útnak indul, hogy megmentse azt a drága életet, mely az egész emberiség számára örök életnek vált forrásává. A Szentírás mitsem mond el e nehéz útról. Annál többet beszélnek róla régi apokrifek, melyeknek elbeszéléseit aztán a képzőművészet is megörökítette. Fáradságos, sok veszéllyel és nélkülözéssel összekötött út volt ez. Az apokrifek ugyan másképp festik. A hívő pietás nem nézhette a valóságot megindulás nélkül. Adott tehát kíséretet a szent Családnak, három szolgát és egy szolgálót és nem kevés jószágot: több ökröt, szamarat és juhot, melyek egy gazdasági szekeret követnek, így tudja ezt a hamisított Máté evangélium. A pusztában sok veszély szakad rájuk. Tizenkét rabló támadja meg az utasokat, majd ismét nyomukba kerülnek Heródes hóhérai, kik Betlehemben tudomást szereztek a Szent Család meneküléséről. Különbő vadállatok is leselkednek rájuk, és csak az isteni Kisdéd mindenhatósága menti meg őket a biztos pusztulástól. Bármint volt légyen, annyi bizonyos, hogy ez az út nagy fáradsággal és sok nélkülözéssel járt, akár a távolságot tekintjük, akár az úttalan sivatagot, akár végre a tüzes meleget, mely őket égette. De Szent József hűen teljesíti atyai tisztét. Bár maga soha arra nem járt, és most sincs vezére, útmutatója vagy szolgálója, Istenbe vetett rendíthetetlen bizalommal kel útra és vezet célhoz övéit. Tüzel az egyiptomi nap, de nem bírja kiszáritani József istenbizalmát. A XII. századból való beneventi bronzkapun József a jobb vállán viszi az isteni Kisdedet, mellette öszvéren az Istenanya. A körülbelül 1400-ban készült kölni Klára-oltár fölötté kedves képet ad az útról. „A szent személyek szűkre szorított csoportozata gyengéd együttérzést lehel; aggodalommal és szeretettel tekint a vezető József az ő szűzi arájára, ki viszont teljesen elmerül az öléből bizalommal reá tekintő Kisdéd nézésébe.” (*Seitz: Die Verehrung d. hl. Joseph. 183. l.*) Ez a kép nem a képzeletnek pusztá játéka, hanem szent valóság. Szent József szerető gonddal védelmezi övéit. Istenbe vetett bizalma erőt ad neki, hogy megbízatását a legjobban teljesítse: levezette a Szent Családot Egyiptomba, de vissza is hozta ismét hazájába. Ő az isteni Kisdedet oltalmazta, őt viszont az isteni Gyermek. Ő az édes Megváltót vezette, viszont őt ez a csecsemő irányította. Szent Józsefről is el lehet mondani, amit *Szent Ágoston* mond az agg Simeonról, mikor karjaiba zárja az isteni Kisdedet: Simeon senex ferebat Christum infantem, Christus regebat Simeonis senectutem. Ennek a kis gyermeknek kicsi kezeiben futnak össze a világkormányzat összes szálai. Szeméből nem véges, korlátolt látó erő sugárzik ki, hanem az isteni mindenlátásnak a végtelenséget megvilágító fénysávjai villannak elő. Mindnyájunk életfonala ebből a kézből ered s oda fut vissza, s az a fénysáv rávilágít mindnyájunkra, és lát is mindnyájunkat összesen és egyenként. Ő mily csodásan vigasztaló gondolat – kiált fel korunk egy neves hitvédője – hogy fölöttünk emberek fölött Isten gondviselése örökdik! Hogy semmisen érhet, amit előbb valamiképpen meg nem vizsgált volna a mennyei Atya, vajon üdvös hatással lesz-e egész életünkre és végcélunkra ... Hogy a mi utunk egyszer mégis csak fénybe-derűbe vezet, még ha éveken, sőt évtizedeken át sötét éjen vezetett is át. (*Dr. Klug: Die ewigen Dinge. Paderborn 1914. I. 30. l.*) Kérjünk Szent Józseftől olyan gyermekded, rendíthetetlen bizalmat az isteni Gondviselés iránt, mint amilyen az ő szívét is eltöltötte, s őt ugyanannak az isteni Gondviselésnek kitűnő eszközévé tette.

II. *Legyünk az ő buzgó követői ebben is.* A papnak is 1. gondoznia kell a legméltóságosabb Oltáriszentségben köztünk lakó Úr Jézust. Gondját kell viselnie mindenben, amire szüksége van, s ami szükséges, hogy a mi isteni Vendégünk jól érezze magát körünkben. Az Eucharisztia a mi legdrágább kincsünk; úgy illik, hogy a pap első és legfőbb gondjának tárgya legyen. A mi oltárunk az újszövetség Sinai hegye, ahonnét Jézus Krisztus állandóan hirdeti a legfőbb parancsot: az Isten és a felebarát szeretetének parancsát. Úgy illik tehát, hogy ugyanolyan szent félelemmel, imádó tisztelettel álljunk körül, mint hajdan a választott nép a Sinait. Minden oltár, melyen a szentség őriztetik, ha még oly szegény is a templom, több, mint volt a frigyszekrény a salamoni templomban, mert abban csak száraz Mannát őriztek valamikor, a mi oltárunkon ellenben az a kenyér őriztetik, melyből aki eszik, örökké él; ott csak a két törvényközlapot őrizték, a mi oltárainkon ellenben maga a törvényt adó Istenember trónol. Azért Salamon áldozatos buzgóságánál is nagyobb szeretettel kell a papnak az oltárt gondoznia s általában mindenről gondoskodnia, ami az istentisztelet fényét és méltóságát emeli. De a papnak 2. őriznie, védenie is kell az ő Urát. Az egyház mindig különös gondosságába ajánlotta papjainak a szentségház kulcsát. Az új törvénykönyv ezt súlyos bűn terhe alatt írja elő: *Clavis tabernaculi, in quo Sanctissimum asservatur, diligentissime custodiri debet, onerata graviter conscientia sacerdotis, qui ecclesiae vel oratorii curam habet.* (Can. 1269. §. 4.) De védenie kell a hitetlenek sokféle támadásai ellen is. Oly régi e harc, mint maga az egyház. A hosszú idő nem enyhítette, talán inkább kiélezte, hevesebbé és általánosabbá tette. Voltaire riadója: *Écrasez l'infame!* még mindig harsog. Fegyverkezzünk fel jól! A szemináriumból hozott fegyvereket újra és újra ki kell élesíteni, nagyrészt újakkal pótolni. Aki nem tanul tovább, elmarad a kortól, s tudatlanságával sokszor kárára van az egyháznak. *Stultitia peccatum est*, mondotta *Szent Ágoston*. A folytonos önképzés sok lelki öröme kimeríthetlen forrása és igen hathatós óvszer a romlás ellen. A tudomány a papban a nyolcadik szentség – mondja *Szalézi Szent Ferenc*. S a legnagyobb bajok az egyházban onnét eredtek, mivel a tudomány szövetségszekrényét nem a leviták, hanem mások hordozták. (*Dr. Walter-Horváth: A katolikus pap élete* 79. l.) Ha így gondozza és őrzi a pap az eucharisztikus Úr Jézust, biztos lehet róla: ő is szerető gondját fogja viselni hú szolgájának, meg fogja őt védeni ellenségei ellen, s meg fogja őt oltalmazni mindentől, ami örök üdvösségének kárára szolgálna. Kövessük Szent Józsefet abban a gondosságban és buzgóságban, mellyel a kisded Jézust szolgált, hogy együtt tartva vele a szolgálatban, együtt lehessünk vele a dicsőségben is.

9. A Szent Család feje, könyörögj érettünk!

„Akarom pedig, hogy tudjátok, hogy minden férfiúnak feje Krisztus, az asszonynak feje pedig a férfiú, Krisztusnak feje pedig az Isten.” (1Kor 11,3)

Légy a mi családunknak is feje, Szent József! hogy a te atyai vezetésed alatt eljussunk mi is közös Atyánkhoz, Istenhez az égbe.

I. *Szent József a Szent Családnak feje.* Így rendelte Isten. Mily kitüntetés! Mily felmagasztalás! Az Úr Jézus az ő istenségével végtelenül felette áll, és Mária is mérhetetlenül felülmúlja őt istenanyai méltóságával, és mégis József feje a Szent Családnak. Isten őhozzá küldi angyalát az egész családot illető fontos üzenetekkel, és József intézkedik akkor is, mikor Betlehembe vezeti Máriát, akkor is, mikor Egyiptomba viszi az anyát gyermekével, s akkor is, mikor visszahozza őket a számkivetésből. József határozza meg tehát a Megváltó születésének helyét Betlehemben, ő a házat, hol Egyiptomban laknak. József állapítja meg a házi- és napi rendet Názáretben, az ő szavára indul meg a Szent Család Jeruzsálembe húsvét ünnepén. Kifelé ő képviseli azt, befelé ő kormányozza azt. Mily nagyérdeműnek és nagyérdeműnek kellett lennie ennek a Szent Józsefnek Isten szemében, hogy ennyire felmagasztalta! Az a kevés, amit a Szentírás róla mond, is elég ahhoz, hogy a családfők tündöklő példaképét lássuk és tiszteljük benne. Szent József 1. *a legtisztább szeretettel viseltetett Mária és Jézus iránt.* Az ő frigyüket nem érzéki, hanem angyali szeretet kötötte meg. Itt nem testi előnyök voltak mérvadóak, hanem pusztán a lélek szépsége. Boldogok, akik ilyen alapra építik házasságukat! S ezerszer boldogtalanok, kik egyedül a testi szépségre alapítják azt. Mert a test romlandó jószág, mely máról-holnapra lényeges változásnak van kitéve. S ha nem is érik különös katasztrófák, maga az idő kegyetlenül rág rajta. Olyan az, mint a virág: lehet még oly színpompás, lehet még oly illatos, egy napon beáll a hervadás, s akkor vége illatnak is, színpompának is. Ha napjainkban oly gyakoriak a rossz házasságok, a korai meghasonlások, sőt elválások, ez nagyrészt abban bírja magyarázatát, hogy nem lelki alapon épültek fel. A lélek nem változik oly rohamosan képességeiben és tulajdonságaiban, mint a test. Sőt ellenkezőleg, míg a test minden ápolás mellett is egyre kopik és satnyul, addig a lélek gondos nevelés mellett egyre gyarapszik és szépül. A test kultuszába elmerült világnak vissza kell térnie a lélek kultuszához, el kell hagynia a lápot, és fel kell kapaszkodnia a tiszta élet, a lelki élet táborhegyi magaslataira: akkor béke és boldogság fogja családjainkat betölteni újból. 2. *Szent József szerető gondját is viseli a Szent Családnak.* Ő nem éri be az érzellemmel, ő tetteben mutatja ki igaz szeretetét. Megvédi övéit a gonosz Heródes ellen, otthont szerez nekik a számkivetésben is, és izzadságos munkával biztosítja számukra a megélhetést. Nem vár csodát Istentől, bár jól ismerte népének történetét, mily csodás nagylelkűséggel gondoskodott róluk mindig az Isten. József serényen dolgozik, hogy semmiben hiányt ne szenvedjenek. Fényt és pompát nem varázsol köréjük, de az ínséget távol tartja tőlük. Tanulhatnak tőle a mi családfőink. Sok tűzhely a szomorú pusztulás képe. Csúnya, veszedelmes szenvedélyek pokoli tüze ég rajta, s ez a tűz nem melenget, hanem perzsel s eléget: elégeti a családi boldogságot. Ahol az alkohol fojtó gőze-gáza terjeng, ahol a dolce far niente járja, vagy ahol a fényűzésnek hódolnak, ott nem lehet családi boldogság: alkohol, semmittevés és fényűzés megölik azt. A papságra itt nagy feladat vár. Harcot kell indítania elsősorban a legveszedelmesebb ellenség ellen, az alkohol ellen. Iskolában, szószéken, és gyóntatószékben, ájtatos egyletekben és a nyilvános élet fórumán: mindenütt meg kell ragadni minden alkalmat, hogy ennek a szörnyű hidrának a fejét széttapossa. S e családokat mentő munkát ajánlja Szent Józsefnek pártfogásába, hogy sikert érjen.

II. *A pap is feje annak a lelki családnak, melynek élére őt püspöke állította.* Neki is 1. *szeretnie kell híveit, jóakaró, áldozatos szeretettel.* S miként a családátya egyenlően szereti

gyermekait, úgy a lelkipásztornak sem szabad megkülönböztetéseket tennie. Ez igazságtalanság volna, mert ő nem egyes kiváltságosoknak, hanem az egész hitközségnek pásztora. S ha mégis akar különbséget tenni, úgy a szegényeket, az ügyefogyottakat, a betegeket kell előnyben részesítenie. Hiszen a jog is patrimonium pauperum névvel illeti az egyházi javadalmat. Különös szeretetben részesítse a gyermekeket is az iskolában. Ezek valósággal éheznek a hitigazságokat: el ne mulassza soha a hittanítást! Ebbéli mulasztások szomorúan bosszulják meg magukat évek múltán! Viszont a lelkes és lelkiismeretes hittanítás kimondhatlan örömeknek forrása. De éheznek más után is: a mi oltárainkon őrzött Manna, a legméltóságosabb Oltáriszentség után! Szent hivatás nekik az élet kenyerét törni! Ha jobb jövőért lelkesedik és dolgozik, ennél hathatósabb eszközt keresve sem találhat. 2. *A papnak dolgoznia is kell híveiért.* A hívek képezik azt a szőlőt, melynek művelése öreá van bízva. A prófétánál olvassuk, mily szorgosan gondozta Jahve az ő szőlőjét, Izraelt. Így kell a papnak is híveit gondoznia. Gondozni lelkileg, de gondozni anyagilag is. Életprogramját megjelölte Szent Pál e szavakkal: *Omnibus omnia!* A jó pap mindenütt ott van, ahol híveinek ideigvaló és örök javáról van szó. Csak az egyház ellenségei akarják, hogy a pap a sekrestyében maradjon és a fórum ügyeivel ne törődjék. Vannak ilyenek is az egyházban, a kontemplatív szerzetesek. De a „világi papságnak” épp az a hivatása, hogy a világ forгатagában is érvényt szerezzen a krisztusi elveknek, hogy a világban küszködő-vergődő lelkeknek segítségére legyen. A papi élet tehát egy folytonos törtetés kell, hogy legyen, egy szakadatlan munkásság. Semmisem ellenkezik a papi jelleggel annyira, mint a renyheség. A dolce far niente – bűn! Van pihenésnek is ideje, de ennek csak a fűszer szerepét kell játszania. Serkentsen erre a dolgozó életre a nagy felelősség tudata, serkentsen jól felfogott önértékünk is: a munka nyomán gyümölcs jelentkezik, a nép hálával ragaszkodik ilyen paphoz, lelkének békéje is így biztosítva van, mert nincs megnyugtatóbb tudat, mint az, hogy tettünk annyit, amennyit csak tehattünk. Lelki veszélyek ellen is a leghathatósabb védőpajzs a munkásság. Jól fejezte ki magát az a pap, aki így ecsetelte lelki életét: Annyi a dolgom, hogy rá sem érek vétkezni! Kérjük Szent Józsefet, tanítson és erősítsen meg erre az áldásos életre!

10. Igazságos József, könyörögj érettünk!

„József pedig, az ő férje, igaz ember lévén és nem akarván őt elhíresztelni, titokban akarta elbocsátani.” (Mt 1,19)

Szent József! segíts megigazultságban élnem, hogy mint Jézus Szíve szerinti igaz pap sokakat ő hozzá vezessek, s végre magam is hozzá eljussak.

I. *József igazságának forrása.* A zsolttáros szerint *„boldog ember, ki az istentelenek tanácsán nem jár... hanem az Úr törvényében telik kedve.”* Mert az ilyen *„leszen mint a fa, mely vízfolyások mellé ültetett.”* (Zsolt 1,1) József ilyen áldott talajba ültetett fa volt az élet kertjében. Mint az Úr Jézusnak nevelőatyja közvetlen közelében állott annak az isteni forrásnak, melyből minden igazság források. Jézus Krisztus nélkül nincsen megigazulás! Sem az ó-, sem az új szövetségben. Akik az ószövetségben megigazultak, csakis a jövendő Messiásban való erős hitük által igazulhattak meg. Jézus Krisztus a Mózes által felállított rézkígyóban előre jelképeztetett. A véres keresztfán ott függ ő az ó- és újszövetség mezsgyéjén, és csak azok üdvözülhetnek, akik hittel és töredelemmel tekintenek fel hozzá, mint egykor a zsidók a pusztában Mózes rézkígyójára. *„Valamint tehát kárhozat szállott minden emberre egynek a bűnbeesése miatt, úgy életet adó megigazulás is minden emberre egynek az igaz volta miatt.”* (Róm 5,18) A bűn végtelen sérelem; azt csak az Istenember tehette jóvá az ő végtelen érdemű elégtételével. És most sincs bűnbocsánat Jézus Krisztus nélkül. Ő maga mondja: *„Nálam nélkül semmit sem tehettek.”* (Jn 15,5) Ő a szőlőtő, mi a szőlővesszők. Ha nem vagyunk vele kegyelemben egyesülve, száraz gallyak vagyunk, melyek tűzre fognak vettetni. Ebből látni mily kincs a megszentelő malaszt. Ez a belépőjegy Krisztus szentélyébe, Isten országába. Semmi természetes érdem azt nem pótolhatja. Az indusok kegyetlen aszkézise s ez örült aszkézisnek minden orgiái, hogy például addig áll egy lábón vagy addig tartja fel karjait, míg azok el nem száradnak, hogy addig néz a napba, míg annak tüze a szeme világát ki nem égeti, hogy a bálvány elé állva kézi nyaktilóval lenyakazza magát, hiábavalók Krisztus nélkül. Milliók zarándokolnak Mekkába és Kerbelába, milliók a Ganges szent hullámaihoz, milliók borulnak imádva porba tehenek és elefántok előtt, de mindez hiábavaló, és nem ér annyit, mintha valaki töredelmes szívvel azt mondja: Jézus! Százezrek építették az efezusi Diana-templomot, melynek csodájára járt az egész világ; százezrek az egyiptomi gúlákat, melyek közül a Chufu-gúla akkora, hogy a római Szent Péter-bazilika jól elférne benne, pedig az négy magyar holdnyi területet foglal el, de mindez a mérhetlen munka, fáradság, áldozat az örök igazság mérlegén nem nyom annyit, mint egy Jézus nevében szeretettel nyújtott pohár víz. *„Mert más név nem is adatott az embereknek az ég alatt, amelyben üdvözülnünk kellene,”* mint a názáreti Jézus Krisztus szent neve. (ApCsel 4,12) Mily igaz lehetett, mily gazdag a megigazultságban Szent József, mikor ő Mária után a legközelebb állott az Úr Jézushoz! Kérjük azért őt: tanítson meg minket arra a nagy mesterségre, hogy a megszentelő malasztot mindennél többre becsüljük, úgy óvjuk, mint a mi legdrágább kincsünket, s ennél fogva készek legyünk inkább mindenről, ha kellene, még az életről is lemondani, mintsem súlyos bűnnel azt elprédálni. Kérjük őt arra is, hogy segítsen a kegyelemvesztés alkalmait erős akarattal elkerülni, hogy hozzá hasonlóan mindig Jézus kegyében álljunk. Menjünk sokszor az oltáron trónoló Úr Jézus elé. Szent József hosszú éveken át állandóan vele volt, azért is volt oly erős a kegyelemben. Minél gyakrabban hódolunk az eucharisztikus Úr Jézus előtt, annál jobban forrunk vele össze mi is, s annál jobban igazulunk meg mi is. E példánkkal, de meg buzdító beszédeinkkel vezessük hozzá a híveket is és kivált a gyermekeket, hogy ők is igaz emberek legyenek, és boldogan tapasztalják, mily édes Jézussal egyesülve lenni.

II. *József igazságának megnyilatkozása.* A malaszt a lélek éltető ereje és szépsége. E szépségben maga a felséges Isten is gyönyörködik. Ez életerő pedig abban nyilvánul meg, hogy 1. *a lélek örömmel szolgálja az Istent.* Nehéz volt Szent Józsefnek életútja, de soha semmi panasz. Számkivetésbe ő éppoly megadással megy, mint amily örömmel megy fel a jeruzsálemi templomba. Munkában, nélkülözésben, megpróbáltatásban ő mindig egyforma: szentül vidám, mert mindig érzi és élvezi azt a boldogító tudatot, hogy ő Isten kegyelmében van. Ez a kegyelem hangulata: öröm. S ha öröm a lélek hajtó ereje, akkor vígan megy a munka Isten szolgálatában. *Szent Apollonius* remetéi szigorúan önmegtagadó életet éltek, de mindig vidámak voltak, s ha a szent valakit szomorkodni látott, azt mondotta: Szomorkodjanak a pogányok és a zsidók, sírjanak a bűnösök, de az igazaknak csak örvendezniök szabad! Szent Pál is így int: „*Örüljete az Úrban mindig, újra mondom, örüljete.*” (Fil 4,4) A papi hivatás is nehéz járatú életút, mely sokszor szintén számkivetésbe vezet, mint Józsefet vezette, vagy szegényes plébániára, iskolába, mely hasonló a betlehemi szálláshoz vagy a názáreti ácsműhelyhez. Gondoljunk akkor Szent Józsefre! Gondoljunk arra, hogy a lelki megigazulásnak szent örömben kell megnyilvánulnia. Krisztus elítéli a szomorkodva böjtölőket és képmutatóknak nevezi őket. (Mt 6,16) Örömtelen pap diszkreditálja a lelki életet! Istent mindig örömmel illik szolgálni, még ha e szolgálat áldozatokat is követel tőlünk. A mindig keserű és panaszokkal teli pap azt látszik elárulni, hogy benn a lélekben nincs igazi béke és rend! 2. *És szeretettel az embert.* Mert a malaszt – kenet a lélek kerekein. Ha elég a kenet, nem csikorognak a kerekek. Szent Józsefről a hagyomány úgy tudja, hogy mindenki iránt előzékeny és szolgálatkész volt. Semmisem állt tőle oly messzi, mint a harag, viszály és veszekedés. Legyen ebben is mintaképünk. Ha lelkünkben a malaszt uralkodik, tehát béke és megnyugvás, úgy illik, hogy környezetünkbe is ezt a mennyei békét leheljük bele. Szavunkon, beszédünkön, érintkezésünkön másokkal ennek a békének kell kiverődnie. Így hódító erő lesz a mi egész működésünkben, amit az isteni Mester is sürget, mondván: „*Úgy világoskodjék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jó tetteiteket és dicsőítsék Atyátokat, ki mennyekben vagyon.*” (Mt 5,16) Henrik herceg, Nagy Lajosnak fia, Clairvaux-ba ment, hogy láthassa Szent Bernátot. A vele való pusztai társalgás oly hatással volt rá, hogy hazaküldte fényes kíséretét, maga pedig ott maradt a kolostorban, és buzgó szerzetes lett. Kérjük Szent Józsefet, eszközölje ki nekünk ezt a hódító erőt, hogy minél több lelket vezessünk Istenhez, s így tőlünk telhetően mozdítsuk elő mindennapi kérésünk teljesedését, midőn így imádkozunk: *Jöjjön el a te országod!*

11. Tisztaságos József, könyörögj érettünk!

„Ó mely szép a tiszta nemzetség fényességben.” (Bölcs 4,1)

Tisztaságos József! segíts meg minket is a tiszta életre, hogy az életben élvezhessük annak áldásait s az örökkévalóságban jutalmát.

Az első századok írói nem sokat foglalkoztak Szent Józseffel. E tartózkodást az okosság sugallta. Hisz akkor dúltak a különféle tévtanok Jézus Krisztus istenségéről, nem volt volna okos szent emberségét hangoztatni, s ezzel kapcsolatban Szent Józsefnek Jézushoz és Máriához való viszonyát. Sőt ha mégis írtak róla, inkább amellet foglaltak állást, hogy Szent József már özvegyember volt, mikor Máriával eljegyeztetett. Első házasságából majd hat, majd négy gyermeket származtattak, de észrevehetően csak azért, hogy megfejtsek azt a nehézséget, melyet az evangélium ama helyei okoztak, ahol „Jézus testvérei”-ről van szó. Különbösen egyetlen egy nagysúlyú író sem osztja ezt a véleményt. Ellenkezőleg, már *Szent Jeromos* hangoztatja Szent József örök szüzességét, és melléje áll *Szent Ágoston* is. Igaz, hogy történeti érveket ők sem tudnak felhozni, de a hittani érvek, melyeket hangoztatnak, mindig több hívőt szereztek e véleménynek, úgy, hogy az lassan általánossá is vált az egyházban. Ezt az általános meggyőződést fejezi ki *Szent Tamás*, midőn így ír: Hisszük, hogy miként Jézusnak Anyja szűz vala, úgy József is, mert miként a végén a szent Szűzet szűzre bízta, úgy az elején is. (In Mtth. 12, 47. L. *Jos. Seitz*: Die Vehrung des hl. Joseph. Freiburg i. B. 1908. 52. és 149. l.) Régen virít tehát Szent József kezében a lilium. A művészet ezt a jelentőségteljes virágot adja a kezébe és méltán. Mert I. *a lilium fehérsége hirdeti Szent József szüzességét*. Nem is gondolható másképp. Józan belátásunk úgy érzi, hogy Isten az Immaculátát csakis feddhetetlen, szűzi életet élő férfúra bízhatta, és hívő lelkünk minden erejével tiltakozik ama feltevés ellen, mintha Isten nem találhatott volna mást, csak gyermeket özvegyembert az Istenanya férjéül. Aki értünk bűnösökért lett emberré, hogy megváltson, elégtételt szolgáltatván minden bűnért, nem átalotta bűnös őseiktől származni, és megengedte, hogy az ő családjában nyilvános bűnösök is említessenek. De testét csak érintetlen szűzből veszi, és jászola mellett csak szűz férfiút tűr meg, ki őt atyaként nevelje. Pogányok is, kik az érzékiség mocsarában gázoltak, nagyra becsülték a szüzességet és tisztelettel hajoltak meg képviselői előtt: és a szentek Szentje kevésbé tisztelte volna azt? Ő az egész emberiségből szabadon választotta anyját, nevelő atyját: gondolható-e, hogy másra eshetett választása, mint olyanra, aki egész életével hirdeti azt az erényt, melynek követését ő evangéliumi tanácsa volt teendő? Az Immaculátából nem természetes, hanem természetfölötti módon született Megváltó mellé csak érintetlen tisztaságban tündöklő férfiú állhatott, hogy az ő gondviselő oltalmazója legyen! S ez reánk is vonatkoztatható, papokra, mert a mi Szent hivatásunk szintén oda állít Jézus mellé a legméltóságosabb Oltáriszentségben, hogy azt őrizzük, mint egyházunk legdrágább kincsét, hogy azt szétosszuk, mint éltet adó eledelt, hogy azt a beteghez vigyük, mint örök boldogságunk zálogát és útravalóját. A papnak is tiszta életben kell tündökölnie, hogy méltóan szolgálja az Eucharisziát. Azt a fehér ostyát csak fehér lelkek vehetik magukhoz, és csak fehérlelkű papok vihetik elébük méltóan. Angyali eledel – angyali életet követel. A szűzi élet angyalokká varázsolja követőit. Ó buzduljunk fel ez angyali életre! Kérjük Szent József pártfogását is, hogy a romlott természet ösztönei soha el ne homályosítsák belátásunkat, amellyel belátjuk, hogy ez illő, ez szükséges is, ha méltó szolgálói akarunk lenni az Úr oltárának. Felületes, léha emberek ellenkező fecsegése meg ne tévesszen soha! Kik rabláncokban nyögnek, hiába ócsárolják a szabadságot: okos ember nem hisz nekik!

II. *Illata az ő erényeit*. Kevés, amit Szent Józsefről, az ő életéről általában tudunk. De az evangélium egyetlen szava, hogy ő „*igaz férfiú*” volt, őt minden erény dicsfényében állítja

elénk. Szent Tamás tanítása szerint Isten minden hivatáshoz megfelelő erőket, kegyelmeket is ad. Mily erényesnek kellett tehát Józsefnek lennie, mikor őt Isten minden férfiú fölé emelte, s oly hivatással ajándékozta meg, minővel senkit itt a földön? Mert a „hűséges József” bizonyára nem hanyagolta el Istennek sok malasztajándékát. Hűséges közreműködésével kivirágoztatta lelkében a kapott kegyelmeket. Virágos kert volt az ő lelke, melyből édes illat áradt ki állandóan. A Szentírás nem mondja, de elgondolhatjuk, mennyi jóbarátot szerezhettek Józsefnek az ő erényei. Mert az erény hódító erő. Vannak mindig ellenségei is – törpék rendszeren irigy szemmel nézik az óriásokat! Az sem ritka jelenség, hogy alantas emberek a rágalom sarával dobálják meg a fehértógás, aranykoronás erényt: kik mocsárban gázolnak, dobálhatnának-e gyémántokat? De a gonoszoknak ócsárlása maga is dicséret és a sárba tiport igazság előbb-utóbb feltámad, és elismerésre talál még üldözőinél is, annál inkább barátainál. Ez az erény földi jutalma, mely késhetik, talán egészen is elmaradhat, de akkor csak azért, hogy annál nagyobb jutalommal koronáztassák meg a boldog örökkévalóságban. Ez a tény legyen ösztönzőnk az erényes életre, legyen vigasztalásunk, ha félreismernek vagy tán üldöznek is bennünket. Szent hivatásunk kötelességünké is teszi erényekben egyre gazdagodni. Ha valakinek, úgy nekünk papoknak szól elsősorban az Úr szava: „*Aki igaz, legyen még igazabb és a szent legyen még szentebb!*” (Jel 22,11) Az Úr Jézus vékára állított világosságához, hegyre épített városhoz hasonlítja apostolait, és azt mondja: „*Úgy világoskodjék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jó tetteiteket és dicsőítsék Atyátokat, ki mennyekben vagyon.*” (Mt 5,16) Erényekben gazdag pap másokat is gazdagít. Erényekben ékes pap másokat is ékesít. Erényes pap híveit is erényes életre vezeti. Ezek a romlás fertőjéből kiemelt, ezek az erény útjain magasra emelt lelkek lesznek az ő legértékesebb koronája az égben. Ki ne akarna ily koronával bírni? Készül-e ez a korona?

III. *Gyógyereje az ő hathatós pártfogását.* A bűn siralomvölgyé alakította át a paradicsomot. Ezerféle baj, betegség és halál az ember útitársai az életben. Ha látjuk a liliomot Szent József kezében, jusson eszünkbe a nagy, a vigasztaló igazság, hogy ő tud is, akar is rajtunk segíteni. Az élet nehéz harcát ő is végig harcolta, tehát részvétellel van irántunk, s mivel szeret, akar rajtunk segíteni. De tud is segíteni, hisz Mária után legközelebb áll Jézus irgalmas Szívéhez. Fussunk tehát hozzá nagy bizalommal minden bajunkban, hogy mi is tapasztaljuk, s majdan boldogan mondhassuk, amit *Szent Teréz* mondott: Nem emlékszem, hogy valamit is hiába kértem volna Szent József pártfogásával!

12. Nagyokosságú József, könyörögj érettünk!

„Mert a test törekvése a halál, a lélek törekvése pedig élet és béke.” (Róm 8,6)

Eszközöld ki számomra is, ó nagyokosságú József a lelki okosságot, hogy szent hivatásomnak mindig jól megfelelhessenek.

I. *Az okosság főerény.* Értjük alatta azt az észterényt, melynél fogva megismerjük, mit kell bizonyos esetben tenni, mit elhagyni, hogy helyesen és jól cselekedjünk. Az okosság tehát az értelmet érinti és csak közvetve az akaratot, amennyiben a belátás cselekvésre indítja az akaratot. Főerénynek mondjuk, mert nélküle semmi erény sem tökéletes, de nem is biztos. Érdekes esetet mond el erre nézve Kasszián. *Szent Antal* remete egy ízben összegyűjté az egész tébai sivatag remeteit, hogy arról tanácskozzanak, melyik az az erény, mely az embert a legbiztosabban szentségre vezet. Sokféle vélemény hangzott el. Az egyik az önmegtagadást, a másik a világ megvetését, a harmadik a magány szeretetét, a negyedik a szeretetet vitatta. Késő éjbe nyúlt bele a tanácskozás, mikor Szent Antal remete emelkedett szólásra. „Minden, amit ti mondatok, igen üdvös és szükséges azokra nézve, kik Istent szomjúhozzák és őhozzá jutni akarnak; azonban sok eset mutatja, hogy az elsőseget egyiknek sem adhatjuk, mert ha az ember ezeket nem gyakorolja kellő okossággal, még romlását is okozhatják. Azért az okosságot mondom elsőnek és legszükségesebbnek az összes erények között. Ez az a szem, melyről Jézus azt mondja, hogy az a test világossága.” A Bölcs is ezt tanítja, mikor mondja: „*Boldog ember, ki megtalálja a bölcsességet, és ki bővelkedik okossággal.*” (Péld 3,13) Az okosság az, mely az erényes törekvést is üdvösen szabályozza. Útja – az arany középút, mely a végletegek közt bizton vezet a célhoz. Már a pogány Seneca mondotta, hogy „az okosság elég a boldog életre.” Nélküle az erény is vétekké lesz – mondja – *Szent Bernát.* Okosság nélkül hasonló az ember egy kormányos nélküli hajóhoz, miként *Szent Vazul* mondja. Miként az ilyen hajó majd jobbra, majd balra tart, könnyen zátonyra fut, és aligha éri el a célt, úgy az okosság nélkül szükölködő lélek is ide-oda hanyódik, és veszélyben forog, hogy teljesen elmerül, mielőtt a biztos kikötőt elérte volna. Nem okosan cselekszik az, aki elhamarkodva cselekszik. Ez főleg a fiatal kornak és a hevesebb vérmérsékletnek velejárója. Elhamarkodás sok jó dolognak volt már a megrontója. Erst besinn's, dann beginn's tartja a közmondás. Minél fontosabb ügyről van szó, annál megfontoltabban kell cselekvésbe fogni. Minél messzibbre kiható cselekedetről van szó, annál több időt kell előkészítésére szánni. Innét a jó tanács: Nonum prematur in annum, hisz a könyv, a mű – örök életre pályázik. Tanulmányozzuk ki természetünket, s ha heves vérmérséklettel ajándékozott meg az élet, különösen óvakodjunk a gyors cselekvéstől, az azonnali beszédétől. Sok kellemetlenséget, de meg hibát, vétséget fogunk így elkerülni. Gute Dinge brauchen Weile! Okos türelemmel mindent el lehet érni. Talán a nagy *Szent Ambrus* nem téríthette volna meg a tévelygő Ágostont, ha akár erőszakosan, akár keményen akarta volna cáfolgatni, a rossztól elijeszteni. Okosan járt el: prédikált, és amit hirdetett, azt szent életével bizonyította is. Évek múlva célt ért: Ágoston megtért. Okos megfontolásra kivált akkor van szükségünk, ha új intézményt akarunk létesíteni: kongregációt, kört, együletet, szövetkezetet. Mert a kezdeményezés dicsősége hamar elvakít. Csak ha alaposan megfontoltuk az összes körülményeket, ha tisztában vagyunk a fenntartás és továbbvezetés szükségleteivel, csak akkor lássunk hozzá a megalapításhoz és akkor – okosan cselekedtünk. – Nem okosan cselekszik az is, *aki bármily helytelen érzelem hatása alatt cselekszik*, amilyen a harag, irigység, bosszúvágy, érzéki szeretet vagy ellenszenv. A harag rossz tanácsadó, tartja a közmondás, és minden rosszindulat elhomályosítja a jó belátást, és lehetetlenné teszi a helyes ítéletet. Az okosság nem érzelemtől, hanem belátástól engedi csak magát vezetetni. Eddigi sikertelenségeinknek oka talán legtöbbször abban keresendő, hogy erről megfeledkeztünk, és így nem okosan

jártunk el. Rossz indítóok a cselekvésben mérges forrás, mely az egész cselekedetet megmetyeljezi. Továbbá mindenhez Isten kegyelmére van szükségünk, hogy célt érzünk; de hogyan adhatna nekünk Isten kegyelmet, mikor lelkünket harag, vagy irigység vagy bosszúvágy tölti el? Vizsgáljuk meg magunkat: hogyan szoktunk beszélni, cselekedni? Kérjük a nagyokosságú Szent Józsefet, tanítson meg mindig okosan beszélni és okosan cselekedni.

II. *Megszerzésének eszközei.* Ha az okosság első az erények közt, meg kell ragadnunk minden eszközt annak megszerzésére. Első helyen áll itt is az ima. Emberi szorgalom itt nem elég, – mondja *Kasszián* – mert oly erény, melyet Isten ad meg azoknak, kik azt jó szívvel kéri. Azért sóhajt egyre Dávid: „*A te utaidat, Uram! mutasd meg nekem és ösvényeidre taníts meg engem.*” (Zsolt 24,4) Salamon is akkor nyeri bölcsességét az Úrtól, mikor Gabaonban ezer áldozat bemutatása után azt buzgó imában kérte. (1Kir 3) Tóbiás is arra oktatja fiát, hogy mindenkor kérje az Urat, „*hogy utaidat igazgassa és minden tanácsaid őbenne maradjanak.*” (Tób 4,20) Így nevelt minket is az egyház, midőn arra szoktatott, hogy imával kezdjük minden napot és minden munkát; erre akar ránevelni amaz előírásával is, hogy minden papi ténykedést imával kezdjük. El ne mulasszuk ezt akár mikor zsolozsmázni, akár mikor prédikálni vagy kateketizálni, akár mikor gyóntatni vagy misézni akarunk. Aki imával készül a szószékre, az iskolába, a gyóntatószékbe, az sohasem fog vétetni az okosság ellen. 2. *Vigyázzunk érzelmeinkre, fékezzük indulatainkat!* Mert meg nem fékezett érzelmek szörnyű szenvedélyekké fejlődnek idővel. Szendvedély pedig rabságot jelent, csúnya, megalázó és sokszor meggyalázó rabságot. Semmisem ellenkezik a papi jelleggel annyira, mint ilyen rabság, mert ezek a láncok – az ördög rabláncjai, melyeken pokolba hurcolja áldozatait. A Bölcsesség könyvében halljuk, az ő kétségbeesett jajgatásukat: „*Nos insensati!*” (Bölcs 5,4) Mi balgatagok, oktalanok! Gondoljunk erre a szomorú végre is, hogy megerősödjünk a rossz indulatok elleni folytonos harcra, hogy gyarapodjunk Szent okosságban. 3. *Kérjük ki másoknak tanácsát.* Már a bölcs int, hogy semmit se tegyünk tanács nélkül, akkor nem lesz okunk bánkódni cselekedeteink miatt. (Sir 32,24) Tóbiás is azt köti fiának lelkére: „*Tanácsot mindig bölcstől kérj.*” (Tób 4,19) A közmondás szerint több szem többet lát. Mózes is hetven tanácsadót vett maga mellé, hogy nagy feladatát jól végezhesse. Az egyházjog is káptalant rendel a püspök mellé. Csak az önteltség veti meg a jótanácsot. Legyen nekünk is egy-egy bizalmas emberünk, akinek tanácsát mindenkor kikérhessük. Okos tanácsra hallgatni – alázatosság, okosság, érdem, melyet nem lesz okunk soha megbánni!

13. Bátorságos József, könyörögj érettünk!

„Ha Isten velünk, ki ellenünk?” (Róm 8,31)

Eszközöld ki nekem is, ó bátorságos Szent József, a lelki erősség kegyelmét, hogy ez élet harcát úgy harcoljam végig, mint te harcoltad, s így az örök jutalomban is részesüljek.

I. *A bátorság forrása a lelki erősség.* Ez is főerény, s értjük alatta a léleknek azt az acélosságát és következetességét, mellyel a jóban kitart. Szent József szépen tündöklék ebben is. A nehézségekben, melyekkel találkozik, nem veszti el lelki nyugodtságát, és nem is riad vissza miattuk a jónak véghezvitelétől. Amit Isten akarátának ismert meg, azt minden körülmény között megteszi, és nem fél semmitől és senkitől. Heródes hatalmas király, sok a szolgája s erősek a hóhérai; vele szemben a názáreti ács egy tehetetlen ember. Megismétlődik az ifjú Dávid esete az óriás Góliáttal szemben. Szent József is a Dávid lelkületével bír. Heródes bízik hóhérainak töreiben: József ellenben abban az isteni kézben, mely e törököt is ártalmatlanná tudja tenni. S miként Dávid remegés nélkül, sőt vígan indult a szörnyű párviadalra, úgy Szent József is nyugodtan teljesíti az égből jött utasítást: „*Kelj föl, vedd a gyermeket és anyját, és fuss Egyiptomba.*” (Mt 2,13) József nem emberi erőbe helyezi bizalmát, hanem a mindenható Istenbe. Ez a gyermekded bizalom forrása az ő lelki erősségének s ez erősség külső megnyilatkozásának a bátorságban. Boldog, ki így bízik Istenben! Lelke erős lesz és bátor, ha még annyi ellenség veszi is körül, s ha a gonosz szellem még oly hevesen támadja is. De kinek van erre inkább szüksége, mint a papnak? A pap lelki vezér; ő a lélek hármasságával állandóan folyó harcnak intezője. Erősnek és bátornak kell lennie 1. *a rossz kiirtásában*, legyen az akár tévely a hitben, akár megtévedés az erkölcsben. Olyannak kell lennie, mint voltak a próféták, mint voltak az apostolok. Azok az ószövetségben, ezek az újban intézték a rossz elleni harcot. E nemes hivatást most a papnak kell teljesítenie. Van is – sajnos! – elég irtani való. A lelkek világa nagyrészt műveletlen ugar, másik része pedig elhanyagolt föld, melyen ezerféle gaz és bojtortján ütötte fel fejét. A gonoszság fejedelme pihenés nélkül járja e világot, és megszakítás nélkül vet: elveti az ő méregmagját, és egyre öntözi, ápolja, hogy kicsirázzék és százszoros gyümölcsöt teremjen. Jaj annak a lelki pásztornak, ki gyáván, vagy lustán ölbe tett kézzel nézi az ellenségnek garázdálkodását! Már a próféta által szörnyű ítéletet mond ilyenekre Isten, „*akik önmagukat legeltetik vala.*” (Ez 34,2) Amikor az ellenség a hit és erkölcs fellegvárát döngeti, akkor a papnak nem szabad hallgatnia, hanem Dávid lelkületével bátran szembe kell szállnia, még ha Góliát volna is állásánál, hatalmánál, befolyásánál fogva. Ilyenkor „békét” emlegetni – bűnös gyávaság! Ha az apostolok is ilyen „békét” szolgáltak volna, soha a világot meg nem hódították volna. Ily esetben az áll: *Si vis pacem, para bellum!* De ugyebár, ha mi ki akarjuk irtani a rosszat másokban, mindenek előtt magunknak nem szabad a gonosz rabszolgáinak lennünk. Ha mi másokat akarunk gyógyítani, mindenek előtt önmagunknak nem szabad betegeknek lennünk. Addig, míg fekély van a testben, szó sem lehet annak megerősödéséről és gyarapodásáról. Előbb ki kell azt vágni, nyugodt, de éppoly erős, bátor kézzel; csak azután lehet haladásra gondolni. Ugyanez áll a lélekről is. Nincs-e az én lelkemben is ily fekély? 2. *A jónak folytatásában.* Velünk született gyengeség, hogy a jó kikezdést nem soká folytatjuk, elernyedünk, elkedvetlenedünk, s előbb-utóbb abbahagyjuk. Akiket szenteknek tisztelünk, nem ilyenek voltak, és nem így tettek. Ők nem sárból voltak gyúrva, hanem acélból öntve. Ők nem érték be a jó kezdéssel, ők jól folytatták is, amit jól kezdettek, és nem hagyták abba, míg be nem fejezték. Sójajokkal és visszacsúszásokkal nem lehet az égbe jutni; oda röpdülni kell! Szent József sem állt meg félúton, mondván: Elég messze vagyunk már Heródes hóhéraitól! hanem lemegy Egyiptomba, ahová az angyal őt küldötte, és befejezi az életmentés munkáját akkor, mikor ismét visszahozza a gyermeket és anyját szülőföldjére. Nem vádol-e

lelkiismeretünk állhatatlanságról? 3. *Testi bajokban*, betegségben, melyek elég gyakran keresik fel az Úr szőlőjének szorgos munkását. Itt mutatja meg mindenki leginkább, mennyit ér lelkileg. Mert a betegséggel rendszeren lehangoltság, kedvetlenség, kislelkűség jár, mely gyakran már a kétségbeesés felé ragadja áldozatát. A testi gyengeség átszarmazik a lélekre is, ha az a lélek nem acélozta meg magát erősséggel. De az erőslelkű bajban és szenvedésben sem veszi el békéjét, lelki egyensúlyát. A kilencven éves Eleazar kínoztatása közepett is erős lélekkel mondja: „*Testemben kínos fájdalmat szenvedek, de lelkem szerint a te félelmedért, Uram! örömet szenvedem ezeket.*” (2Mak 6,30) A lelki erősség ezt a himnuszát énekelték mind a vértanúk is. Lehet-e a mi szenvedéseinket az ő kínos gyötrelmeikkel összehasonlítani? Legyünk tehát erősek testi bajainkban, és bátorítsunk másokat is betegségük erőslelkű elviselésére. Erre a papnak igen sokszor nyílik alkalm, sőt a jó pásztor keresni is fogja ez alkalmat beteg híveinek szorgalmas látogatásával. Mennyi vigaszt és erőt önt annak a szenvedő betegnek lelkébe ilyen látogatás! Meg ne fozzuk betegeinket ez édes vigasztól, e lelket emelő erősítéstől! Nem fogja-e az Úr elsősorban az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit jutalmazni az ítéletben? (Mt 25,36) 4. *Lelki szenvedésben*. Amennyivel több a lélek a testnél, annyival élesebbek és kízóbbak a lelki szenvedések a testieknél. Lelki aggályok, kísértések, vagy ha megértésre nem találunk, sőt rosszakarattal találkozunk, ha rágalmat aratunk ott, ahol lelkünk minden erejét és képességét vetettük latba – mindezek szörnyű kínok a lélek számára. Érzett ezekből valamit Szent József is, azért igaz részvétellel lesz is irántunk hasonló szenvedésekben. Ő erős maradt, mikor szörnyű gyanú marcangolta lelkét. Kérjük őt, segítsen minket is hasonló lelki erővel e megpróbáltatásokon átmenni.

II. *Hogyan tehetünk szert lelki erősségre?* Sok eszközt ismernek a lelki tanítók a lelki erősség elsajátítására. Csak kettőt akarok felemlíteni. 1. A mindennapi élet apró-cseprő bajainak türelmes elviselése. Ez nem nehéz, mert hiszen csak kellemetlenségek elviseléséről van szó, de erre naponként sokszor van alkalmunk, s így igen hatásos eszköznek bizonyul. Nem kifakadni tehát, nem keseregni, nem fűnek-fának panaszkodni miattuk, hanem szent türelemmel elviselni; úgy venni, mint elkerülhetlen, természetes jelenségeket, s mindig hálát adni Istennek, hogy csak ily csekély bajjal tesz minket próbára. 2. Gyakran elmékedni az Úr Jézus keserves kínszenvedéséről. A vértanúk mind ezen az utolérhetetlen példán buzdultak és erősödtek meg. Krisztus Urunk ezt akarta is, miként az apostolfejedelem tanítja: „*Krisztus is szenvedett értünk, példát hagyván nektek, hogy az ő nyomdokait kövessétek.*” (1Pt 2,21) Ha sokszor nézzük lelki szemekkel a szenvedő Krisztust, lelkünk győzelmes erővel telik el, hogy érdemszerzően tudjunk szenvedni.

14. Engedelmes József, könyörögj érettünk!

„Az engedelmes férfiú győzelemre szól.” (Péld 21,28)

Taníts meg minket is, Szent József! e győzelemre vivő erényre.

Mind, kiket Isten kiválasztott, hogy irgalmas terveinek eszközei, megvalósítói legyenek, engedelmességgel tüntek ki. Ábrahám hősi engedelmisségben még fiát is kész feláldozni. Dávidról azt mondja az Úr: „*Találtam Dávidot, az én szolgámat, szent olajommal kentem fel őt*”, (Zsolt 88,21), mert Dávidnak csak egy gondolata van mindig: „*Taníts meg engem akaratomat cselekednem.*” (Zsolt 142,10) Ilyenek voltak Mózes és Áron, Sámuel és Izaiás. Ilyen Szent József is. Miben nyilvánul engedelmissége?

I. *Megadással fogadja, és egész lélekkel tölti be azt a helyet, melyet neki Isten ez életben kijelölt.* Isten a háziúr, ő a nagy szőlőnek birtokosa. Ő fogadja a munkásokat, ő jelöli ki teendőiket. Nem mind egyenlők. Az életnek ezerféle szükséglete van. A társadalmi jólét és haladás munkafelosztást követel. Maga a Teremtő parancsolja ezt így az által, hogy különböző számú talentummal ajándékozza meg az egyedeket. A Marx-féle kommunizmus magán a természettörvényen szenved hajótörést. Krisztus Urunk sem rendelt jogegyenlőséget abban a nagy társaságban, melyet alapított: az egyházban. Szépen világítja meg ezt Szent Pál a testről vett hasonlattal, melynek tagjai mind sajátos hivatással bírnak. „*És pedig némelyeket az Isten az egyházban először apostolokká tett, másodszer profétákká, harmadszor tanítókká... Vajon mindnyájan apostolok-e? Vajon mindnyájan proféták-e? Vajon mindnyájan tanítók-e?*” (1Kor 12,28.29) S ez életszerepek kiosztásában Isten nem önkényes zsarnok, hanem végtelenül bölcs és szerető atya, aki azt akarja, hogy minden gyermeke hozzá jusson. Szent Józsefnek igen szerény helyet jelölt ki Isten: ácsműhelybe állította. Pedig királyi családból származott; ősei felkent, hatalmas királyok voltak, kiket maga az Úr magasztalt fel a trónra. És most szegényes ház a lakása a salamoni palota helyett, bőrkötény az ismertető ruhája királyi palást helyett, és jogar helyett fűrész, vésőt, kalapácsot forgat, hogy biztosítsa magának és övéinek a mindennapi kenyeret. Vannak, kik palotában laknak; vannak, kik hermelinbe öltöznek; vannak, kik jogart tartanak kezükben az ő idejében is; de neki mást jelölt ki Isten és József alázatos megadással fogadja el e kijelölést, foglalja el helyét a társadalomban, és egész lélekkel azon dolgozik, hogy e helyét becsületesen töltse be. Nagy erény, melyet nekünk is meg kell tanulnunk! Mert a papságban is vannak rangfokozatok, és az egyházban megszámlálhatlan a különféle hely és állás. Bízunk rá magunkat egészen Istenre, ki előljáróink által fogja nekünk azt a helyet kijelölni, melyen ő minket látni akar. A kinyilatkoztatás története mutatja, hogy Isten bizonyos helyekhez kötötte közléseit, kegyelmeit. Ábrahámot kihívja Úrból, majd ismét felszólítja a Móriára, miként Mózes a Sinai ormára. A feltámadt Úr Jézus is meghagyja apostolainak, hogy „*ne távozzanak el Jeruzsálemből.*” (ApCsel 1,4) Vajon otthonukban megkapták volna-e a Szentlelket? Ha telefonon akarok valakivel beszélni, hiába kapcsolnak össze százezer hellyel: én csak abban az egy bizonyos kapcsolatban érek célt! Dolgozzunk becsületesen, úgy, mintha minden csak ettől függne, de bízunk rendületlenül az isteni Gondviselésben, mintha minden csak tőle függne. Ne azért dolgozzunk, hogy észrevéssünk, hanem hogy elmondhassuk: Több nem telik tőlem. Viszont, ha „észrevesznek” és magasabb polcra állítanak, tekintsük éppúgy Isten akaratának, mint mikor abba a kis faluba küldtek, melybe a posta is csak néha jár. Kérjük Szent Józsefet, tanítson meg erre a szent mesterségre, hogy mi is híven s megadással járjuk Isten útjait, akár Egyiptom számkivetésébe, akár Názáret szegénységébe vezessenek is minket. *Xavéri Szent Ferenc* mondotta, hogy rendfőnökének, Ignácnak levélbeli hívása elég volna neki, hogy a legvirágzóbb missziót elhagyja, és Itáliába visszatérjen. Meg is áldotta Isten ezt a szent engedelmisséget.

II. *Engedelmeskedik a mindennapi életben.* Bármily kiváltságos embere volt Istennek Szent József, nem járt éppen kiváltságos úton itt az életben. Ellenkezőleg, fokozott mértékben tette Isten próbára az ő engedelmisségét. Gondoljunk csak az egyiptomi futásra. József talán mondhatta volna: Elég erős az Isten, hogy egyszülött Fiának halálos ellenségét ártalmatlanná tegye. Ő tartja kezében az emberek szíveit: meg tudja tehát változtatni Heródes pokoli szándékát, hogy megkímélje a Kisdedet ettől a nehéz úttól! De József nem így gondolkodik és nem így beszél, hanem „*fölkelvén, vevé a gyermeket és annak anyját éjjel, és távozék Egyiptomba.*” (Mt 2,14) Nem várja be a hajnalt, nem kéri az angyalt, hogy vezesse őt oda, ahol sohasem járt még; azt sem kérdi, meddig kell ott maradniok. Isten szólt, és ő engedelmeskedik; a „miért” szót ő nem ismeri. Azt az ördög találta ki, és mindjárt első alkalmazásakor romlásba dönté ősanynkat és vele egész nemünket. Tovább olvassuk, hogy a húsvéti ünnepekre felzarándokol a 12 éves Jézussal a templomba, mert Isten így parancsolta a törvényben. Nem mondhatta-e volna újból: Velünk van Isten Fia, velünk az új törvény adója, nincs szükségünk felmenni a templomba! De József nem ismer ilyen beszédet. Fáradtságos az út, mert Názáret messze van a szent várostól; de József nem ismer fáradtságot, mikor Isten parancsának teljesítéséről van szó. S ilyen engedelmes ő mindenben. A római császár parancsának is engedelmeskedik, mikor ez szülővárosába parancsolja. Ő a felsőbbségben Istennek emberi helyetteseit látja, s ez a gondolat megkönnyíti neki az engedelmisséget még a pogány császárral szemben is. Azért is oly békés a lelke. Aki híven teljesíti kötelességeit Istennel és az ő helyetteseivel szemben, annak nem is lehet békétlen a lelke. Ha élvezni akarjuk ezt az égi békét már itt a földön, engedelmeskednünk kell. A papi élet úgyis az engedelmisség alapján áll. Felszenteléskor a püspök ünnepélyes ígéretet vesz az engedelmisségre vonatkozólag. Az engedelmisséget megtagadó pap tehát egy szent ígéretet tör meg. Azért is oly boldogtalan az ilyen pap. Jusson ez eszünkbe, amikor az engedelmisség áldozatot követel tőlünk, ha a püspök szava számkivetésbe küld, valóságos pogány világba, hol csúnya bálványok állnak, hol sötétség terpeszkedik a lelkekben. Tegyük meg lelki kötelességeinket is mindig engedelmes lélekkel. A mindennapi zsolozsma, szentséglátogatás, elmékedés, lelki olvasmány – mind oly kötelességek, melyek hivatásunkkal szorosan összefüggnek. Engedelmeskedjünk tehát a lelkiismeret szavának, mikor ezekre figyelmeztet. Viszont legyünk mindig készek áhítatgyakorlatainkat félbeszakítani, ha magasabb szempont, a lelkek üdve vagy egyéb parancs azt úgy kívánja. Boldog Kelemen dominikánus egy ízben a szent Szűz szobra előtt ájtatoskodott, amikor ebédre csengettek. De ő nem indult a csengettyű szavára – neki édesebb volt az ájtatosság, és becsesebb, mint az étkezés. Ámde megszólalt a Szent Szűz: Menj, mert kedvesebb nekem az engedelmisség, mint a rendkívüli tisztelet!

15. Hűséges József, könyörögj érettünk!

„*Jól van, derék és hű szolgálóm; mivelhogy a hevesben hű voltál, sokat bízok rád.*” (Mt 25,21)

Ó Szent József! ki már élvezed hűséged jutalmát az égben, segíts minket is oly hűen szolgálni Jézust, hogy mi is örök jutalomban részesüljünk.

I. *Szent József hűsége.* A hűség oly erkölcsi erény, mely arra bírja az akaratot, hogy cselekedetei ígéreteinek megfeleljenek. Szent József hűségben is tündöklő példaképünk lehet. Példaképe lehet 1. a házastársaknak a *hitvesi hűségben*. A házasság nagy és szentül kötelező ígéret, egy egész életre kiterjedő hűségnek ígérete. Miután a házasság Istennek gondolata, ez a hitvesi hűség is az ő parancsa. Igaz ugyan, hogy a házasság tisztasága sokat szenvedett mondhatni az összes népeknél, és a hitvesi hűség sem állt oly becsülésben, amint azt Isten akarta. Még a választott népnél is találunk visszaéléseket, és a mózesi törvény számolt is ezzel, mikor bizonyos esetekben válólevél kiadását megengedte. De megmondta az Úr Jézus a zsidóknak: „*Mózes a ti szívetek keménysége miatt engedte meg nektek, hogy elbocsássátok feleségeiteket; de kezdettől fogva nem úgy volt.*” (Mt 19,8) Szent József még az ószövetség levegőjében nevelkedett, de a lelke már újszövetségi szellemmel, krisztusi szellemmel van eltelve. Ő liliummal a kezében és szívében lép házasságra Máriával, kiről szintén tudja, hogy örök szüzességi fogadalomnak liliumkoszorúja ékesíti a lelkét. Mennyire becsülhette tehát! Mily szent tisztelettel viseltethetett iránta! S ahol ily érzelmek kötik össze a hitvestársakat, ott érintetlen erejében és fényességében ragyog állandóan a hitvesi hűség. József gondolni sem tud hűtlenségre. Aki oly szigorú féken tartja összes érzelmeit és gondolatait, mint ő, annak lelkét nem is igen ostromolják ily kísértések. Tanulhatnak tőle a házastársak! Tanulják meg tőle hitvestársukat megbecsülni, és úgy szeretni, miként Krisztus szerette és szereti az ő egyházát: soha nem változó és el nem múló szeretettel. Ha egymásnak élnek csupán s akiket Isten nekik ajándékozott, édes gyermekeiknek, ha nem otthonukon kívül, hanem belül keresik minden örömeiket és szórakozásukat, ha abban látják életcéljukat, hogy egymást boldogítsák, és gyermekeiket is úgy neveljék, hogy örömeikre legyenek, akkor a hűtlenség gonosz szelleme még a házuk tájkát is el fogja kerülni. Hűtlenségre való kísértések csak ott vannak, ahol a családi tűzhely – jégverem, mert atya és anya mindenütt jobban érzi magukat, mint otthonukban. Ahol hiányzik a kölcsönös megbecsülés s az áldozatos szeretet, ahol nem ismernek és nem is alkalmaznak fékeket a romlott természet indulataira, ott a gonosz szellem hamarosan hűtlenségre viszi rá a házastársakat, hogy feldúljon egy családi szentélyt és „senki fia”-vá tegye a gyermekeket. A mi korunk erkölcsi hanyatlása épp abban bírja magyarázatát, hogy a családokban lelohadt a hűség és szeretet szent tüze, s annak helyén csúnya szenvedélyek pokoli tüze lángol-füstölög. Kérjük Szent Józsefet, ne engedje annak az éltető szent tűznek kialvását a mi családainkban! Gyűjtsa meg újból ott, ahol füstölgő mécsként csak pislog, vagy ahol végleg is kialudt már. Ha újból lesz hitvesi hűség, újból lesz családi boldogság! S hitvestársak kívánhatnak-e valamit inkább, mint családi boldogságot?! 2. Példakép *az Istentől kapott hivatás teljesítésében.* Nagyra hívta őt meg Isten, hogy hites férje legyen az Istenanyának, hogy nevelő atyja legyen a világ Megváltójának! Szent József soha nem is gondolt e páratlan felmagasztalásra, de viszont mikor Isten rábízta e kitüntető hivatást, nem ijedt meg tőle, hanem minden Istenadta képességével iparkodott azt teljesíteni. Pedig nehéz feladatok elé állította őt és rendkívüli teljesítményeket követelt tőle ez a hivatás. De Szent József emberül megfelelt nekik, megfelelt úgy, hogy nyugodtan mondhatta volna: Jobban nem teljesíthettem! Bárcsak mindenki így teljesítené hivatását! Bárcsak mindenki követné is Isten hívását! Nagy sor, a pályaválasztás. Sok élet azért oly örömtelen és eredménytelen, mert nem azon a csapáson indult és folyt le, melyen azt Isten akarta volna.

Mert nagyravágyás vagy pénzvágy vagy kényelemvágy mind nem jó tanácsadók e fontos kérdésben. Szép hivatása a papnak, mint lelki atyának segítségére lenni a fiatalságnak ennek az egész életre, sőt az örökkévalóságra kiható lépésnek megtevésében. Ajánlja őket Szent József oltalmába is. Buzdítsa őket buzgó imára, hogy megismerhessék Isten szent akaratát. Ha aztán imával s okos megfontolással döntöttek, akkor teljes lélekkel, minden erővel azon dolgozni, hogy a jó Isten által kijelölt helyüket derekasán megállják, áldásosan betöltsék. Ily élet után bizalommal várhatják az elismerő ítéletet: „*Jól van, derék és hű szolgálóm; mivelhogy a kevésben hű voltál, sokat bízok reád; menj be urad örömébe.*” (Mt 25,21)

II. *A mi hűségünk.* Jézus Krisztus minket is nagyra hívott meg, úgy illik, hogy mi is hűségesek legyünk I. a vele való lelki eljegyzésben. A papi lélek Jézus Krisztusnak van eljegyezve. Már a subdiakonátusban történt ez az eljegyzés az egész életre. Már akkor tettük le az ő oltárára tisztasági ígéretünket oly ünnepélyes módon, hogy fogadalom jellegével bír. Azt ígértük a mi isteni Főpapunknak, hogy lilimos lélekkel akarjuk őt szolgálni éltünk minden napjain. Nem kényszerűségből tettük ezt az ígéretet, hanem hosszas, évekre kiterjedő előkészület és higgadt megfontolás után tettük, teljesen szabadon, minden külső és benső kényszerűségtől menten. Tettük azért, mert meggyőződünk, hogy a tiszta, önmegtartóztató élet királyi élet, angyali élet, mely az embert kiemeli porból, sárból és a Krisztus-látás táborhegyi magasságába emeli, hogy ez az élet értékes és Isten szemében is érdemes élet. Számoltunk a nehézségekkel is, melyeket a romlott természet támaszt, „*mert a test a lélek ellen vágyakozik.*” (Gal 5,17) De tudjuk azt is, amit ugyanaz az apostol a test lázongásának közepette is vallott: „*Mindent meg tudok tenni abban, aki nekem erőt ad.*” (Fil 4,13) Tartsunk ki hűségesen e meggyőződéssel vívott küzdelmeinkben a romlott természet, a világ és a sátán ellen! Dőreség, pillanatnyi élvezetért, mely önmagunk előtt is megaláz, lilimos koszorúkat cserébe adni, nagyobb és végzetesebb dőreség, mint mikor Ézsau egy tál lencséért adta oda elsőszülöttségi jogát. A hűség tudata magában is bőségesen kárpótol minden lemondásért, és királyilag jutalmaz minden küzdelemért! 2. Legyünk hűek hivatásbeli kötelességeink teljesítésében. Jól kezdeni nem nagy dicsőség, de hűen folytatni és kitartani – ez a dicső! Hanyatlás mindig szomorú látvány! Szomorú, ha lelkes és épületes kezdés után egyhamar megszólal az apokaliptikus angyal mondván: „*De van ellened valamim: az, hogy első szeretetedet elhagytad.*” (Jel 2,4) Kérjük a hűséges Szent Józsefet, segítsen minket is hivatásbeli kötelességeinket hűségesen teljesíteni mindvégig, hogy ennek a hűségünknek egykor elvegyük örök jutalmát az égben.

16. Béketűrés tükörképe, könyörögj érettünk!

„Mert akit az Úr szeret, azt megfenyíti, és megostoroz minden fiút, akit magához fogad.”
(Zsid 19,6)

Taníts meg minket is, ó türelmes Szent József! az élet bajait úgy eltűrni, hogy örök jutalomban részesüljünk.

I. *Szent József béketűrése.* A béketűrés *Szent Ágoston* szavai szerint az az erény, mely a bajok megadásos elviselésére képesít, és nem kíván feltétlenül jobb sorsot. Mint erénynek az a hivatása, hogy bajban, szenvedésben megerősítsen, s ne engedje, hogy az a lelkünket összetörje. Béketűró lélek a megpróbáltatásban is egyensúlyos, derűs lélek, mert a megpróbáltatásban is Isten akaratát látja, mely azt küldte vagy legalább megengedte. „Mert béketűrésre van szükségték, hogy Isten akaratát megcselekedvén, elnyerjétek az ígéretet.” (Zsid 10,36) Szent Józsefet a „béketűrés tükörképé”-nek mondjuk és méltán. Ő nagy volt ez erényben, mert lelkének békéjét soha el nem veszíté. Pedig élete nem volt ment nehéz megpróbáltatásoktól. Szent József ismerte a szegénységet s a vele járó sok nélkülözést. Mikor a legédesebb öröm éri, az Üdvözítő születésében, talán legfájóbban érinthette volna lelkét ez a szegénység. Biztosan számított lakásra Betlehemben, ahol rokonok, ismerősök laktak. És egyik sem fogadta be őket. De József ezért nem gyullad haragra, és nem fakad ki. Nyugodtan végigkopogtat Betlehem kapuin, s mikor seholy sem nyílik meg számukra kapu, abba a gazdátlan istállóba tér be, melynek talán nem is volt kapuja-ajtaja. Maga a szent Szűz hirdette példás béketűrésének dicséretét, midőn *Szent Birgittának* ezeket mondta róla: „József úgy szolgált nekem, hogy soha sem lehetett tőle csak egyetlen könnyelmű vagy mogorva vagy haragos szót hallani. Ő nagyon türelmes volt a szegénységben!” Ennek a nagy dicséretnek megfelel az a tény is, hogy az evangéliumokban soha szavát nem vesszük. Ugyanilyen türelmes volt ő a munkában s az emberekkel való érintkezésben. „Igen szorgos volt a munkában – mondta tovább a szent Szűz – és mindig csak Istennel elfoglalva, hogy az ő szent akaratát teljesítse, úgyhogy emberek közé keveset is ment.” Példás béketűréssel viseli el lelki megpróbáltatását is, mikor „*úgy találtaték, hogy – Mária – méhében fogant a Szentlélektől*” (Mt 1,18), de ő a szent titokról még nem tudott. Nem tesz szemrehányást, nem terjeszti kételyét, hisz azzal ártana Mária jóhírnevének. A megfejthetetlen előtt ő csendben ki akar térni. Lelkének békéjét még ez az erősebb támadás sem tudta megzavarni. Ő ekkor is a „béketűrés tükörképe” marad. „Azért oly nagy most az ő dicsősége!” – fejezte be Mária szavait Szent Birgittához. Isten különös jutalommal jutalmazza a türelmeseket. „*A béketűrés pedig tökéletességre viszi a cselekedetet, – írja Szent Jakab – hogy tökéletesek legyetek és feddhetetlenek minden fogyatkozás nélkül.*” (Jak 1,4) Szent József ilyen volt: tökéletes, feddhetetlen! Mily jutalomban részesülhetett? „*Boldogok a békességesek, – mondja az Úr Jézus – mert ők Isten fiainak fognak hivatni.*” (Mt 5,9) Isten fiainak nagy családjában Szent József egyike az elsőknek.

II. *Legyünk buzgó követői a béketűrésben.* Ha Istennek méltó szolgálói akarunk lenni, béketűrőknek kell lennünk. Akiket ő kiválasztott s nagyra hívott meg, mind tündököltek ez erényben. Kérjük tehát Szent Józsefet, tanítson meg minket erre az Istennek kedves, szentségre nevelő erényre. Gyakoroljuk különös gonddal 1. a testi bajokban, betegségben. Nem Istennek gondolatai, a paradicsomban nem is léteztek, hanem a bűnnek következményei, a bűnös ember szerzeményei. Az élet szomorú kísérői, elmaradhatlan velejárói. De ha megadással fogadjuk és kesergés, kifakadás nélkül elviseljük, örök érdemet kovácsolunk ki magunknak belőlük. „Isten megfenyíti minden gyermekét – mondja *Szent Ágoston* – s te talán kivétel akarsz lenni? Ha a szenvedők sorából ki volnál zárva, Isten gyermekeinek sorából is ki volnál zárva.” Vajon bajunk összehasonlítható-e Jóbnak

szenvedésével? S fájdalmaink összemérhetők-e a vértanúk kínjaival? S ha sokátartó betegséggel látogat meg az Úr, jusson eszünkbe *Szent Lidvina*, aki 38 éven át égő sebekben feküdt szegényes nyoszolyáján egyetlen zokszó nélkül, sőt állandóan dicsőítve Istent. Vagy gondoljunk a tisztítóútra, melyről azt tanítják a szentatyák, hogy a legnagyobb földi kín nem ér fel a legkisebb purgatóriumi kínnal, és adjunk hálát az irgalmas Istennek, hogy ily enyhe elégtételadást enged meg nekünk. Sőt gondoljunk a pokol lángtengerére! Ha csak egyszer is halálosan vétkeztünk, ott volna a helyünk örökké! Ha megnyílhatnék a pokol kapuja, az elkárhozottak ezer vértanúságot is örömmel elszenvédnének szabadulásukért. S mi nemcsak hogy nem kárhoztunk el, hanem még érdemeket szerezhethetünk, új és új drágakövet illeszthetünk bele örök dicsőségünk koronájába. Legyen azért olyankor a mi imánk is *Szent Ágostoné*: Itt égess, itt vágj, Uram! Csak aztán odaát könyörülj! 2. Lelki bajokban, melyek annyival fájóbbak, amennyivel finomabb s így érzékenyebb a lélek a testnél. Lelki fájdalom a papra, ha hiábavalónak látja minden munkáját, melyet a hitélet fellendítése érdekében kifejt, ha üres templomnak kell az Isten ígését hirdetnie, ha bizonyos elharapódzott bűnöknek nem tud gátat vetni. Nagy lelki fájdalom számára, ha a buzgó munkásságával kiérdemelt hála helyett hívei közül némelyek még a rágalmak sarával is megdobálják. Ilyenkor nagy béketúrásra van szüksége, hogy a munkát abba ne hagyja, hanem úgy folytassa, mint aki nem emberektől, hanem Istentől vár jutalmat. Isten mindent tud és lát, és megfizet ezerszeresen azoknak, kik az igazságért üldözést szenvednek. *Aranyszájú Szent Jánost* ellenségei a chalcedoni zsinaton tisztátalan étellel s javaknak jogtalan bitorlásával vádolták, Judáshoz hasonlították, aki nem méltó a püspöki méltóságra. S ő mindezt békén elszenvedte, s nem lett azért kisebb sem Isten, sem okos emberek szemében, sőt érdemeit még öregbítette épp e béketúrásával. Lelki baj a hosszantartó kísértések is. De csak viseljük el béketúréssal ezt a ködös, nyirkos időt, ezt a csillagtalán, vigasztalan éjszakát. Majd elmúlik ismét, s ha békével viseltük el, ismét csak gazdagítottuk a lelkünket érdemmel. 3. A társas érintkezésben. Erre különös szüksége van Krisztus követének. Az isteni Mester mily béketúréssal viselte az emberek gyengéit, ellenségeinek fondorkodásait! Szeretet és béketúrás végre is győznek! S ki ne akarna győzni?

17. Szegénységnek kedvelője, könyörögj érettünk!

„*Ne legyen aranyotok, se ezüstötök, se pénzetek övetekben.*” (Mt 10,9)

Szent József, te Istennek gazdag szegénye, taníts meg a szent szegénység szeretetére.

I. *Anyagi szegénység.* Ha benézünk a názáreti házba, anyagi szegénységbe mered a szemünk. Itt szegények laknak, kiknek nincsenek terjedelmes földeik, nincs egyéb jószáguk sem, kik kezük becsületes munkájával szerzik a mindennapra valót. Szegényes a bútorzat, csak a legszükségesebbet látni itt, semmit, ami a kényelemszeretetet vagy a fényűzést szolgálná. Szegényes a ruházatuk is: Márián sem selyem, sem bársony, csak az a tiszta vászon, mit talán maga készített magának és Józsefen – kopogó bőrkötény, alatta pedig kopott ruha, mint mesterembereken általában látni. De ilyenek illettek csak ahhoz az Úr Jézushoz, aki maga is kiáltó szegénységben született, élt és halt is meg a keresztfán. Ő a szegénységet jegyezte el magának már születésében, úgy illett, hogy közvetlen környezete, családi otthona is ebben a szent szegénységben tündököljön. Apostolai közül némelyek nem illeszkedtek bele szívesen e keretbe. Az ő fejükben más gondolatok keringtek. Ők hatalmas földi országról, fényes trónról, ékes koronáról, súlyos jogarról álmodoztak, hisz a zsidó írástudók téves szentírás-magyarázatának emlőin nevelkedtek. A Zebedeusok anyja már látja is lélekben e trónt, s annyira bizonyosra veszi ennek a ragyogó képzeletnek megvalósulását, hogy kéri is a Mestert: „*Mondd, hogy ez az én két fiam egyik jobboldon, másik baloldalodon üljön országodban.*” (Mt 20,21) De Mária és József nem úgy gondolkodnak, bár épp nekik jutott a páratlan felmagasztalás osztályrészül, hogy így ülhetnek Jézus mellett az ő országában. Ők nemcsak tűrik, ők szeretik is a szegénységet, mert bár tudják, hogy valamikor Dávid ősük kincses gazdagságnak volt ura, mégsem zúgolódnak, mégsem elégedetlenkednek, de még csak nem is szomorkodnak elszegényedésükön. Mert ők azt is tudják, hogy szegénység nem szégyen, sőt ha megadással viseljük, szentségre nevelő erény. Emeltyű, mely kiemel a föld porából, és felemel az Istenhez. Már a pogány *Sokrates* mondta, hogy a szegény, kinek nincsenek igényei, legközelebb áll Istenhez, akinek senkire és semmire nincs szüksége. Egyszülött Fia is szegényen jelent meg e földön, s lám, szegénységével meghódította a világot. Meghódította a szegényeket, mert úgy tekintettek reá, mint az ő vérükből valóra, aki ismeri a nélkülözést: bizalommal közeledtek tehát feléje. Ha királyi fényben, pompában jelent volna meg, a szegények féltek volna tőle, és elkerülték volna. S meghódította a gazdagokat is épp ezáltal, hogy önkéntes szegénységben élte le földi életét, s így nemcsak szóval hirdette a lemondás evangéliumát, hanem tettel, étellel meg is mutatta, hogyan kell azt megvalósítani. A szegénység tehát lelket megnyerő, világot hódító erő és erény. Bizonyíték erre napjainkban is az az óriási különbség, melyet katolikus és protestáns hittérítők munkásságában látunk. Azok valóban úgy mennek misszióba, mint ahogyan maga Jézus Krisztus küldötte az ő apostolait: „*erszény, táská és saru nélkül.*” (Lk 22,35) Ezek ellenben kényelmes felszereléssel, családostul, kész otthonba, ahol mindennemű jólét vár rájuk. Van szolgaseregük, „missziós” útjaikat kényelmes hordályon vagy fogatban teszik meg. Ezt utazók ismételtlen megírták róluk, mint Heine Vilmos, Pfeiffer Ida, Steen Bille és mások. De az eredmény mutatja, hogy a gazdagság igen szegény sikerekben, ellenben a szegénység igen gazdag ilyenekben. Mi is misszióba készülünk, abban állunk. A püspöki szó sokszor valóban missziós területre küld: szegény a templom, szegény a plébánia, szegény a nép. El ne veszítsük munkakedvünket! Ne keseregjünk, ne panaszkodjunk, hanem dolgozzunk derekasan. Sok szegényes templom csinosodott már ki, sok hasonló plébánia változott át kedves otthonná és sok szegénységben tengődő nép jutott adósságtalan jólétbe, mert volt egy buzgó papja, aki nemcsak a templomban, hanem az élet porondján is az volt népének, aminek Krisztus rendelete szerint lennie kell: szerető, gondviselő atyja! A modern

gazdasági életnek igen sok eszköze van arra, hogy egy népet, melyet lelketlen emberek kiszipolyoztak, anyagilag talpra állítson. Addig azonban, míg ez sikerül, viseljük nagylelkűen a szegénység nélkülözéseit. Jusson eszünkbe, hogy a megadással viselt szegénység szent állapot, mely közelebb hoz Istenhez. S találunk vigaszt és bátorítást abban a bizalmas ragaszkodásban, mellyel a nép bizonyára meg fogja ajándékozni a szegénységében nagylelkűen osztó papját. Viszont jólétben, előkelő állásban óvakodjunk a fényűzéstől. A pap mindig a názáreti Jézusnak szolgálja! Ebben a tudatban viselje méltóságának jelvényeit és rendezkedjék be otthonában. Ami akár ruházkodásában, akár berendezésében feltűnő és szemet szúr, árnyékot vet papi jellemére. Ne ruhával, sallanggal, hanem lelki értékekkel akarjunk hódítani!

II. *Lelki szegénység.* Van 1. olyan lelki szegénység, melynek gyakorlóit boldogoknak mondotta az Úr Jézus: „*Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.*” (Mt 5,3) Ez abban áll, hogy esetleges jólétben, sőt fényben, pompában is szegények maradunk lélekben, mert semmihez sem ragaszkodunk föltétlenül, gazdagságunkat jóra használjuk, és el vagyunk tökélve, ha Isten úgy kívánná, egészen is lemondani minden előnyről, kényelemről, melyet rangunk, gazdagságunk biztosít. Ilyen volt a hős Judit, kire férje „*sok gazdagságot hagyott*”, de ő „*háza felső részeiben készítette magának titkos kamarát, melyben szolgálóival bezárkózva lakik vala és szőrzsák lévén ágyékain, böjtölt életének teljes napjaiban.*” (Jud 8,5) S az egyháztörténet sok ily hőslelkű férfit és nőt ismer, akik anyagi jólétben is az Úr szegényei voltak, s méltók az örök boldogságra. Ne engedjük, hogy a bírvágy erőt vegyen rajtunk. Viperát nevelünk akkor a szívünkben, mely aztán folyton rágja azt; hétfejű sárkányt, melyet sohasem bírunk kielégíteni. S ha a jó Isten jólétbe, rangba emel, ne engedjük, hogy a szívünk ezekhez hozzáöjjon. A földi javak csak eszközök örök célunk elérésében és szánalomra méltó rabszolga lesz az, ki azoknak bírását, élvezését életcélként tekinti. Minél jobban tisztítjuk meg lelkünket rendetlen hajlamoktól és ragaszkodásoktól, annál inkább élvezzük Isten fiainak boldogító szabadságát. 2. Van szomorító lelki szegénység is: az erényekben és érdemekben való szegénység. Dolgozzunk, és ne vesztegessük a drága időt. Ha nem gyűjtünk, üres marad a lelkünk, és üres lelkeket az ítélet szele a tűzbe söpör, mint a pelyvát. Mennyi alkalmat adtam neked – fogja mondani az Úr Jézus – és te mégis üres maradtál! Siessünk érdemet szerezni! 3. Van olyan lelki szegénység, mely fölött sír az, aki látja a lelkeket. A halálos bűn kegyetlen rabló: kifosztja lelkünket minden érdeméből, lerántja róla a megszentelő malaszt gyönyörű köntösét, és pőrén külső sötétségre juttat. Rongyos lélek, tépott lélek: nincs ennél szegényebb lélek, mert mindent elveszítettünk, ha Istent veszítettük el. Tanuljunk Szent Józseftől: félni a büntől, kerülni a lelki lerongyolódást. S ha kísért a gonosz szellem, gondoljunk lelki kincseinkre, melyeket sok önmegtagadással, hosszú lemondással szereztünk: lehetnének-e oly esztelenek, évek szerzeményét egy pillanat alatt megsemmisíteni, amit éveken át gyűjtöttünk, egy pillanat alatt szétszórni, és szélnek eresztetni?! Nem, rongyosan szegénylelkűek nem akarunk lenni sohasem!

18. Kézmíveseknek mintaképe, könyörögj érettünk!

„*Nemde ez az ács fia?*” (Mt 13,55)

Segíts meg, kérlek Szent József! Hivatásbeli kötelességeimet mindig úgy teljesíteni, hogy méltó legyek az örök jutalomra.

A művészetben talán *Dürer* volt az első, aki Szent Józsefet mint ácsembert örökítette meg. Érdekesen megépített ház udvarán ül az Istenanya, rokkáját pörgetve. Mellette bölcsőben az isteni Kisdéd, kit angyalok bámulnak. Az udvaron dolgozik Szent József is. Egy ajtófélfán dolgozik, serényen dolgozik, úgy, hogy az angyalkák alig győzik a forgácsot eltakarítani, kik közül az egyik a mesternek széleskarimájú kalapját viseli. Dürert sokan követték. Az udvarról bejöttek a házba, az egyszerű ácsműhelybe. Ott áll bőrkötényben „a názáreti ács.” Az egyház a „kézmívesek mintaképének” mondja. Valóban az! Nézzük őt, hogy épülünk s okuljunk.

I. *Szent József a kézmívesek mintaképe* már megjelenésében: egyszerű a ruhája, szerény a fellépése, alázatos a magatartása. Királyi vér lüktet ereiben, és ősei soká viseltek koronát. József homlokán mély barázdák – az élet sok gondja, küzdelme szántotta be azokat. És hercegi, köntös helyett – kopogó bőrkötény rajta. Ő egyszerű ácsember, nem akar másnak látszani s másnak tartatni. Hát valóban mintakép már ebben is! A mi korunk egy rettenetes nyavalyában szenved: a nagyzásban. Az emberek szégyenlik a szegénységet és megvetik a szerénységet. Mindenki többnek akar tartatni, mint ami. Műhelyeinkbe is betolakodott ez az „előkelő idegen,” rosszabb az utolsó útonállónál, mert elrabolta a békét, a boldog megelégedettséget. Az „inas”-ból „tanonc”-ot csinált, a „legényből” „segéd”-et, a „mester”-ből „főnök”-öt. A műhelyet börtönnek tüntette fel, a munkát elviselhetetlen járomnak. Az alázatosságot ostobaságnak bélyegezte, a szerénységet bárgyúságnak. Szabadságlevelet adott minden tiszteletlenségre isteni és emberi előjárók iránt, s ezzel tág kaput nyitott a teljes fejtelenségnek, mert rend csak ott van és csak ott lehet, ahol tekintély és tekintélytisztelet uralkodik. Szomorú képe ez a mi időnknek! A mi hivatásunk lesz az is, hogy ezt megváltoztassuk. Vissza kell vezetnünk a mi iparosainkat Szent Józsefhez, a szent egyszerűség, szerénység, alázatosság mintaképéhez, és akkor a XX. század műhelyei nem lesznek többé forradalmi eszmék tűzhelyei, hanem amik régen voltak: a boldog megelégedésnek fészkei. De ugye ehhez szükséges, hogy mi magunk is annak az egyszerű, szerény és alázatos Szent Józsefnek méltó követői legyünk: egyszerűek a ruházatban, szerények a fellépésben, alázatosak a beszédben, társalgásban, másokkal való érintkezésben. Akiknek legnagyobb gondjuk az előkelőség, választékosság ruházatban és legnagyobb szomorúságuk, ha ilyenre nem telik, akik illatszereket használnak, s azért elviselhetetlennek találják a szegényes műhelyek levegőjét, méltóságukon alulinak vélik egy szegény iparossal szóba állni vagy vele kezét fogni, ilyenek nem valók e nemes, mert lelket mentő munkára. Ilyenek csak reverendát viselők, de nem papok. A keresztény kultúra mezején ezek ugyan semmit sem dolgoztak. Ott csak alázatos emberek, egész papok szántottak bőtermésű barázdákat. Ki ne akarna ezeknek dicső seregéhez tartozni? – Nézve a názáreti ácsot, úgy látom továbbá, hogy sokat imádkozik, és serényen dolgozik. Tulajdonképpen imádkozva dolgozik, és dolgozva imádkozik. Nem is lehetett másképpen. Hisz vele dolgozik az Úr Jézus, aki pedig elsősorban az imádságnak volt embere. De volt is áldás ezen a munkán s bár fárasztott, de csak a testet fárasztotta, a lelket nem, mert azt állandóan öntözte, erősítette a malaszt harmata – árama, melyet az a jól végzett ima esdett ki Istennél. Milyen más kép tárul szemünk elé, ha benézünk a mi iparosaink műhelyébe. Nem igen hallani itt imát. Ellenben hallani sok hitetlen és erkölcstelen beszédet és sok káromkodást. Pedig időből futná, hiszen csak nyolc órát dolgoznak a napnak 24 órájából. És sokat hallani beszélni, elkeseredetten

sürgetni a vasárnapi munkaszünetet, de nem ám a szentmise és szentbeszéd végett, hanem a féktelen mulatozás érdekében. Milyen más volt még csak ötven év előtt a mi műhelyeink képe! A vasárnap valóban az Úrnak napja volt. Mester és legény és inas hódolt az Úr előtt, és ebédnél az ott hallott szentbeszédet mondták fel a fiatalok. De volt is áldás azon a munkán. S valamiképpen becsületesebb volt az a munka, nem szemre, hanem évek hosszú használatára dolgozva. Tisztelettel nézünk a kevés kivételre, mely mégis akad, ahol most is imával szentelik meg a becsületes munkát. A katolikus legényegyletek vannak hivatva ezen a szomorú állapoton változtatni. Ott lelki gondozásban részesülnek az iparosok. Előadásokban felvilágosítatnak keresztény kötelességeikről és ráneveltetnek az igazán vallásos életre közös áhítatgyakorlatokban, szentmishallgatásokban, szentgyónásban és szentáldozásokban. A lendítő keréknek itt is a papnak kell lennie. Készüljünk erre a fenséges hivatásra! Fenséges hivatás valóban a családnak tiszta és tisztos apákat, az államnak derék, becsületes polgárokat, a nemzeti iparnak lelkiismeretes munkásokat nevelni. A názáreti ács nem dolgozott azért, hogy meggazdagodjék, hanem hogy tisztességesen megélhessen, és elégséges kenyeret szerezzen övéi számára, kiket Isten az ő gondjaira bízott. Názáretben nem volt belépése a Mammonnak. Ott a Bölcsnek imája járja: „*Szegénységet és gazdagságot ne adj nekem; csak élelmemre add meg a szükségeseket, nehogy igen eltelvén, megtagadásra ingereltessem és mondjam: kicsoda az Úr?*” (Péld 30,8) Most a legtöbb műhelyben másért dolgoznak: a Mammonnak hódolnak és teljesedik, amitől a Bölcs félt: a jólétben és gazdagságban megfélemeznek Istenről, sőt ellenségeivé lesznek, akik vakmerően kérdik: *kicsoda az Úr!* De ha szomorú, hogy Mammon bevonult a mi iparosaink műhelyeibe, kétszeresen szomorú, ha a szentély szolgálói is behódolnak neki. Szegény ember, aki csengő pénzben keresi jutalmát. Kit boldogított valaha a gazdagság? Tisztos megélhetést pedig mindig biztosít nekünk az egyház, hogy anyagi gondoktól függetlenül élhessünk szent hivatásunknak. Akik elvesztették e függetlenségüket, magukra vessenek: önmaguk prédálták el azt!

II. *A papi hivatás is műhelybe állít.* A legelőkelőbb műhelybe, mert itt nem kőben, fában, ércben dolgoznak, hanem – lélekben! Nem anyagban, hanem szellemben. Nincs a földön kincs, mely ehhez volna hasonlítható! Sőt az Úr Jézus kijelentése szerint a világ minden kincsénél értékesebb egyetlen egy emberi lélek. Megértjük ezt, ha akár teremtésére, akár megváltására gondolunk. Mily fenséges hivatás tehát a papi hivatás. Ámde ha mi másokat akarunk lelkileg nevelni, úgy illik, hogy a magunk lelke tökéletesen ki legyen nevelve. Ha mi másokat akarunk csiszolni, úgy illik, hogy magunk tündököljünk, mint egy finoman kicsiszolt gyémánt. Két osztálya van pedig a lelki műhelynek: tudomány és életszentség. Ott tudást, itt erényt kell szereznünk. Mindkettőben mesterekké kell lennünk, hogy majdan mindkettőben másokat képezzünk, nevelhessünk. Ó, ajánljuk úgy tanulmányainkat, mint lelki életünket Szent József pártfogásába, hogy mintaképek lehessünk mi is mindkettőben!

19. A házas életnek dísze, könyörögj érettünk!

„József úgy tett, amint parancsolta neki az Úr angyala és magához vevé feleségét.” (Mt 1,24)

Vedd oltalmadba családjainkat, Szent József! hogy Isten áldása legyen rajtuk.

I. *Szent József a házas élet dísze.* Isten végtelenül bölcs. Ismeri teremtményeit s akiket kiválaszt irgalmas szándékainak eszközeiül, vagy már méltók arra, – amennyire a gyarló ember általában méltó lehet – vagy méltókká teszi őket hivatásukra, mint a Szent Pálokat. Szent József az előbbi osztályba tartozik: egyéni tulajdonai és szerzett érdemei díszévé teszik őt a házas életnek. Dísze ő a házas életnek, ha 1. *önmagában tekintjük őt.* A legenda a száraz ág kivirágzásában őt a) tisztának tudja, ártatlannak, aki szintén szüzességi fogadalommal áldozta fel életét Istennek. Még az ószövetség talaján áll, de már újszövetségi tökéletességgel a lelkében. Ha a Szentlélek különös gonddal teremtette azt, aki anyja lett a megtestesülő örök Igének, bizonyára különös gonddal örködött ama férfiú felett is, aki arra volt kiválasztva, hogy nevelő atyja legyen a világ Megváltójának. S ha a hívek pietása túlzásba ment, amikor Józsefet is bűn nélküli fogantatásból akarta származtatni, annyi mégis valószínű, hogy a Szentlélek az Immaculata mellé szüzi tisztaságban tündöklő férjet állított. b) József jóhírnévnek örvendett. A legendában szereplő ifjak szó nélkül belenyugodnak, hogy ő legyen a názáreti szűz jegyese, mikor kivirágzott botját látják. Nemcsak, hogy nem hozhatnak fel ellene semmit, ami őt e kitüntetésre méltatlanná tenné, hanem egyértelműleg őt arra érdemesnek tartják. 2. Ha *Máriával való viszonyában* tekintjük Szent Józsefet, azt kell mondanunk, hogy méltán dicsőítjük őt, mint a házas életnek díszét. Mert Szent József a) csupa tisztelet és figyelem Máriával szemben. *Szent Birgitta* látomásaiban látta ezt és élvezte. Az úton Betlehembe, a karácsonyi éjszakán, az Egyiptomba való menekülésben, az onnét való visszatérésben, a názáreti otthonban, a jeruzsálemi templomban: Szent József e látomások szerint mindig és mindenütt oly szent tisztelettel és figyelemmel van Mária iránt, hogy példaképül szolgálhat minden házas embernek. b) Amily nagy az ő tisztelete Mária iránt, éppoly bensőséges az ő szeretete, éppoly törhetlen az ő hűsége iránta. Ő Máriában nemcsak hitvesét, hanem a Megváltónak édesanyját is szereti s hűsége iránta is ugyanaz, mellyel Jézust szolgálni akarja egész életén át. 3. Dísze ő a házas életnek, ha a *Szent Családdal szemben* tekintjük őt. Mert Szent József a) gondos atyja az ő családjának, aki izzadságos munkával előteremt mindent, amire szerény igényeikhez képest szükségük van. Neki a munka nem nyűg, nem elviselhetlen járom, hanem kedves üdülés: azzá teszi az övéire való szerető gondolat. b) Megvédelmezi övéit; mint erőskarú őr áll Mária és az isteni Gyermekek mellett, megvédi őt a rossz hír ellen, illetve Heródes hóhérai ellen, így teljesíti ő hitvesi és családfői kötelelességeit, s azért – bár a sok gond és nehéz munka egynémely barázdát vont arcára, homlokára – szívében mégis állandóan a jól teljesített kötelelesség derűje és öröme honol. Ha ily erények ékesítenék a mi korunk jegyeseit, bizonyára nem volna annyi válópör a világon. Az esketési oltárhoz tisztán átélt ifjúsággal illik lépni. Ahol ez nincs, hiányzik az alap egy igazán boldog házas élethez. S ne földi érdek, hanem tiszta, önzetlen, áldozatrakész, igaz szeretet kösse meg a frigyeket, akkor boldogabbak és tartósabbak is lesznek. Kérjük Szent Józsefet, vegye oltalmába korunk házas életét, hogy az Istennek tetsző, emberekre nézve boldogító legyen.

II. *A pap is dísze lesz községének,* ha 1. a primicia tisztaságát sértetlenül megóvjá, s így jóhírnévnek örvend. Semmi sem hat oly bántólag a pap működésére, mint a tisztátalanság bűne. Megbénítja a lelkét, mert ez a bűn a legrombolóbb méreg a lélekben, kiöl belőle minden nemes érzést, meggyalázza az emberi és papi méltóságot, s ha szenvedéllyé válik, állattá alacsonyítja le áldozatát. Az ilyen lélek sem maga nem részesedhetik az isteni

kegyelemben, sem nem közvetítheti azokat oly mértékben, amint különben közvetítené. De anyagilag is tönkre teszi ez a bűn a papot – a tisztátalanság drága bűn! Hogy mindennek a romlásnak következménye aztán a rossz hírnév, a hívek tartózkodása, sőt megvetése, mert nem tudnak különböztetni bűn és bűnös között – az magától érthető dolog. Ezzel szemben a tiszta életű pap díszé s dicsősége községének, kire nemes büszkeséggel tekintenek a hívek, mert benne Isten méltó szolgáját, Krisztus kegyelmeinek alkalmas közvetítőjét tisztelik. 2. Ha templomának szerető gondját viseli. Ez kötelessége is, hiszen ő ostiarius is, kinek a templomépületet is kell gondoznia. Szomorú dolog, ha a faluban a templom a legelhanyagoltabb épület! Buzgó pap mindenképpen azon van, hogy kellemessé és kívánatosá tegye híveinek a templomban való tartózkodást. Díszes templom dicsősége a papnak is! 3. Ha híveinek úgy lelki, mint anyagi boldogságát szívében viseli, s tőle telhetőleg előmozdítja. A buzgó lelkipásztor nem enged el magának egyetlen egy alkalmat sem, hogy híveinek akár lelki, akár anyagi érdekeit emelje. Ő atyának érzi magát velük szemben, kinek mulaszthatlan kötelessége övének lelki táplálékáról bőségesen gondoskodni. Vasár- és ünnepnap lelkiismeretes készüléssel beszél hozzájuk, oktattva őket a hit és erkölcs tanairól, hogy öntudatos katolikusok legyenek, kik nem érik be megszokott sablonokkal. Ugyanezzel a kötelességtudattal látja el az iskolát, jól tudva, hogy azé a jövő, akié az ifjúság. A szellemi képzést folytatja az ismétlőiskolában, a kongregációban, a körben és egyetben okos, nekik való előadásokban és felolvasásokban, hasznos könyvtár felállításával s jó lapok terjesztésével. A jó lelkipásztornak háza mindig nyitva áll híveinek: bármikor jöjjenek, és bármily ügyben kérjék is ki tanácsát vagy segítségét, ő mindig szívesen áll rendelkezésükre s tőle telhetőleg segít is rajtuk. Különös szeretettel gondozza a szegényeket s a betegeket, hiszen az egyházi beneficium egyúttal „patrimonium pauperum”. A nyilvános élet fórumán is felemeli szavát népe érdekében minden igazságtalanság ellen. Mint előrelátó kertész, kemény kézzel tördeli a fattyúhajtásokat, melyek a község életfáján esetleg jelentkeznek. S gondja van végre népének anyagi jólétére is. A szövetkezés nagyhatalmat jelent, mely sikeresen veheti fel a harcot lelketlen uzsorásokkal szemben is. A különféle gazdasági egyesületek és szövetkezetek – okos, céltudatos és áldozatos vezetés mellett – rövid időn belül megteremtik a nép anyagi függetlenségét is. Az ilyen pap szó szerint valósítja meg a nagy apostolnak programját: *Omnibus omnia!* Az ilyen aztán élvezi is buzgó munkásságának jutalmát híveinek szeretetében, tiszteletében egyrészt, másrészt abban a jóleső tudatban, hogy az örökkévalóságban Isten maga lesz az ő végtelen jutalma. Ki ne akarna így jutalmaztatni?

20. Szüzeknek oltalmazója, könyörögj érettünk!

„*Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meg fogják látni az Istent.*” (Mt 5,8)

Taníts meg minket is, ó szüzek oltalmazója, Szent József! erre a boldog életre.

I. *Szent József a szüzeknek oltalmazója.* Az 1434-ből eredő regensburgi misekönyv Szent Józsefet „*Virginis Grenitricis virgineus ipse custos*” néven nevezi. A párizsi egyetem nagynevű kancellárja, *Gerson* (†1429), kit az egyháztörténelem „*doctor christianissimus*” jelzővel tisztelt meg, igen buzgólkodott, és sokat tett a konstanzi zsinaton Szent József tisztelete érdekében. Tekintve nevelőatyai méltóságát, elfogadhatónak tartotta azt a véleményt, hogy Szent József az Istenanyához hasonló kiváltságban részesült az által, hogy miként Jeremiás és Keresztelő Szent János, még születése előtt megtisztított az eredeti bűntől. Épp azért a testiség vágya – *fomes peccati* – öbenne ki volt ölte, amiből joggal következtethetünk örök szüzességére. *Gerson* tovább is ment, midőn hivatkozva az Úr Jézus halálánál történt feltámadásokra, Szent Józsefről is azt hitte, hogy feltámadott. (*Seitz: Die Verehrung d. hl. Joseph. Freiburg, 1908. 253. l.*) *Szenai Bernardin* még tovább ment, midőn megengedhetőnek mondja azt a hitet, hogy a dicsőségesen mennybe menő Úr Jézus az ő nevelőatyját is magával vitte testestül-lelkestül, úgyhogy a Szent Család most az égben is úgy van együtt, mint volt a földön. A hagyományra támaszkodó és pietásból táplálkozó eme vélemények bizonyosságot tesznek arról, hogy a hívek mindig különös eredményeket tételeztek fel abban a férfiúban, aki méltónak találtatott az Istenanyának férje lenni. S melyik erény emelhetette őt e páratlan méltóságra inkább, mint a szüzi tisztaság? S a szent Szűztől mit tanulhatott meg inkább, mint sokra, mindennél többre becsülni a szüzi tisztaságot, mikor Máriáról tudhatta, amit a szentatyák is tanítanak, hogy később lett volna az istenanyaságról lemondani, mintsem érintetlenségében csorbát szenvedni? A hit által megvilágított ész is úgy látja, hogy az Immaculátának csak szüzességben tündöklő férje lehetett, hogy a szüzek lilios királynőjének csak olyan lehetett a gondozója, aki maga is liliumot nevelt a lelkében, aki maga is liliumot tart a kezében, s azt sértetlenül viszi át egész életén. Méltán szakított tehát a nagy olasz mester, *Tintoretto* (†1594) az addigi szokással, mely virágzó ágat adott Szent Józsefnek kezébe, hófehér liliumot adván a kezébe azon a képén, melyet a velencei Szent Márk templomban mozaikba raktak át. (*Seitz i. m. 315. l.*) Azóta is túlnyomóan liliummal ábrázolja a képzőművészet Szent Józsefet, ezzel is tolmácsolván az egyház meggyőződését, hogy Szent József a szüzek oltalmazója. Fussunk hozzá gyermeki bizalommal. Ő szereti a szüzességet, szereti tehát azokat is, kik azt drága kincsnek tekintik és minden áron megőrizni akarják. Ő ki fogja nekünk eszközölni Jézusnál mindama kegyelmeket, melyekre szükségünk van, hogy ebben a sokszor nehéz, heves küzdelemben győzni tudjunk. Naponként kérjük őt erre, mert nap-nap után kell küzdenünk, kérjük őt az egyház által búcsúval is ajánlott szép imával: Szűz lelkek öre és atyja, dicsőséges Szent József, akinek hűséges őrizetére bízta Isten magát az ártatlanságot, Jézus Krisztust és a szüzek szüzét, Máriát. E drága zálogra, Jézusra és Máriára kérlek és könyörgök, segíts meg arra, hogy minden tisztátalanságtól menten, szeplőtelen elmével, tiszta szívvel, szüzi testtel mindig tökéletes tisztaságban szolgáljak Jézusnak és Máriának. Amen. (100 napi búcsú egyszer napjában.)

II. „*Aki fel tudja fogni, fogja fel.*” (Mt 19,12) Ezek az Úr Jézus szavai. Bármennyire szereti a szüzességet, – csak a szűz Szent Jánost pihenteti meg isteni Szívén, és az égben is szüzek serege képezi közvetlen környezetét – végtelen irgalmában és bölcsességében mégsem tette azt parancs tárgyává. A Teremtő ismeri a teremtmény gyengeségét, tudja, hogy hősi erő csak keveseknek tulajdona. Már pedig a szüzesség hősi erőt követel követőitől. Mindig igaz azonban a szüzesség nagy mesterének, Szent Pálnak szava: „*Mindent*

megtehetek az által, aki engem erősít.” (Fil 4,13) Nem magunktól, hanem mert Isten megsegít! Nem emberi erőnkől, hanem Isten kegyelméből! S ezzel jelezve van egyúttal a szüzesség első fegyvere, eszköze, bástyája: *az alázatosság*. „Minél inkább ismerem meg e jónak nagyságát, – mondja *Szent Ágoston* – annál inkább félek, hogy kevélység miatt elveszítem, mert csak Isten, őrzi azt meg, aki azt adta.” Az alázatosság édes testvére a szüzességnek: csak együttesen állhatnak fenn, mert a végtelenül szent Isten előtt sem a kevély szüzesség, sem a tisztátalan alázatosság nem ér semmit, miként *Nagy Szent Gergely* mondja. Nem lehet szüzességben élni Isten segítő malasztja nélkül, ámde „*Isten a kevélyeknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.*” (1Pt 5,5) Az alázatos lélek tehát buzgó imában fogja kérni Istent, hogy e harcban győzelemre segítse, s ez a másik bástya, mely mögé a szüzességet rejteni kell, ha meg akarjuk őrízni. „*És megtudván, – írja a Bölcs – hogy különben magamat meg nem tartóztathatom, hanem ha Isten adja, ... az Úrhoz járultam és könyörögtem neki.*” (Bölcs 8,21) Szent Pál is sokat imádkozott (2Kor 12,8), így lett győztes. Akik most az égben a szüzesség koronáját viselik, mind imádságos lelkek voltak. Nagy jót nagyon kell kérni, mindig kell kérni. Már pedig a szüzesség különös jó, mert romlandó testben is az angyalok sorába emel fel, szinte szellemi lénné varázsolja az embert. Talán azért is beszélt annyiszor róla Szent Pál. Alig van levele, melyben nem dicsőítene. Szent Pál azonban mást is tett érdekében; nemcsak imádkozott, hanem szigorú fegyelemre is fogta a testét, miként maga mondja: „*megsanyargatom testemet és szolgaságba vetem, nehogy, míg másokat tanítok, magam valamiképp elvetésre méltó legyek.*” (1Kor 9,27) „*Önmegtágadás s lemondás nélkül a szüzesség megőrzése egyszerűen lehetetlen, mert a test a lélek ellen vágyakozik.*” (Gal 5,17) Ez az a veszedelmes házi ellenség, melynek annyi a harcosa, ahány sejt van a húsunkban, ahány csepp van a vérünkben. Jaj nekünk, ha kényelemszeretetünk elhatalmasodni engedi! Ha le akarjuk győzni, korán bilincsbe kell vernünk, az önmegtágadás öncsinálta bilincseibe, mert különben ő ver minket megalázó rabbilincsbe. A szentek nagyon komolyan vették e fontos dolgot. Azért járt szűrő tövisen *Makárius*, azért vetette magát tüskés bozótba *Benedek*, azért feküdt hóra *Ferenc*, azért állt bele fagyó vízbe *Bernát*. A szüzesség liliumát csak ciliciummal lehet sértetlenül megóvni. Szent Tamás a castitas-t castigari-ból származtatja. És ne sajnáljuk ez áldozatokat. Nagy kincsért érdemes áldozatot hozni! A gyöngyhalászok állandóan halálveszélyben állnak. A szüzesség nem is követel ekkora áldozatot. A testi megtágadást férfias lemondással kell párosítani kivált a másik nemmel szemben. „*Az asszony szépsége miatt – úgy mond Sirák fia – sokan elvesztek és attól fölgyullad a kívánság, mint a tűz.*” Azért azt tanácsolja, hogy „*ne telepedjél le vele.*” (9,9) Az erkölcsstanítók is annyira egybehangzók ez üdvös tanácsban, hogy sarkigazsággá vált a mondás: In fuga salus! Dicső futás, mely győzelmet szerez!

21. Családoknak erőssége, könyörögj érettünk!

„*Akkor hazatért velük, és Názáretbe méne, és engedelmes vala nekik.*” (Lk 2,51)

Ó Szent József! töltsd el a mi családainkat a Szent Család szellemével, hogy Isten áldására méltóak legyenek.

I. *A Szent Család.* A család Isten alapítása, összüleinkben alapította meg a paradicsomban. Forrást nyitott benne, tiszta forrást az élet fenntartására. A bűn mérge ezt is megmérgezte. A családfőből törzsfőnököt, az atyából zsarnokot csinált, aki mint az élet és halál felelőtlen ura uralkodott övéi fölött. Még a választott nép körében sem tudta paradicsomi eszményét elérni. Jézus Krisztus visszaállította eredeti szépségébe, sőt szentség magaslatára emelte, és megszentelte saját példájával. Bár természetfeletti módon fogantatott és született, mégis családban, József és Mária családjában akart nevelkedni, hogy követendő példát állítson minden kor családja elé. Festők sokszor vették ecsetjükre ezt a szép gondolatot, ezt a megható valóságot, majd idealizálva, majd ismét a valóságot hangsúlyozva. De valamennyi képen szelíd örömmel derűje ömlik el, valamennyi túlvilági boldogságot tolmácsol, még ha izzadságos munkában mutatja is Józsefet és a neki segédkező ifjú Jézust. Honnét ez a túlvilági boldogság azok közt az igen szerény földi keretek közt, melyek közt a Szent Család mozgott? Két pillére, két forrása van: a hit, az alázatos hit és az erkölcs, a tiszta erkölcs. 1. Názáretben alázatosan hisznek. Pedig hitük nem volt éppen könnyű. A gyermekből ifjává s az ifjúból férfivá fejlődő Jézus külsőleg semmiben sem különbözött a többi gyermektől és ifjútól. Názáretben alázatosságának áthatlan takarója földi le istenségét, melyet ő sohasem emel fel, – még távol jár a Tábor hegyétől. Mindenhatóságát sem árulja el egyetlen csodával; az evangéliumok nem szólnak ilyenről, csak az apokrifek, melyek tudvalevőleg nem a valóságra, hanem a kegyeletre támaszkodnak. Annyi bizonyos, hogy a názáreti ház udvarára sohasem hullott Manna, és az olajos korsó sohasem telt meg csodálatosan. De Mária és József mégis hisznek a velük élő, emberi életet élő ifjú istenségében, ugyanazzal az alázatos hittel, mellyel a jászolban is imádták. S ez a hit nem csupán elméleti, hanem gyakorlati hit, amely 2. tiszta erkölcsben virágzik ki. A názáreti házat liliomillat tölti be. Ahol úgy hisznek, mint ott, nem is lehet másképpen. Az igaz hitnek ikertestvére a tiszta erkölcs. A történelem is bizonyítja ezt. Alig hódoltak meg a népek Krisztusnak, romba dőltek Astarte oltárai, kiirtattak Venus berkei, és új nemzedék sorakozott a krisztusi oltárok körül, kik liliomot tartottak kezükben, mert liliomot neveltek a szívében. S most is erkölcsi eltévelyedések előzik meg a hitbeli tévedéseket vagy elszakadásokat. Ez a magyarázata minden tévtanításnak és elszakadásnak az egyház történetében éppúgy, mint egyesek életében. De Názáretben nem csupán a tiszta erkölcs virágzik, hanem általában minden erény, mert a hit minden erény magvát hinti el a lélekben, és minden erény gyakorlására ösztönöz. Hisz Istenhez utal, aki a végtelen tökéletesség. Ott megadják mindenben Istennek, ami az Istené, és embernek, ami az emberé. Hitük nincs elzárva a szívében, mint valami holt kincs erős vasszekrényben, hanem élő valóság, mely egy erényes, Istennek tetsző életben nyilvánul meg kifelé. Köszöntsük tisztelettel Szent Józsefet, mint a názáreti háznak, mint a Szent Családnak fejét. Ajánljuk az ő hathatós pártfogásába minden lelkipásztori munkánkat, mely a család megszentelésére törekszik.

II. *A mi családaink.* Ha a XX. század családi életét tekintjük, nagyrészt szomorú kép tárul elénk. A törvényhozás megfosztotta a házasságot szentségi jellegétől, és közönséges szerződéssé alacsonyította le, melyet világi hatóság előtt kötnek a felek. A szentségi jelleggel feledésbe ment a házasság felbonthatatlanságának isteni kánonja is: válópörök napirenden vannak. A hitvesi hűség szent tüze hitvány mécsként pislog sok családi tűzhelyen, sokban egészen is kialudt. Helyette csúnya szenvedélyeknek pokoli tüze ég és éget, kínoz szülőket,

gyermekeket egyaránt. Hol kell e siralmas állapotnak okát keresnünk? 1. Egyik oka a hitetlenség. A XX. század gyermeke nem hisz! Nagyot haladt tudományban, technikában egyaránt, de az örületes vágatás közben elvesztette hitét. Hogy ráakadt néhány erőre, mely addig titokzatosan szunnyadott, hogy felfedezett néhány valóságot, mely eddig ismeretlen volt, fejébe szállt a vér és fáraói önteltséggel kérde: „*Ki az az Úr, hogy szavát hallgassam ... Nem ismerem azon urat.*” (Kiv 5,2) Elszakadt tehát Istentől, a minden áldás kútfejétől, és tőle függetlenül akarja boldogságát elérni. Újból mondhatja az Úr, amit már Jeremiás ajkaival mondott: „*Elhagytak engem, élővíz kútfejét és magoknak kutakat ástak, beomladozó kutakat, melyek vizet nem tarthatnak.*” (Jer 2,13) Valóban, amit az ember évezredek munkájával alkotott, az ő „fényes kultúrája”-nak alkotásai „beomladozó kutak,” melyekből hiába akarja a többélet, a boldog élet vizeit meríteni. Ezek másutt forrásznak, az egyházban, annak alkotásában, aki mondotta: „*Aki hisz énbennem, mint az Írás mondja: élővíz folyói fakadnak majd őbelőle.*” (Jn 7,38) Örökké igaz, amit Szent Péter mondott a zsidó főtanács előtt: „*Nincsen üdvösség senki másban. Mert más név nem is adatott az embereknek az ég alatt, amelyben üdvözlünk kellene.*” (ApCsel 4,12) 2. A másik oka az erkölcstelenség. Ikertestvére a hitetlenségnek. Gyümölcseről ismerni meg a fát. Ha az Istent tagadók belátással bírnának, illetve belátni akarnának, be kellene látniok, hogy rossz úton haladnak, mert tanaik nyomán csak rossz terem. A hit józan fékei nélkül az ember állattá aljasul le, mely vad ösztönök uralma alatt áll. Krisztus evangéliuma nélkül a tudomány tagadássá lesz, az ő szent kegyelme nélkül a lelki erők nem felfelé, hanem lefelé törtetnek. Ha az emberiség igazán boldog akar lenni, vissza kell térnie az elhagyott Istenhez alázatos hittel és tiszta erkölccsel. A mi szent hivatásunk a tékozló fiúkat visszavezetni az atyai házhoz. Tanítsunk szívesen az iskolában, a szószéken. Hirdessük örömmel a legnagyobb örömhírt, az evangéliumot. Az igehirdetés főbenjáró kötelessége a papnak, de édes kötelesség, mert édes örömeinek forrása. Ha időnk engedi, tollal is legyünk hithirdetők. A papság irodalmi munkássága aligha áll arányban számával, hisz valamennyien főiskolai képzettséggel bírunk. Ha alaposabb lesz a hittudás az emberekben, az erkölcsök is jobbra fognak változni. A különféle ájtatos egyesületek igen hathatós eszközök ebben a nemes munkában, kivált az Oltáregyesület, Jézus szentséges Szívének társulata, az olvasótársulat, a vállkendő társulata és a Mária-kongregáció. Kérjük Szent Józsefet, hogy mint a családok erőssége erősítsen minket is e munkában, segítsen, hogy családjaink az ő hitbeli és erkölcsi életükkel méltók legyünk a Szent Család égi oltalmára.

22. Szűkölködőknek vigasztalója, könyörögj érettünk!

„Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.” (Mt 5,3)

Nélkülözéseinkben légy vigasztalónk, ó Szent József! hogy azokat érdemszerűen viseljük el.

I. *Szent József, a szűkölködőknek vigasztalója.* A názáreti ács házában szegénység uralkodott. Ha benézünk, sehol semmi, ami jólétről, gazdagságról, bőségről tanúskodnék. Minden, amit itt látunk, a szegénység jegyét viseli magán. Szegényes a berendezés. Nem a kényelmet, hanem a szükségét akarja szolgálni. Szent József háza nem palota, hanem egyszerű lakóház. Királyi őse fényes palotát épített magának, Józsefnek nincs is igénye ilyenre. Az ő otthona, ahol napestig dolgozik, nem trónterem, hanem ácsműhely. Ennek megfelelő a ruházata is. A műhelyben bőrkötény, ünnepnapon egyszerű polgáruha, minőt akkor a szegényebbek viseltek. Királyi őseitől nem örökölt királyi palástot, csak királyi lelket és lelkületet. És szegényes, szűkös a táplálék is, mit a názáreti házában élveznek. A mesterségből folyó szűkös jövedelem nem is enged meg mást. De még ha telnék is többre, nem élveznének többet vagy jobbat, mert nem rabjai a torkosságnak. A szűkös táplálkozás nem a torkosságot, hanem az életfenntartást van hivatva szolgálni. A Szentírásban sokszor olvasta Salamon királyi udvartartását, a dúsan gazdag asztalt, melyet vezetett. A názáreti asztalra még morzsák is alig jutottak amabból. De itt a szűkölködés – erény, mert nem is akarnak mást. *Szent Birgitta* úgy látta, hogy József csak annyit fogadott el munkálataiért, amennyi családjának fenntartására szűkösen elég volt, és még ebből is szeretettel részesítette a nála még szegényebbeket. Szent József tehát ismeri a szűkölködést, tapasztalatból ismeri. Tud tehát részvétellel lenni minden szükségünk iránt. Méltán köszönti őt azért az egyház, mint a szűkölködőknek vigasztalóját. Fussunk hozzá bizalommal mindennemű szükségünkben s vezessük hozzá azokat is, kiket Isten a mi lelki gondjainkra bízott. Korunkban sok a szűkölködő. A kultúrájával dicsekvő XX. századnak sok a szegénye. A nagyvárosok fényes palotáiban is sok nyomor lakik. A bérházaknak is palotaszerű homlokzatot adnak, de benn sok az oly lakás, melynél barátságosabb és egészségesebb az utolsó faluvégi háznak kicsi szobája. S lakóik is szánalmasabbak, mint az utolsó falunak legszegényebb napszamosai. Nemcsak szűkölködnek élelemben s ruhában, hanem gyakran éhséget szenvednek és dideregnek rongyos, hiányos ruhájukban. A lelkipásztornak nem szabad ezekről megfélemednie, városban éppúgy nem, mint falun. A szociáldemokrácia földosztással vigasztalja e szegényeket. Rabolni akar oly vagyont, melyet szent örökségként hagytak hívő emberek az egyházra, s amelynek gyümölcseit századokon át már élvezték is a szegények. „Mert a papi vagyon – mondotta a protestáns *Tisza István* gróf Nagyváradon 1911. május hó 20-án – amellet hogy elidegeníthetlen katolikus vagyon, nemzeti célokat szolgál mindig. Így volt ez a múltban, így van a jelenben és így lesz a jövőben!” Az egyház valóban másképp akar vigasztalni és segíteni. Jótékonsági egyleteket alapít, szegényházakat emel, népkonyhát, napközi otthonokat nyit, és mindezeket a jótékonsági intézményeket közadakozásból tartja fenn, mert úgy illik, hogy testvéri szeretet fűzze össze a híveket. Ez adakozásból, áldozatosságból eddig is orozslánrészt vett ki az egyházi vagyon s fog ezután is tehetségéhez képest kivenni. Kérjük mindig Szent Józsefnek hatalmas pártfogását e munkánkban. Állítsuk ez intézményeket az ő oltalma alá. Számtalan esetben szinte csodálatosan mutatta meg Szent József, mennyire szereti s gondozza a szűkölködőket. Akar rajtuk segíteni, mert részvétellel van irántuk, és tud is rajtuk segíteni, mert Mária után a legközelebb áll Jézus szentséges Szívéhez, minden áldás és kegyelem isteni kútforrásához.

Mind, akik bizalommal fordulnak hozzá, boldogan fogják tapasztalni, mily igaz az a szép köszöntés: Szűkölködőknek vigasztalója, könyörögi érettünk.

II. *A papi igénytelenség és szerénység mintaképe.* Szent József az ő szűkölködésében mint a papi szerénység és igénytelenség mintaképe áll előttünk. Mintaképünknek kell lennie 1. *a lakásberendezésben.* Igen fontos, hogy házában, lakásában otthon érezze magát a pap. Azért nemcsak tanácsos, de szükséges is, hogy azt úgy rendezze be, hogy szívesen tartózkodjék benne. Azonban papi voltáról soha sem szabad megfeledkeznie. Minden túlzás akár a bútorok drágasága és rendkívülisége, akár azoknak elhelyezése tekintetében méltó megütközést okoz a hívőkben. A nemes egyszerűség és ragyogó tisztaság a legértékesebb tulajdonai a papi otthonnak. Legyen ranghoz illő, de mindig olyan, hogy a belépő rögtön lássa és érezze, hogy papi otthonban van. Szomorú, ha épp ellenkezőleg úgy érezné, mintha egy előkelő világfőnök vagy egy rendetlen agglégénynek szobájába lépett volna. A szemet szűrő fényűzés és a szemet sértő rendtelenség kerülendő végletei közt vezet az arany középút. 2. *Ruházatban.* Az a szentelt ruha, melyet az egyház ad az ő szolgálóira, nemes egyszerűséggel tűnik ki. Sok pap jobban is szereti minden más ruhánál, soha meg nem válik tőle, és szeretetének jeléül meg is csókolja, valahányszor felveszi vagy leteszi. Fontos, hogy kiki az egyházmegyéjében bevett alakját mindig megtartsa, s minden feltűnést kerüljön. „Az isteni Üdvözítő főképpen az ő alázatosságát és szelídségét ragyogtatta az emberek előtt, azért a pap is különösen tartsa vissza magát minden olyasmitől, ami hiúságra és nagyzásra vallana. Semmi kihívó ne legyen se ruházatában, se magatartásában, és ne lássék se beszédjében, se járásában büszkeség és fölény.” (*Walter-Horváth: A katolikus pap élete és működése, 18. l.*) De éppúgy kerülendő minden, ami a mondottaknak épp ellentéte. 3. *Táplálkozásban.* „Enni kell, – szokta mondani *Szent Ignác* – mert különben sem imádkozni, sem dolgozni nem képes az ember.” Van bizonyos igazság abban a közmondásban is, mely azt tartja, hogy „egy latnyi egészség többet ér, mint egy fontnyi ájtatoskodás”. (*Melcher-Kiss: Levelek egy fiatal lelkészhez. Szeged, 1891. I. 300. l.*) A papnak azonban sohasem szabad az ingyenség vagy torkosság rabjává lenni. Azért eszik, hogy éljen és dolgozzék, de nem megfordítva. Az egyszerű ételek egészségesebbek, mint a válogatott ételek, melyeket a szakácmesterség gondol ki. Az Úr Jézus csak a mindennapi kenyérért tanított meg imádkozni, s a világháború ínséges napjai meggyőztek róla, hogy az a legfontosabb. Bárcsak megmaradna mindenkorra az a józanság és kimértség a táplálkozásban, melyre a háború kényszerűsége rászoktatott minket. 4. *Állásban,* melyet püspökünk akaratóból betoltunk. Ars kicsi falu, és mily nagy szent működött ottan hosszú éveken át! A legkisebb falucskában is van – szentségház! És vannak halhatatlan lelkek, kikért érdemes élni s dolgozni. A külszín legtöbbször csal és fényes állásoknak sokszor igen sok a gondjuk, a keserűségük és mindig nagy a felelősségük! Csak egyben ne legyen szűkös-szerény a pap: az erényben! Szent József sem volt szegény ebben! Minél többet belőle! Az életszentség Jákob létrájának igen sok foka van – hisz az égig ér. Itt nem szabad megállni, mert „qui non proficit, deficit!” Kérjük Szent József segítségét, hogy dicső nyomaiba léphessünk ebben is.

23. Betegeknél reménysége, könyörögj érettünk!

„Csak egy ideig szenved a béketűrő és azután vigasság a fizetése.” (Sir 1,29)

Ha betegséggel látogat meg az Úr, Szent József! szerezz béketűrést, hogy az ígért vigasságra érdemes legyek.

Baj, betegség, szenvedés nem Istennek gondolatai, hanem a vétkező ember szerzeményei. Mégis sokféle hivatása van az isteni Gondviselés örök terveiben.

I. *Betegség sokszor büntetés.* Isten végtelenül igazságos; kell tehát büntetnie, ha vétünk ellene. S végtelen bölcsessége mindenkor megtalálja a legmegfelelőbb ostort. Ilyen a betegség is. Azért mondja önmaga: „*Szolgáljatok a ti Uratoknak... hogy elvegyem tőled a betegséget.*” (Kiv 23,25) Dávid kedves szolgája volt, és mégis 70 ezer ember halálával bünteti kevély gondolatát. (2Sám 24,15) Giezi egy hazugságáért bélpoklossággal lakol. (2Kir 5,27) Az Úr Jézus is azt mondja a 38 éven át betegnek: „*Íme egészséges lettél, többé már ne vétkezzél, nehogy rosszabbul járj.*” (Jn 5,14) Az ApCsel-ben pedig olvassuk, hogy mikor Heródes Agrippa hiúságában elfogadta a nép istenítését, „*azonnal lesújta rá az Isten angyala, mert nem hártotta a tiszteletet Istenre, és férgectől megemésztvén, meghalt.*” (ApCsel 12,23) Féljünk a büntől, s ha betegségbe esünk, gondoljunk hűtlenségeinkre. Ajánljuk fel fájdalmainkat különösen ama bűneink engesztelésére, melyeket talán éppen azzal a szervünkkel, tagunkkal követtünk el, mely most beteg.

II. *Hűségünk próbaköve.* Az istenfélő Jóbról olvassuk, hogy szent megadással tűrte el vagyonának pusztulását, övéinek halálát. S ekkor előáll a sátán, és azt mondja az Úrnak: „*Bocsásd rá kezedet, és verd meg az ő csontját és húsát, és akkor meglátod, hogy szemtől szembe megáld téged.*” (Jób 2,5) De Jób ezt a legnagyobb megpróbáltatást is dicsően kiállja. „*Ha a jókat elvettük Isten kezéből, a rosszakat miért ne vegyük el?*” (Jób 2,10) Ez az ő éneke. Sajnos, nem mindenki Jób a testi szenvedésben. Betegségben hamar kifogyunk a türelemből, és talán zúgolódsra is ragadtatjuk magunkat. Pedig épp a betegség ideje a jó alkalom igaz hűségünk kimutatására, hogy nemcsak jólétben áldjuk az Urat, – ez nem nagy érdem – hanem megpróbáltatásban is alázatos szolgálóinak valljuk és bizonyítjuk magunkat, kikkel ő szent tetszése szerint bánhatik. „Nagy kegyelem nem vétkezni – mondotta egy ízben az Úr Jézus *Boldog Baptistának* Szent Ferenc rendjéből – nagyobb jót is cselekedni; de a legnagyobb, türelmesen szenvedni.” Jussion ez eszünkbe betegségben, hogy megerősödjünk türelmünkben s a próbát jól kiálljuk.

III. *Lélekcsiszolás.* Isten a lelkek művésze. Remeket akar mindegyikből faragni. Sokféle vésője, kalapácsa van. A munkában sem halad egyformán. Van eset, hogy rövid idő alatt elkészül a remekmű, máskor évtizedek kellene hozzá. Betegség is egyik vésője, kalapácsa. Betegség mindig meglágyítja a lelket, porhanyósítja a talajt, s így alkalmassá teszi az isteni akarat aranymagvainak befogadására. Saulból akkor lesz Pál, mikor vakság borul szemére. A pampelónai nőből akkor lesz *Szent Ignác*, mikor súlyos sebbel kórházba kerül a dicsőség mezejéről, a csatatérről. *Alacoque Margitot* is négy évig köti fájó betegágyhoz Jézus, hogy lefaragjon róla minden világi szellemet, és így méltóvá tegye irgalmas terveinek megvalósítására. Jól mondotta egy szent remete ifjabb társának, ki nagyon szomorkodott folytonos betegeskedése miatt: „Kedves fiam! ne szomorkodjál betegeskedésed miatt: a testi betegség a lélek egészségére szolgál, mert aki vas, azt a betegség megtisztítja a rozsdától, s aki arany, az a betegségben színarannyá válik.” Ez a tisztítás sokszor éveken át tart. De ha Michelangelo negyven évig faragta Mózesét, ne csodálkozzunk, hogy a lelkek művésze negyven évig tartó betegséggel csiszolta, szépítette *Szent Lidvinának* lelkét. Bizony több, összehasonlíthatatlanul több a lélek minden remekműnél. Mennyit csiszoltak rajtam eddigi

betegségek? Türelmesebb, alázatosabb lettem-e? Elszakadtam-e végleg a világtól, és egészen összeforrtam-e Jézussal?

IV. *Isten szeretetének jele.* Ez volt mindig a szenteknek meggyőződése, akik pedig mind a szenvedés kálváriáját járták ez életben. Jézus a lelkek isteni jegyese, aki kereszttel jegyzi el magának azokat, kiket különösen szeret. Jól mondja a magyar ember is a betegséget „Isten látogatása”-nak. Van-e okunk szomorkodni ily szent látogatásnak idején? „Akiket különösen szeret Jézus, – szokta mondani *Foligni Boldog Angela* – azokat inni engedi a saját kelyhéből, a szenvedések kelyhéből.” Azért szenvedtek is örömmel, mert lehet-e nagyobb öröm, mint az a tudat, hogy Isten különösen szeret, kegyel minket? Ó ha erre gondolnánk betegségben, bizonyára nem engednénk sem kislelkűségnek, sem kedvetlenségnek, nem is szólva kétségbeesésről. Emlékezzünk csak vissza a betegségeinkre, s ha netán ilyeneknek helyt adtunk a lelkünkben, kérjünk értük alázatosan bocsánatot, s ígérjük meg szentül, hogy a jövőben szentek unokáihoz méltóan fogunk viselkedni betegségben.

V. *Érdemszerzésnek ideje.* Semmisem tesz annyira hasonlóvá isteni Mesterünkhöz, mint a szenvedés. Betegségek lépcsőfokok az életszentség Jákob létráján, emeltyűk, melyek az égbe emelnek. Ha a felebarátunknak nyújtott pohár vízért jutalmat ígér az Úr Jézus, mily jutalommal fogja akkor jutalmazni az őerte elszenvedett betegségeket, illetve a betegségnek megadásos elszenvedését őérette? Azért énekelnek most ott az égben mind a szentek. Sebeik begyógyultak, fájdalmaik elmúltak, de el nem múlik örökké az isteni jutalom értük. Ó én értem azt a jubiláló *Alkantara Szent Pétert*, aki annyit szenvedett ez életben, de halála után dicsfényben ragyogva egyre mondja: „Ó boldog penitencia, mely ily nagy jutalmat szereztél nekem!” Betegségben gondoljunk erre is, a nagy jutalomra, s merítsünk e gondolatból erőt és kitartást a további türelmes szenvedésre. Véssük ez igazságokat mélyen a lelkünkbe, hogy azokkal másokat is tanítsunk az érdemszerző szenvedésre. A papnak együtt kell szenvednie a szenvedőkkel. Szeresse atyaként a betegeket. Látogassa meg őket szorgalmasan. A betegségben megpuhult szívek igen alkalmasak a jó tan befogadására. A betegágyon súlyos mulasztásokat lehet jóvátenni, nehéz ügyeket rendezni. Olyankor megnyílnak a legelzártabb szívek, és megnyilatkoznak a leghallgatagabb lelkek. A beteglátogatás az áldásos és hasznos lelkipásztorkodásnak egyik leghathatósabb eszköze. Azonkívül igen mély lelki örömök forrása. Ki ne akarna belőle meríteni?! Minden bajunkat, betegségünket pedig és minden betegünket ajánljuk Szent József atyai oltalmába, hogy hathatós közbenjárásával mindig kieszközölje az érdemszerző szenvedés kegyelmét. Bízunk benne rendületlenül, mert ő „a betegek reménye.”

24. Haldoklóknak szószólója, könyörögj érettünk!

„*Drágalátos az Úr színe előtt az ő szentei halála.*” (Zsolt 115,6)

Jézus, Mária, József! segítsetek utolsó haláltusámban! (100 napi búcsú)

Jézus, Mária, József! veletek költözzék el lelkem békében! (100 napi búcsú)

Minden jó, ha vége jó! – tartja a közmondás. Akkor éltünk jól, ha jól fogunk meghalni. Nagy tudomány ez! Az egész életen át kell azt tanulni. A brahman papok egyebet sem tesznek, mint folyton tanulják szent könyveiknek 1,600.000 versét. Pedig ezek nem „az élet igéi”, mert nem származnak az örök élet adományozójától. Ne restelljünk mi sem folyton tanulni, hogy kell jól meghalni. Szent József tanítómesterünk lehet ebben, de szószólónk is, hogy szent halállal haljunk meg egykor.

I. *Megtanít jól meghalni* 1. egész életével. A Szentírás egyetlen szava, hogy ő igaz férfiú volt, mindent megmond. József büntelen életet élt. „*Az igazak ösvénye eltér a gonosztól*” – mondja a Szentlélek. (Péld 16,17) Szent József ezt az ösvényt járta teljes életében. Nehéz járatú volt ez az ő számára is, mert ő is az eredeti bűn összes gyengeségeivel jött a világra. Neki is voltak küzdelmei lelke hármasságával. De hogy mily acélos lélekkel küzdött e végig ezt a nehéz küzdelmet, mennyire tudott mindig győzni ellenségein, eléggé mutatja az a tény, hogy a Szentírás őt „igaz” férfiónak mondja, vagyis megigazult, a megszentelő malaszt állapotában élő embernek mondja. Íme, a boldog halál első és legfőbb feltétele: a büntelen élet. „Szent élet a legbiztosabb út a szent halálba” – mondja *Szent Ambrus*. Sirassuk bűneinket, és tegyük jóvá hűtlenségeinket főképp azzal, hogy új rovást nem csinálunk. Gyónjunk gyakran, hetenként, hogy a penitenciatartásnak szentségi malasztjával mindjobban erősítsük a lelkünket a bűn elleni győzelmes küzdelemre. Csak halálunk pillanatában fogjuk látni, mennyit törlesztettünk heti gyónásainkkal adósságunkból, mennyi érdemmel gazdagítottuk lelkünket. Szent József nemcsak kerülte a bűnt, – ez csak negatívum az életszentségben – ő híven teljesítette is mindenben a törvényt. Gondoskodik az isteni Kised körülméltetéséről, a templomban való bemutatásáról, s amikor 12 éves lesz, elvezeti a jeruzsálemi templomba, amint a törvény ezt előírta. Ő tudja, át meg átérzi, hogy az ember Istennek szolgálja, ki mindenben tőle függ, kinek tehát mindenben az ő szent akaratát kell teljesítenie. Ő is elmondhatta halálos órájában, amit Szent Pál írt utolsó levelében: „*Jó harcot harcoltam.*” (2Tim 4,7) Ha Isten kegyelmével elkerüljük a bűn útjait, ne álljunk meg, ne érijük be ezzel, ha boldogan akarunk meghalni. Ékesítsük fel lelkünket minél több erénnyel, gazdagítsuk minél több érdemmel, hogy virágkoszorúsan, gyémántkoronásan jelenhessen meg majdan az örök Bíró előtt. A papi hivatás felsorolhatlanul sok alkalmat nyújt naponként érdemek szerzésére. *Ecce, nunc tempus acceptabile!* Gondoljunk gyakran utolsó óránkra és mérítsünk ebből mindig új erőt ama kisebb-nagyobb áldozatok meghozására, melyekkel minden érdemszerzés jár. 2. *Halálával*. Festők sokszor megörökítették ezt a boldog halált: József nyugodtan, megadással hal meg Jézus és Mária karjai között. Gondolható-e ennél boldogabb halál? De ha mi mindig hűen szolgáljuk Jézust a mi hivatásbeli köteleseink pontos teljesítésével, ha mi mindig édes gyermekei maradunk Máriának a mi tiszta, önmegtágadó életünk révén, akkor Szent József a mi halálos ágyunkhoz is elhozza Jézust és Máriát. Jézust a legméltóságosabb Oltáriszentségben, Máriát abban az anyai pártfogásban, melyben ő tisztelőit kivált e nehéz órában részesíti. Kérjük forró imában ezt a nagy kegyelmet. Kérjük azt naponként, mert nem sokat kértük akkor sem ezt a boldogságot, mely örökké tart. Sőhajtsuk bele ez alázatos kérésünket minden Üdvözlégybe, mikor áhítattal mondjuk: Könyörögj érettünk, bűnösökért, most és halálunk óráján. Amen.

II. *Segít is jól meghalni* 1. az ő hathatós közbenjárásával. A mi szent hitünk tanítása, hogy a szentek egységénél fogva az ég boldog lakói állandóan közbenjárnak még harcban álló

testvéreikért. Szent József a szentek közt is kiválik azon bensőséges viszonytól fogva, melyben Jézushoz áll: Mária után legközelebb áll isteni Szívéhez. Mily hathatós lehet tehát az ő közbenjárása! Megszámlálhatatlan azoknak serege, akik boldogan tapasztalták ezt úgy életükben, mint halálukban. Igen sokan mondhatnák, amit *Szent Teréz* mondott: Nem emlékszem, hogy valamit is hiába kértem volna az ő közbenjárásával! Szeressük azért Szent Józsefet, és tiszteljük őt nagyon. Szokjuk meg őt sokszor segítségül hívni, hogy majdan utolsó óráinkban is megismerje és meghallgassa segélykiáltásunkat. Naponként mondjunk el egy-egy kis imát az ő tiszteletére, hogy mint buzgó tisztelői joggal számíthassunk utolsó közbenjárására, melytől egész örökkévalóságunk függ. 2. Hatalmas segítségével. Ő tudja, mily nehéz óra a halál órája. Tudja, mily erőszakos akkor a gonosz szellem, mint feszíti meg minden erejét, hogy a válni készülő lelket hatalmába kerítse, mint iparkodik kétségbeeséssel megtelíteni Isten irgalmassága iránt. És tudja azt is, hogy épp akkor, amikor leghevesebbek az ellenségnek támadásai, leggyengébb maga az ember, mert a testi gyengeség megbénítja a lelket is. Odaáll tehát a haldokló mellé. Mint szerető atya a gyermekét, úgy öleli résztvevő szívére. S amikor felemeli a sátán az ő sárkányfejét, Szent József lecsap reá, és ártalmatlanná teszi. Hiszen ő a sátán legyőzőjének karjai közt lehelte ki szép lelkét, s ő annak törvényes férje volt, aki összetiporta a sátán fejét. Boldog, kit ő segít a legnehezebb órában. *XI.*

Kelemen pápa nagy tisztelője volt Szent Józsefnek. Mindig azt a kegyelmet kérte tőle, hogy az ő ünnepén halhatna meg. 1721-ben betegen élte meg ez ünnepet. Nyugodtan várta a végét, és Szent József még ezt a különös kérelmét is teljesítette: március 19-én halt meg a pápa. Mondjuk mi is naponként a szép röpmát: Jézus, Mária, József! segítsetek utolsó haláltusámban!

25. Gonosz szellemeknek félelmes ellensége, könyörögj érettünk!

„Vigyázzatok, mert a ti ellenségtek, az ördög, mint az ordító oroszlán körüljár, keresvén, akit elnyeljen.” (1Pt 5,8)

Támogass Szent József! erős kezeddél a gonosz elleni harcban, hogy őt mindig legyőzzem.

Az apokrifek sokat tudnak az egyiptomi útról. Különféle ellenség: mérges kígyók, fenevadak és rablók – az egyik apokrif szerint épp egy tucat – leselkedik a Szent Család életére. Szent József biztos kézzel vezeti tovább övéit, elvezeti őket e sok ellenség között oda, ahová az angyal utasította. S amikor elérik a várost, a bálványok összedőlnek, mert a gonosz szellem, kinek e bálványokban szolgáltak, érzi, hogy az ő legyőzője vonul el előtte. Méltán köszönti az egyház Szent Józsefet mint a „gonosz szellemeknek félelmes ellenségét”. Az ő még most is. A keresztény erkölcstan hét főbűnt különböztet meg, a gonosz szellemnek, ennek a lelkeket pusztító sárkánynak hét fejét. Lássunk csak néhányat.

I. *Gonosz ellenség a kevélység szelleme.* Ez minden romlás eleje, azért is első a hét főbűn között. Több faja van. Legártatlanabb megnyilatkozása: *a hiúság testi előnyökre.* Kell bizonyos hiúság, hogy el ne hanyagoljuk külsőnket se, de ha túlmegy a kellő mértéken, visszatetszést szül. Visszatetsző már a nőkben, méginkább a férfiakban, de leginkább a papi emberben. Gondoljuk meg, hogy semmi sem mulandóbb, romlandóbb, mint a testi szépség. Egy kis betegség és odavan. Torz lesz a szépségből. Az idő is egyre rág rajta, és végre jön a halál, és borzalmasságot csinál belőle. Egy apa párizsi útjáról a kért tükör helyett – halálfejet hoz szerfelett hiú s magát folyton tükröző leányának. „A te tükröd – mondá – azt mutatja, milyen vagy. Ez a tükör pedig azt, hogy milyen leszesz! Hová lett a dús haj, hová a villogó szem, hová a piros orcák?” A lecke hatott. Bár mi is okulnánk. – Sokkal veszedelmesebb, sőt végzetessé válható *a tudományos gőg,* mely mindentudóságot képzel be magának, és csalhatatlanságot fitogtat ítéleteiben. Végzetessé válhatik, mert ez volt örökké kiindulópontja minden tévtannak, szakadásnak, sőt a teljes hitelenségnek. Az igazi tudomány és az igazi tudós nem gőgös, hanem alázatos. *Sokratest* ugyan senki sem zárhatja ki az igaz tudomány csarnokából, és ő azt vallotta: Tudom, hogy semmit sem tudok! Ugyanez áll *Ampère*-ről is és ő sokszor sóhajtott: Ó, mily nagy az Isten, s mily kicsiny, semmis a mi tudásunk! És *Newton*? „Úgy tűnöm fel magamnak, – ezek az ő szavai – mint a tenger partján játszó gyermek, ki majd egy sima követ, majd egy szép kagylót talál, míg a nagy Óceán kifürkészhetlenül hullámszik előtte.” Mindig igaz *Kempisnek* szava, hogy bármennyit tudjunk is, mindig több az, amit nem tudunk! – Ugyanilyen veszélyes az *önteltség,* melynél fogva valaki minden tekintély elől függetleníteni akarja magát. Aki mindent jobban akar tudni, mint más. Aki mindent leszól, lefitymál, csak magával van tökéletesen megelégedve, „mintha ő vezetné a Göncölszekerét, mintha a Fiastyúkot ő ültette volna az égen, és a hegyeket ő rázná a völgyekbe a földön.” Autodidakták sokszor végromlásba mennek, s ami a szomorú, ezeket szóval alig lehet kijózanítani. Ezeket az élet szokta észretéríteni, mert ott sokszor „nekimennek a falnak” s a sok fejbetörésre végre mégis kezdik belátni, hogy okos dolog másnak jótanácsára hallgatni. Mily más mindezekben Szent József! Mily szerény ő külsejében, ruházatban, fellépésben! S bár többet tudott az Úr Jézusról, mint az összes öntelt tudósok, szerényen hallgat, és szavát sem vesszük végig az evangéliumon. József végre mindenben Isten vezetésére bízta magát, azért jár oly jól mindig. Kövessük őt! Kérjük az ő segítségét, hogy a kevélység szellemét legyőzzük az egész vonalon.

II. *Gonosz szellem a fősვნყség, a kapzsiság szelleme,* mely csengő aranyban, ezüstben véli a boldogságot megtalálni, mely sovány kézzel kuporgatja, harácsolja össze a földi

javakat, és a gazdagságban látja a legfőbb jót e földön. A veszély erre a papságban igen nagy, mert egyrészt a coelibátusban élő pap nem szokja meg másokért fizetni, másokról kötelességszerűen gondoskodni, másrészt a papi szerény életmód mellett mindig marad is valami felesleg. Vigyázzunk, hogy a bírvágy, pénzvágy meg ne szálljon minket. Gondoljuk meg, hogy ez a gonosz szellem megkeményíti a szívet, szívtelessé képes tenni a papot szegény híveivel szemben, kiknek pedig joguk van tőle atyai szeretetet várni. S nemde botrány, ha a pap egyházi ténykedést is megtagad, mert nincs megfizetve az illeték?! A tapasztalat továbbá azt mutatja, hogy ily módon szerzett papi hagyatékokon nincsen áldás. Végre, nem igaz-e, amit Krisztus mond: „*Esztelen! az éjjel számon kéri tőled lelkedet, amiket tehát szerzettél, kié lesznek?*” (Lk 12,20) Mikor Szaladin szultán halálra vált, elhívatta zászlóvivőjét, és így szólt hozzá: „Köss egy fekete lepelt a lándzsádra, s végigmenve Damaszkuszon kiált: Szaladin, a kelet leghatalmasabb fejedelme, semmi mást nem visz magával a halálba, mint ezt a fekete halotti leplet. Ó, mennyire sajnálandó!” Hogy is mondja Szent Pál? „*Mert nem hoztunk semmit sem magunkkal a világra, s kétségtelen, hogy el sem vihetünk semmit.*” (1Tim 6,7) Szent József tündöklő példakép a szent szegénység szeretetében. Kérjük az ő égi pártfogását. Ha a jó Isten földi javakkal áldana meg, kérjük a lelki szegénységet, hogy semmihez ne ragaszkodjunk rendületlenül. Ha pedig szerény anyagi körülmények közé állított az Úr, legyünk elégedettek, arra is gondolva, hogy annyival kisebb az Isten előtti felelősségünk is. Végre szokjuk meg anyagiakról nem beszélni. Ez nagyon anyagias lelkületet árul el, ami bántó ellentmondás egy – *lelkésznel*.

III. Venio ad fortissimum: *a tisztátalanság szelleme!* Egy aszketikus író 25 kifejezést sorol fel, mellyel e bűnt jelezni szoktuk, s azt mondja, hogy talán azért van ilyen sok neve, mert talán a legáltalánosabb bűn, és mert a legnagyobb rombolást viszi végbe testben és lélekben. 1. Ez a bűn feldúlja bennünk Istennek templomát, melyben a teljes Szentháromság lakott. Nem építettek még e földön emberkezek ily értékes templomot, a római Szent Péter és Szent Pál bazilikákat sem véve ki. Nemde felháborodnánk, ha részeg emberek a mi templomunkban tivornyát csapnának, s nemde szent haraggal kivernek őket onnét? Pedig egyetlen tisztátalan bűn ennél is vakmerőbb szentségtörés. 2. Kitérli lelkünkben Istennek képét. A kegyelem belerajzolta, fenséges vonásokkal; a bűn beszennyezi, kitérli ezt a képet. *Leonardo da Vinci* soká keresett modellt az ő híres „Utolsó vacsorájá”-nak Krisztusához. Végre talált is: egy ifjút, kinek arcán az érintetlen ártatlanság bája virult. Idők múltak, Judás-modellt keresett. Végre azt is talált. De mily felfedezés! Ugyanaz az ifjú volt! „Hogyan jutottál ennyire?” „A tékozló fiú – felelé amaz – a sertések moslékával táplálkozott, hogyne vált volna hozzájuk hasonlóvá!” 3. Elhomályosítja az elmét, megbénítja a szellemet, tönkreteszi az emlékezőképességet, lehetlenné a józan ítéletet. Delíriumba és marasmusba sodorja szálnalmas áldozatát. Mily szomorú vég! 4. Érzéketlenné teszi a lelket minden szép, jó és nemes iránt. Lehorzsolja a lélek himporát, érdessé, durvává teszi. Mint a szikláról az eső, úgy pereg le róla minden jó szó: nem fog többé rajta. Ez a – végső penitenciátalanság! Ó, kérjük Szent Józsefet: segítsen engesztelhetlenül gyűlölni e lelketrontó bűnt s mindig győzelmesen küzdeni a tisztátalanság gonosz szelleme ellen!

26. Az anyaszentegyház védőszentje, könyörögj érettünk!

„*Alamizsnáit beszéli a szentek egész gyülekezete.*” (Sir 31,11)

Terjeszd ki, ó Szent József! védő palástodat Krisztus egyházára, hogy ellenségei erőt ne vegyenek rajta.

A nagyemlékű X. Pius pápa Szent József tiszteletének emelésére a még IX. Pius által 1847-ben meghonosított egyik ünnepét: a Patrocinium ünnepét új elnevezéssel Húsvét II. vasárnapjára következő szerdára tette és a nyolcaddal bíró legnagyobb ünnepek sorába iktatta 1913. okt. 23-án kiadott rendeletével. Méltán dicsőítjük Szent Józsefet mint „az anyaszentegyház védőszentjét” 1. az Úr Jézushoz 2. az egyházhoz való viszonyában.

I. *Szent József nevelte Jézust*, az egyház isteni alapítóját. Ő az egyedüli, aki Mária szüzi születésének tanúja volt. A karácsony örömét ő egyedül élvezte Máriával minden más halandó előtt. Amit angyalok nem tehettek: ő tenyerein hordhatta, ő szívére ölelhette az isteni Kisdedet. Sajnos, a karácsonyi öröm nem tartott soká. Jeruzsálemben gyilkos tervek készülnek a királyi palotában az újszülött király ellen. De Heródes elszámította magát: hóhérainak villogó törei nem érhették el azt, akit megölni akartak. Hej, mert a betlehemi jászolnál egy erős férfiú áll őrt. Az ő szeretete az isteni Kisded iránt nagyobb, mint Heródes gyűlölete iránta. Éjnek idején felriad álmából, és máris úton van Egyiptom felé, hogy megmentse azt az életet, mely által mindnyájan örök életet voltunk nyerendők. Nem járt ő soha arra. Térképet sem látott soha róla. Csak annyit tudott az országról, amennyit a Szentírás mond. S lelke előtt bizonyára feltűnt az ő névpatrónusa, Jákobnak József nevű fia. Az sem ment jószántából, örömmel oda. S a gondviselő Isten hogyan felmagasztalta őt! A Szent Család számkivetése sem tartott örökké, s ők is örömmel tértek vissza názáreti szegény otthonukba. Apokrifek sokat tudnak az egyiptomi tartózkodásról. Annyi bizonyos, hogy József ott is kemény munkában állott napestig, hogy biztosítsa övéinek a megélhetést. Ezt teszi ő Názáretben is. Boldogan látja a gyermeket ifjúvá, az ifjút férfiúvá növekedni. Megismeri isteni szándékait, bepillantást nyer fenséges terveibe, de megvalósulásukat már nem látja. A hagyomány szerint még Jézus nyilvános fellépése előtt hal meg boldog halállal Jézus és Mária karjai között. Nem sokáig kellett in limbo patrum várnia arra a boldog pillanatra, mikor nemes lelke felemelkedhetett az égbe, hogy onnét annál hathatósabban folytassa gondoskodását Krisztus egyháza fölött.

II. A Szentírás mitsem szól Szent Józsefnek az *egyházhoz való viszonyáról*. Az első századok szentatyái sem. De tekintve azt a tényt, hogy a szentek tisztelete oly régi, mint maga az egyház, bizonyosra vehetjük, hogy az apostolok a szent Szűz mellett az ő jegyesét, Szent Józsefet is sűrűn hívták segítségül apostolkodásuk nehéz munkájában. Mikor a hívek közös háztartásban éltek, lehetetlen, hogy ez egyre nagyobbodó család vezetésében ne gondoltak volna a Szent Családnak fejére, s ne kérték volna az ő égi támogatását egyre nagyobbodó gondjukban. Amikor elszéledve a szélrózsa minden irányában idegen, soha nem látott országokba s népek közé kerültek, lehetetlen, hogy ne emlékeztek volna Szent Józsefre, amint a kisded Jézussal szintén pogányok közt időzött. Annyi tény, hogy a mostani hithirdetők igen-igen nagy tisztelettel és gyermeki bizalommal viseltetnek Szent József iránt, hogy nincsen missziótelep, ahol őt nem ismernék és nem tisztelnék, hogy nincs oly misszióház és kápolna, melyben képe vagy szobra nem állana. De nemcsak a missziókban van ez így, így találjuk ezt itt nálunk is kiváltképpen a női kolostorokban. Mintha éreznék, hogy nekik, a gyenge szerzetesnőknek hatalmas védőre van szükségük. Teszik ezt a nagy rendalapító, Páli Szent Vince iránti tiszteletből is, aki összes intézményeit Szent József oltalma alá állítja, s a missziókra menőknek különösen a szívükre kötötte, hogy útjaikat,

munkáikat és a megtérítendő népeket ajánlják Szent József gondos szeretetébe. De teszik ezt azért is, mert számtalanszor tapasztalják égi pártfogását a legkülönbözőbb nehézségekben. Szent József valóban meghatóan teljesíti védői tiszttét az egyházban. Mint valami jó családapa gondoskodik a mindennapi kenyérről. De ezzel igen keveset mondok még. Az egyház, mint az Úr Jézus misztikus teste, nemcsak kenyérből él, és nemcsak kenyérré van szüksége. Lélekre is van szüksége, s olyanokra, kik ezt a lelket vele közölik. Igen, szüksége van szentségekre és ezeknek sáfárjaira, a papokra. Szent József ebben teljesíti főképpen védői tiszttét: „gondoskodik, hogy a papság ki ne haljon. Ő a papi hivatásnak őre és nevelője 1. az ő hathatós közbenjárásával az Úr Jézusnál. Az isteni Mester tanítványokra bízta nagy művének folytatását. Jézusnak tehát – ha szabad így mondanom – földi érdeke, hogy mindig legyenek, akik e fenséges hivatásra vállalkoznak, s hogy minél méltóbbak legyenek reá. Tudja ezt Szent József, az Úr Jézusnak legelső apostola, s épp azért különös gondja is van a papi hivatás ápolására. Mi tehát az ő különös gondosságának tárgyai vagyunk, és amikor hivatásunkban való megerősödésért, állhatatosságért esedezünk hozzá, eleve tudhatjuk, hogy a mi kérésünk kedves előtte, s hogy ő azt a leghathatósabban fogja a minden kegyelem Uránál, a legszentebb Főpápnál pártfogolni. Ó el ne mulasszuk hivatásunkat Szent Józsefnek különös pártfogásába ajánlani! Naponként kérjük őt erre, bármily rövid imával. Ő meg fog hallgatni, ő át fog segíteni összes nehézségeinken, melyeket a világ, a romlott természet és a gonosz szellem támasztanak e pontban. Nagyon sokan boldogan tapasztalták ezt már, és sok ingadozó hivatást erősített meg egy Szent József tiszteletére tartott kilenced. 2. Még inkább nevel az ő példájával hivatást. Szent József elsősorban a papoknak példaképe. Hiszen minden pap az ő szent örökébe lép. A papnak hivatása ugyanis ugyanaz az eucharisztikus Úr Jézussal szemben, mint volt az övé a kised Jézussal szemben. Ha tehát olyan hű szolgálói akarunk lenni az eucharisztikus Úr Jézusnak, mint amilyen ő volt a kised Jézusnak, törekednünk kell azokra az erényekre, melyekben ő valósággal tündökölt. Csak kettőt említek: a) az ő nagy alázatosságát, melyről már többször volt szó. Királyi származásában is ácsmühelyben áll, s hercegi palást helyett bőrkötény kopog rajta. Szabad-e akkor szégyellnem szegénységemet, egyszerű származásomat? Szabad-e akkor divatbábnak lennem és hiúskodnom tetőtől talpig, a hajviselettől a laktopánkáig? Szabad-e akkor szertelenkednem beszédben, viselkedésben, fölényeskednem a másokkal való érintkezésben? b) Tisztaságát. Liliommal a kezében áll a lilios Immaculata mellé. Csak tiszta férfiú lehetett a szüzek Szűzének jegyese, a megtestesült Istenfiúnak nevelőatyja. Ó kérjük Szent Józsefet, kérjük naponként e legszebb erényért! S kövessük őt az ő önmegtagadó életében, és ne tegyük ki veszélynek e kincsünket. Ő bizonyára soha nem lépett be pogány templomba Egyiptomban: a papnak sem illik magához nem illő társaságban forgolódnia! Ajánljuk atyai pártfogásába kivált a hithirdetőket, hogy az evangélium zászlaját diadalmasan vigyék előre a pogány világban. Kérjük őt buzgó imában: támasszon minél több papi hivatást, neveljen minél több széplelkű levitát az oltár szolgálatára, hogy egyre szélesebb körökben valósuljon meg mindennapi imánk: *Adveniat regnum tuum eucharisticum!*

A Budapesti Országos Központi Oltáregyesület felajánló imádsága Szent Józsefhez

Hozzád jövünk, dicsőséges Szent József! a mi Urunk Jézus Krisztusnak nevelő atyja és egyházának fővédnöke, s leborulva előtted, atyai szeretetedbe és hathatós pártfogásodba ajánljuk egyesületünket, a Központi Országos Oltáregyesületet s a vele együttműködő összes Oltáregyesületet drága hazánkban minden tagjaival összesen s egyenként. Azzal a hívő tisztelettel, melyet Irántad mindnyájan érzünk s szívünkben táplálunk, példaképül és pártfogóul választunk Téged abban a szent munkában, melyre mint az Oltáregyesület tagjai áldozatos szeretettel vállalkozunk.

Amint Te örömmel borultál le a betlehemi jászol előtt, s alázatos hittel imádtad az isteni Kisdedet, úgy akarjuk mi is rendíthetetlenül mély hittel imádni ugyanazt az Úr Jézus Krisztust a legméltóságosabb Oltáriszentségben.

Amint Te áhítatos buzgósággal szorgoskodtál a betlehemi barlangban, hogy eltüntetve ridegségét, azt lakhatóvá tegyed, úgy akarunk mi is áldozatos szeretettel a legméltóságosabb Oltáriszentség szolgálatába állani, s méltó lakást készíteni Jézusnak a legszegényebb templomban is.

Amint Te erős kézzel védelmezted meg a kisded Jézust Heródes hóhérai ellen, kik életére törtek, úgy akarjuk mi is katolikus hitünk drága kincsét, a legméltóságosabb Oltáriszentséget megvédeni nyílt s alattomos ellenségeink minden támadásai ellen.

Miként Te Názáretben izzadságos munkával gondoskodtál Isten Fiáról, hogy a szükségeseikkel el legyen látva, úgy akarunk mi is serényen dolgozni, hogy munkánkkal megszerezzük s biztosítsuk az isteni tiszteletnek szükségleteit.

Miként Te buzgósággal és áldozatos szeretetszolgálatoddal kárpótoltad Jézust ama bántó ridegségért s részvétlenségért, mellyel őt a választott nép fogadta, úgy akarjuk mi is áhítatos imádásórákban engesztelni az oltárainkon trónoló végtelen Szeretetet ama bántalmakért és sérelmekért, melyekkel a hálátlan emberek épp e szentségben illetik. Ó Szent József! Tekints le kegyesen mennyei dicsőségedből egyesületünk minden tagjára, s áldd meg jószándékainkat, hogy azokat meg is valósíthassuk. Mária után Te állsz legközelebb a minden kegyelem kimeríthetlen kútforrásához, Jézus isteni Szívéhez, mely irántunk való végtelen szeretettel dobog a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Emeld fel hát hathatós szavadat értünk Jézusnál, és esdj ki számunkra alázatos hitet e Szentség imáadásában és áldozatos szeretetet annak szolgálatában. Terjeszd ki atyai szereteted védő palástját mindnyájunkra, és hallgasd meg bízó könyörgésünket az élet minden bajai között.

Ha nehéz megpróbáltatások szakadnak reánk, esdj ki számunkra erőt és kitartást, ó „erős lelkű József!” és taníts meg érdemszerzően túrni Te, ki „a béketűrés mintaképe” vagy.

Ha nélkülözés és szegénység köszönt be hozzánk, vigasztalj s bátoríts Te, ki „a szűkölködők vigasztalója” vagy és taníts meg a szegénység szeretetére, ki „a szegénység kedvelője” vagy, hogy szent megadással, zokszó nélkül viselve el sorsunkat, egykor mi is részesüljünk az Isten szegényeinek nagy jutalmában.

Ácsműhelyben dolgoztál, nehéz munkában álltál egész életeden át; taníts meg újból szeretni a munkát, hisz Te vagy „a kézművesek mintaképe”. Jöjj el, és áldd meg műhelyeinket, hogy munkára, nemzetmentésre feszüljön minden kar, s a Te kegyes oltalmad alatt siker is koronázza minden munkánkat.

Ha betegséggel látogatna meg az Úr, látogass meg Te is, ki „a betegeknek reménysége” vagy, hogy bajból, betegségből is érdemet kovácsoljunk magunknak az örök életre.

S ha alkonyodik majd életünknek napja, ó el ne hagyj minket, Szent József! ki „a haldoklóknak szószólója” vagy. Te, ki oly szerencsés voltál Jézus és Mária szerető karjai közt

meghalni, segíts meg minket is e nehéz órában, hogy Jézus kegyelmében léphessünk át a másvilágba, s így örökké boldogok legyünk. Így akarunk mi élni, így akarunk meghalni. Erre tanít minket a Te fenséges példád, ó dicsőséges Szent József! Erre segítsen atyai pártfogásod! Erre nevel viszont az Oltáregyesület. Azért neked ajánljuk, a Te hathatós pártfogásod alá állítjuk egyesületünket. Fehér zászlónkat a Te áldott, jóságos kezébe adjuk! Vezess minket Szent József! ez életben, hogy a Te vezetésed alatt eljussunk az örök boldogságba. Amen.